

A MAGYAR KEGYESTANÍTÓREND
BUDAPESTI GIMNÁZIUMÁNAK
ÉRTESITŐJE

AZ 1925—26. ISKOLAI ÉVRŐL

KÖZZÉTETTE :

KISPARTI JÁNOS DR.

IGAZGATÓ

BUDAPEST, 1926.

KIADTA AZ ISKOLA IGAZGATÓSÁGA

Budapest, IV., Piarista-u. 5. — Tel.: 137—55.

A MAGYAR KEGYESTANÍTÓREND
BUDAPESTI GIMNÁZIUMÁNAK
ÉRTESITŐJE

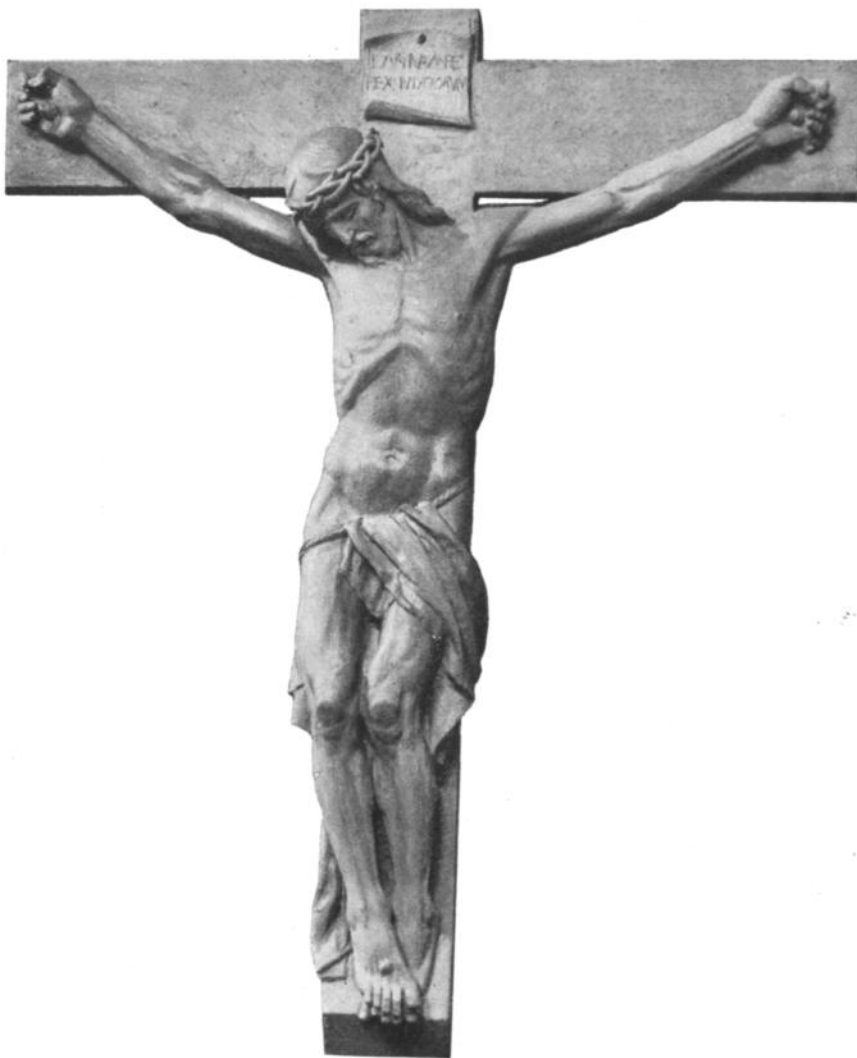
AZ 1925—26. ISKOLAI ÉVRŐL

KÖZZÉTETTE :
KISPARTI JÁNOS DR.
IGAZGATÓ

BUDAPEST, 1926.
KIADTA AZ ISKOLA IGAZGATÓSÁGA
Budapest, IV., Piarista-u. 5. — Tel.: 137—55.

STEPHANEUM NYOMDA ÉS KÖNYVKIADÓ R. T.
Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. — Nyomdaigazgató: Kohl Ferenc.

BRONZ FESZÜLET A HŐSÖK EMLÉKTÁBLÁJÁN.

(Damkó József alkotása.)

GRÓF SZÉCHENYI ISTVÁN EMLÉKEZETE.

A Magyar Tudományos Akadémia alapításának századik évfordulója alkalmából kegyelettel emlékeztünk meg iskolánk volt nagy tanítványáról, a legnagyobb magyarról: gróf Széchenyi Istvánról. Az emlékének szentelt ünnepélyen **Balanyi György dr.**, a tanári testület tagja, a következő beszédet mondotta:

A mult század kezdő éveiben történt. Egy nagyműveltségű huszárkapitány, Cseh József, a pesti egyetemi könyvtár olvasótermében ült és Herder műveit olvasta. Épen azon rész fölött merengett, melyben a híres német történetbölcselő a magyar nép és a magyar nyelv közeli halálát jósolja. Egészen belemerült a tépelődésbe, mikor váratlanul eléje toppant barátja, a regényíró és matematikus Dugonics András. «Este van a magyarnak!» — szolt a kapitány szomorúan az előtte fekvő Herder-könyvre mutatva. De Dugonics büszke magyar önérzete föllázadt e lemondó kijelentésre. «Ne higgy ennek a számár németnek» — kiáltotta egészen kikelve magából.¹

Milyen jellemző ez a kis beszélgetés! Dugonics csak vérmérsékleténél, tüzes magyar érzésénél fogva bízik nemzete jövőjében. Érveket, meggyőző bizonyosságokat meg sem próbál felhozni mellette. Érzi, hogy barátja igazat mond és a kor felfogását fejezi ki.

Valóban a mult századeleji magyar társadalmon a bús enyészet hangulata s a közeli halál sejtelve uralgott el. Leghívebb tolmácsai e hangulatnak a költők. Berzsenyi híres ódájában megrendítő erővel ostorozza nemzete elkorcsosulását s a végén csüggedt fatalizmussal állapítja meg, hogy jaj, minden így jár az ég alatt s a nemes Ilion, büszke Karthagó, Róma és az erős Babylon leomlása után belé kell nyugodnunk, hogy reánk is elkövetkezett az enyészet. Kölcsey a Zrínyi dalában és a Zrínyi második énekében a legkínzóbb kétségbeesés és a legteljesebb reményvesztettség hangját üti meg. Bármerre veti tekintetét, sehol nem lát egyetlen reménysugárt és szivettépő fájdalomában már csak abban az egy gondolatban talál vigasztalást, hogy

... más hon áll a négy folyam partjára,
Más szózat és más keblű nép,
S szebb arcot ölt e föld kies határa,
Hogy kedvre gyúl, ki bájkörébe lép.

(Zrínyi második éneke.)

¹ Riedl F.: A XIX. század jelentősége Magyarországra nézve. Budapesti Szemle CXIV. k. (1903.) 70. l.

De nemcsak a költők, hanem a közélet emberei is a közeli nemzethalál bús sejtésével vívódtak. Széchenyi Ferenc, a Nemzeti Múzeum nagyérdemű megalapítója, mint magyar, reménytelenül szállott sírba. Halhatatlan fia tanúsága szerint «a magyarnak napról-napra mélyebbre sülyedése és azon reménynélküli nézet, miszerint nemsokára és elkerülhetetlenül fogna éltünk végórája ütni, okozá oly sokszori keserű epedését».

Ez a tizes és huszas évek legnemesebb és legtisztábban látó szellemeinek hangulata. Már túl vannak a jajveszékelésen, már beleélték magokat a gondolatba, hogy fajunknak menthetetlenül el kell pusztulnia és önmarcangoló kétségbeeséssel várják, mikor telik be a gyászos végzet. A közöttük sürgő-forgó tömegek nem érzik alacsonyságukat, nem érzik, hogy a halál csíráit hordják magokban s az extra Hungariam non est vita lapos bölcseségbe temetkezve még csak tudomást sem akarnak szerezni a szebb és embe-ribb élet lehetőségéről.

És ha csak húsz évvel később tekintjük a magyar társadalmat, mintha csak kicserélték volna. A halálvárás helyén duzzadó életkedv, a bús letargia helyén lázas alkotásvágy lüktet. A közélet porondja messze kiemelkedő lángszellemek nagy és szent eszmék jegyében vívott csatározásától hangos. Gazdasági és társadalmi téren hasonlóan szédületesen gazdag és változatos munka folyik. Mintha századok mulasztását akarnák pótolni néhány röpké esztendő alatt. És az irodalom? Hová lett a tizes és huszas évek csüggeteg lemondása? Eltűnt, hogy helyet adjon a legteljesebb bizakodásnak. Vörösmarty víziójában ugyan egy-egy pillanatra még fölkomorul a nagyszerű halál, hol a temetkezés fölött egy ország vérben áll, de Petőfi költészetében már árnyéka sincs a kételkedésnek. Petőfi vallásos rajongással hisz nemzete magasabbrendűségében és ragyogó jövőre hivatottságában. Nála a sok magyarkodás nem külső sallang, hanem legbensőbb énjének és legszentebb meggyőződésének kinyilatkozása. Milyen óriási különbség! A tizes, huszas évek magyar vatese olybá tűnik, mint a zivatar közeledtét kémlelő gazda. Bármerre fordul, mindenfelől csak a veszély bizonyossága kiált feléje s ő néma megadással lehorgasztja fejét, belenyugszik az Ég rendelkezésébe, melyen úgysem áll hatalmában változtatni. A harmincas, negyvenes évek vatese ellenben a májusi nap sugártörésében áll, körötte ezernyi ezer ébredő erő zsong, fölötte a felhőtlen égbolt ívelődik s neki eszébe sem jut, hogy a fénylő nap árnyékba is borulhat.

Honnét ez az óriási változás? Ki pezsdítette új életre a hűlni kezdő tetemet? Ki varázsolt kultúrát a nagy magyar parlagra, ki fakasztott munkakedvet a tétlen álmodozás és délibábnézés helyén? Ki emelte föl a lekókkadt fejeket, ki egyenesítette ki a megrokkant derekakat? A halálra szánt és halálra érett régi Magyarország roncsaiból ki hűvölte elő a fejlődésre képes új Magyarország büszke épületét? Mind e kérdésekre csak egy névvel felelhetünk: Széchenyi. Ami nagy és említésreméltó történt Magyarországon 1825 és 1848 között, az közvetve vagy közvetlenül mind Széchenyitől indult ki. Egy negyedszázadon át Széchenyi szíve vére volt a patak, mely a magyar történeti fejlődés malmát hajtotta. Rá százszorosan áll, amit Pestvármegye egyik ülésén egy nemesúr sugott Dugonics Andrásnak: «Uram, amiket itt mondunk, mindnyáján Etelkából puskázunk». A harmincas, negyvenes években nem

vetődött fel egyetlen épkezláb eszme, mely Széchenyi programjában benne ne lett volna.

És ugyan mi tette Széchenyit ilyen nagystilű reformátorrá, nemzetünk igazi regenerátorává, szent István és a költő Zrínyi Miklós dicsőségének osztályostársává? Csak a programja? Aligha. Hiszen szép és gazdag programot előtte is, meg utána is sokan adtak és mégsem lettek nemzeti történetünk mérföldjelzőivé. Széchenyi sokkal több pusztá célkitűzőnél és programadónál. Ő próféta a szó legsajátabb értelmében. Működése nem a nemzeti élet egyik vagy másik megnyilatkozásának felfrissítését és teljessé éreletét, hanem az egész nemzet erkölcsi megújódását célozza.

Ezért a legteljesebb felelősségtudattal és mélyeséges erkölcsi komolysággal közelít feladatához. A tucatspolitikusok és demagógok kegyhajhászása és alacsony hizelgése teljesen ismeretlen előtte. Ő Zrínyivel vallja: «Én nem hizelkedhetem, édes nemzetem, tenéked, hogy hazugsággal dicsérjelek, mert a prófétaként: «Én népem, akik tégedet boldognak mondanak, azok csalnak meg tégedet». Hanem ím megmondom fogyatkozásaidat olyan szívvvel és szándékkal, hogy megesmérvén magad is, vesd ki azt a mocskot eszedből, lelkedből, reformáld vétkeidet, öltözzél igazságba, öveddél erősséggel, hívd segítségre a Jehovát, rezolváld magadat, avagy ajándékozd magad az Isten nevének». A nemzeti bűnök: a hiúság, önáltatás, szalmalánglelkesség, közresterg, irigység és pártoskodás megbélyegzésében senki sem használt nála lángolóbb szavakat. Ostorként sujtó mondataiban az ószövetség nagy prófétáinak szent haragja zúg és sístereg.

De e szent harag mögött mindig ott lappang fanatikus fajszeretete. És ez a második vonás, mely éles határt von köréje és a talmi próféták köré. Ő nem tetszelgésből, nem ártaniakarásból tárja fel a nemzeti bűnöket, hiszen neki magának jobban fáj ez, mintha tulajdon testét vagdálnák. De megteszi, mert nagyon szereti nemzetét és mert mindenáron használni akar neki. Jelszava: «Mindenekelőtt áll előttem: hűség a fajtámhoz». Művei, főleg naplói, tele vannak a hazája és nemzete iránti legforróbb szerelmi vallomásokkal. A svájci Alpések legszebb vidékein és Olaszország leggazdagabb völgyeiben nem tud úgy felbuzdulni, átmelegülni és lelkesülni, mint hazája kopár pusztáin. Minden kifejlődést, mely nem magyar, lelkéből gyűlöl; előtte a nemzetiséghez hűség, magyarországihozi tántoríthatatlan hűség alapja mindennek. Bizony kevés szívben lobogott lángolóbb hév árva nemzetünkhöz, mint a leghívebb magyar szívében. Mintha tragikus élete is ezt példázná. Elméje akkor borul el, mikor a nemzetet elnyeléssel fenyegeti a lábainál megnyílt örvény s akkor kezd kitisztulni, mikor a látóhatáron felszakadnak az első fellegek; a gyilkos fegyvert akkor fordítja maga ellen, mikor felizgatott képzelete és feldúlt idegzete újabb végzetes veszedelmek közeledésétől retteg. Annyira egynek érzi magát nemzetével, hogy egyéni boldogságát és boldogtalanságát nem tudja és nem is akarja elkülöníteni nemzete boldogságától és boldogtalanságától.

Harmadik megkülönböztető vonása Széchenyi regenerátori egyéniségének páratlan lelkesítő és propagáló képessége. Ha meggyőző erő és szuggesztív hatás tekintetében osztályozni akarnók történelmünk nagyjait, első helyre

minden bizonnyal őt kellene tennünk. Szinte azt mondhatjuk, hogy egész élete egy vége-hosszát nem érő propaganda Magyarország és a magyar nemzet erkölcsi, szellemi és anyagi újjászületése érdekében. Itthon és külföldön, tanácstermekben és kaszinókban, uralkodók és miniszterek fogadószobáiban, főurak és polgárok szalónjaiban, komoly szónoklatokban és fesztelen beszéletekben szüntelen csak e mellett izgat. Fölvilágosít, rábeszél, kapacitál s akkor legboldogabb, ha valakit sikerül meggyőznie törekvései helyességéről. Szónoki működése mellett irodalmi munkásságát is ennek az egyetlen nagy célnak szolgálatába szegődteti. A Hitel, Világ, Stádium, e «három nem kézzel írt könyv» és egyéb munkái kiadásánál nem tudós ambíció s még kevésbé írói hiúság, hanem kizárólag nemzete fölvilágosításának vágya vezérli. Nem azért fog tollat, hogy akár politikai, akár nemzetgazdasági téren új rendszert alkosson, hanem hogy izgasson, lelkesítsen és tettekre ösztönözzön.

Innét van munkáinak sajátos, mindenki másctól elütő egyéni jellege: az objektív és szubjektív elem, a hideg logika és meleg liraiság finom művészetű összeegyeztetése, a hol széles mederben kényelmesen hömpölygő, hol meg szeszélyes és gyors iramban vágató előadás, a hol kedvesen behízelt, rábeszélő, hol szelíden csipkedő, hol meg maró szarkazmussal ostorozó hang, mely azonban sohasem sért, mert érdességét legkeményebb pattogásában is enyhíti a benne izzó szeretet. A stilisztika szabatoság és magyarosság szempontjából kifogásokat emelhet e munkák ellen, de az irodalomtörténet fennen hirdeti róluk, hogy a magyar publicisztikának és politikai irodalomnak mindmáig utól nem ért remekei. Minden sorukon érzik, hogy egy kiváltságosan nagy elméből pattantak ki. Egy kiváltságosan nagy szív vére lüktet, bízó hite lángol bennök s lehel beléjük életet és meggyőző erőt. Ez az oka, hogy e munkák megjelenése egyfelől a határtalan lelkesedés fáklyáit gyújtotta fel országszerte, másrészt meg a harag és gyűlölet orkánját támasztotta. Lelkesedtek érte vagy gyűlölték őket, de közömbös senki sem maradhatott velök szemben.

De minden Demosthenesnél szebben beszél a tett. Széchenyi szólhatott volna még oly ékesen, írhatott volna még oly meggyőző erővel, hacsak a szónál és a betúnél maradt volna, sohasem lehetett volna az újjászülető Magyarország ihletett profétájává. A Hitel, Világ és Stádium csak azért lett

... a lét és nemlét közti határon
Egekbe nyúló hármás piramid,

mert a bennök lefektetett tömérdek eszme, terv tetteváltására maga az író adta a legjobb példát. Mert értsük meg: Széchenyit nem a szó és a betű, hanem a tett avatta legnagyobb magyarrá. Küldetésének gondviselészerűsége épen abban rejlik, hogy ő nem érte be, mint annyi más magyar proféta, a délibábkergető magyar fantázia lángragyujtásával, nem érte be szép, de meddő tervezetések szövögetésével, hanem cselekedett s ameddig hatása elért, másokat is cselekvésre ösztönzött. Egy rövid emberöltő alatt századok munkáját végezte el. Bárhová fordult, bármibe kezdett, nemzedékekre szánt alkotások támadtak nyomában. A magyar glóbus hovatovább az ő monumentális alkotásaival telt meg. A költő tehát joggal kérdi:

Hová tekintesz földeden, magyar,
Hol Széchenyi nevét ne lásd megírva
Örök dicsőség fénysugárival?

A most ránk köszöntött százéves jubileumon így áll előttünk a legnagyobb és leghívebb magyar alakja. Érezzük tragikus mélységű fajszeretetének perzselő melegét, szavainak, buzdításainak szuggesztív erejét s mindenekfölött munkás életének megbűvölő hatalmát. De ez nem elegendő: Nekünk Széchenyit nemcsak meg kell értenünk, hanem tőlünk kitelhetőleg utánoznunk is kell. Természetesen nem ország- és nemzetmentő nagy tetteiben, melyeknek megisméltése úgysem áll hatalmunkban, hanem szellemében. Nekünk is meggyőződéssé kell érlelni magunkban, hogy bármi kicsiny dolgot végzünk, ha emberséggel és odaadással végezzük, a köznek hajtunk vele hasznot. A százéves Széchenyi legméltóbb megünneplése, szellemének megértése és élete példájának lehető hűséges követése.

VÖRÖSMARTY MIHÁLY EMLÉKEZETE.

Herceg Esterházy Pál dr., iskolánk volt hálás tanítványa, művészi emléket állíttatott az intézetben volt nagy tanítványunknak: Vörösmarty Mihálynak, a Zalán futása megjelenésének századik évfordulója alkalmából. A leleplezési ünnepélyen, márc. 15-én, a következő beszédek hangzottak el:

Kispartai János dr. igazgató beszéde:

Március 15. a szabaddá lett nemzeti gondolat ünnepe, amikor megilletődve gondolunk a nagy idők nagy embereire, a magáraeszmélt nemzeti öntudat első megnyilvánulására. Lelkünk tüzet fog a magyar pünkösöd édesbús emlékein s minél távolabb esik tőlünk időben, annál szívesebben szemléljük eseményeit abban az ideális megvilágításban, amelybe az irodalom helyezte. Mi a mai napon az ünneplésnek egy különös módját választjuk. Nem azt akarjuk a szemeitek elé tárni, amit a romantikus történelemszemlélet erre az ünnepre már megszokottá tett, hanem arra irányítjuk figyelmeteket, ami a szabaddá lett nemzeti gondolatot élteti, erősíti s megvalósulását az egyes s a közösség szempontjából is kívánatosá teszi. Arra, hogy igazi szabadság, nemzeti érzés csak az erkölcs talajából fakadhat, arra, hogy erkölcs nélkül a szabadság szabadossággá lesz, a nemzeti érzés tartalmatlanná, üressé, kólingó frázisokká válik.

És hogy mit jelent erkölcs és nemzeti gondolat együtt, azt nem elvont fogalmakban, hanem a magyar szellem egyik legnagyobb képviselőjének, Vörösmarty Mihálynak alakjában, példájában szemléltetjük.

Több okunk van rá, hogy az iskolai év hétköznapjai közé beiktassuk a Vörösmartyra való emlékezés ünnepnapját.

Ebben az iskolai évben, novemberben, volt századik évfordulója, hogy megjelent a Zalán futása; ez a csodálatos zenéjű költemény, amely a mellett, hogy a magyar költői nyelv diadala, hatásában a reformkor elején a magyar irodalom egyik legnagyobb tette volt a közéletben. A hazafi hódoló tiszteletén kívül bennünket egy kedves kapcsolat szorosabbra fűz a költőfejedelemhez, az, hogy középiskolai tanulmányait a legfelső osztályban ebben az intézetben fejezte be. Tanítványunk s így beletartozik abba a szellemi közösségbe, amelyet a piarista iskolából kikerült tanítványok szellemegységére jelent közéletünkben. Önképzőkörünk az ő nevével viseli, szelleme az irányítója annak a meghitt, ambíciót keltő és nevelő körnek, amelyre a magyar irodalomnak, az egészséges nemzeti szellemnek igen sok kiválósága gondol vissza szeretettel. De nemcsak az önképzőkör, hanem az egész iskola szelleme is annyira rokon a Vörös-

VÖRÖSMARTY-RELIEF.

(Damkó József alkotása.)

martyéval, hogy a piarista iskola tradíciójának egyik legszebbike: a Vörösmarty-kultusz.

Ha összefoglalóan akarjuk megmondani, hogy mi a mi munkánk ebben az iskolában, azt mondjuk: nevelünk és oktatunk, hogy akik innen kikerülnek, mint vallásos lelkületű, erkölcsösen gondolkodó és cselekvő tagjai a társadalomnak, legyenek dolgozó fiai a hazának. Ez a kettősség: vallásosság és tettekben nyilvánuló hazaszeretet; eleven valóság és felette az eszmény célja és egyúttal indítéka minden munkánknak. Ez a munka bizonyos tekintetben mintegy személytelenül folyik, az azt végző egyének változnak, az eszmények változatlanok. A személynek ez a háttérbenmaradása, az eszménynek a szolgálata, az eszmény diadaláért mintegy szerzetesi visszavonultságban való állandó törekvés egy költőnkre sem annyira jellemző, mint Vörösmartyra. Minden szava, minden tette az ősi dicsőség hirdetése, a magyar hírnév emelése; s ezért nem várja az utókor elismerését, úgy gondolta, hogyha a «sors erős vaskarja lehúzza örökre», akkor nem igen emlékeznek felőle; nem tudják, hogy sírhantja kit takar, «de ne is tudják — zengi — csak az ősi dicsőség híre maradjon fenn s unokánk tettekre hevüljön.» Tettekre, mert nem elég az eszményeket ismerni, meg is kell valósítani; valóság és eszmény együtt teszik azt az értéket, amelyre törekednünk kell. Ez a Vörösmarty költészetének szelleme, azért rokon ennek az intézetnek a szellemével. Hogy épen ma áldozunk emlékének, annak alkalmi oka van. Vörösmarty monumentális költészetében különleges értéket jelentenek epigrammái, ezek a terjedelemre nézve kicsiny, de a gondolatok nagyszerűségére, az érzés nemességére nézve örökbecsű költemények. Így vagyunk mi ezzel az intézettel, ezzel az épülettel is. Itt van a művészi elgondolás után megépült iskola a maga monumentalitásában s most elkészült az iskola falai között az első, arányaiban kicsiny, de művésziességében az egészhez méltó alkotás: az intézet szellemének megszólaltatója: Vörösmarty domborművé emléke. A kegyeletre nevelő iskola méltán örömmel ünnepel ma, mert ezt az emlékművet hálás tanítvány állíttatta a régi nagy tanuló társelődnek.

Főméltóságú Herceg Úr! Amikor ünnepi érzéssel jöttünk ma össze, hogy Vörösmarty szellemének hódoljunk, örömmel teszek eleget hivatali kötelességemnek, hogy az egész intézet nevében hálás köszönetet mondjak Hercegségednek. Mikor itt az iskola padjaiban tanítványunk volt, szeretttük és megbecsültük mint a kötelességteljesítés mintaképét; most büszkék vagyunk Hercegségedre, mert amit e kegyeletes tette is vall, híven kitart azok mellett az eszmények mellett, amelyekre itt neveltük. Köszönetet mondok az emlékmű alkotójának, Damkó József, művész úrnak, a Budapesti Piarista Diákszövetségnek, amely velünk együtt ünnepel s szónokot is állított Degré Miklós ítélőtáblai alelnök úr személyében, szeretettel köszöntöm kedves vendégeinket s az ünnepélyt megnyitom.

Herceg Esterházy Pál a következő beszéd kíséretében adta át a kegyes-tanítórendnek az emlékművet:

Igen köszönöm a személyemről való megemlékezést. Örömmel működtem közre a művészi alkotás létrehozásánál, mert úgy érzem, hogy a mostani

szomorú időkben különös fontossággal bír a nemzet nagyjainak kultusza. Vörösmarty szelleme most egy szétdarabolt országra tekint le. Ha azonban a mi nemzedékünk is oly csendes, de odaadó szeretettel munkálja az ország érdekeit, mint aminővel Vörösmarty és kortársai szolgálták földi életükben hazánk ügyét, nincs veszve a nemzet jövője.

Ebben a reményben szívből kívánom, hogy a nemes tanítórend az ifjúság sok-sok nemzedékét gyűjtse ez emléktábla köré s mutassa Vörösmarty költészetén keresztül nemcsak a régi dicsőséges mult képét, hanem ébren is tartsa a fényesebb, szebb és boldogabb jövő reményét az ifjúság lelkében. Adja a jó Isten, hogy a szenvedő magyarságot átható sok és nemes vágyból mielőbb édes valóság legyen.

Arra kérem Nagyságodat, mint hazánk kultúrájában oly kimagasló kegyestanítórend ezidei fejét, méltóztassék az emlékmű leleplezésére engedélyt adni.

Hám Antal dr., a magyar kegyestanítórend főnöke, ezekkel a szavakkal vette át az emlékművet :

A legnagyobb hálával eltelve mondok köszönetet a kegyesrend, a gimnázium és mindnyájunk nevében a főméltóságú Herceg úrnak azért a kegyeletes tényéért, hogy, mint intézetünk egykori tanulója az intézet iránt való hálából az Esterházy-családot jellemző bőkezűséggel emléket állított intézetünk nagy növendékének, Vörösmarty Mihálynak.

Ez a márvány-arckép állandó emlékeztetője lesz tanárnak és tanítványnak arra, amit épen a budapesti piarista gimnáziumnak három legkiválóbb növendéke : Vörösmarty, Petőfi és Széchenyi egész életükben szóval és tettel hirdettek : a magyar haza iránt való törhetetlen és áldozatkész szeretetre. És én különösen azért vagyok hálás Főméltóságodnak, hogy épen akkor ajándékozta meg intézetünket a hazaszeretet költőjének arcképével, amikor legnagyobb szükség van a hazaszeretet erényének ébrentartására és fokozására.

Midőn tehát a nagy tanítvány márványképét megörzés végett átveszem, ígérem, hogy ez intézet falai között sohasem szűnnek meg hangzani azok a nemes és szent eszmék, melyeknek hirdetésével Vörösmarty nemcsak intézetünk hírét tette nagygyá, hanem megdicsőítette egész Magyarországot is.

Fogadja Főméltóságod még egyszer hálás köszönetem kifejezését.

Degré Miklós, a budapesti kir. ítélőtábla alelnöke, ezzel a beszéddel hódolt Vörösmarty szellemének :

Amidőn a tanuló ifjúság Vörösmarty Mihály emlékét ünnepli, az ünnepeléstől a gimnázium hajdani növendékei is ki óhajtnak venni részüket. Épen azért hálásan köszönöm a Főtisztelendő Igazgató úrnak és az igen tisztelt Tanári Karnak, hogy a mai ünnepélyen a Piarista Diákszövetséget is szóhoz juttatták s így alkalmat adtak arra, hogy az intézet hajdani növendékei nevében meghajtsam a tisztelet és hódolat zászlaját Vörösmarty Mihály emléke előtt.

Én úgy érzem, hogy ha a gimnáziumi tanuló ifjúságnak jogcíme van ahhoz, hogy a halhatatlan költő emlékét ünnepelje, úgy ez a jogcim minket, a gimnáziumi hajdani növendékeit szintén megillet.

Mert mi szolgált alkalmul arra, hogy Vörösmarty Mihály emléke ebben az épületben megörökíttessék s a gimnázium egy napot az ő emlékének szenteljen?

Erre alkalmul szolgált az, hogy Vörösmarty Mihály valamikor ennek az intézetnek volt növendéke. Ez pedig közös büszkesége valamennyiünknek. Büszkesége a Főtisztelendő Rendnek. Büszkesége a budapesti gimnáziumnak. Büszkeségünk nekünk, kik valamikor szintén ennek az intézetnek a levegőjét szívtuk. Büszkesége a tanuló ifjúságnak. És büszkesége lesz mindazoknak, akik valamikor ennek az intézetnek tanulói lesznek.

De nekünk, régi diákoknak, még egy jogcímünk van ahhoz, hogy a mai ünnepélyen résztvegyünk. Ezt a jogcímet megadja az, hogy az a főúr, ki ezt az emléktáblát felállította, valamikor szintén ennek az intézetnek volt a növendéke; ez emléktábla felállításával nemcsak a halhatatlan költő iránti tiszteletét juttatta kifejezésre, de kifejezésre juttatta amaz intézet iránti háláját és ragaszkodását is, melynek nyolc éven át tanítványa volt.

Az emléktábla, melyet ma leleplezünk, hivatva van a gimnáziumnak ezt a dicsőségét a késő utókor előtt is hirdetni. És hivatva van a tanuló ifjúságban Vörösmarty Mihály iránti hódolatot és lelkesedést ébrentartani. Láss a tanuló ifjúság, hogy a nemzet megbecsüli nagyjait. Mert csak az a nemzet érdemli meg, hogy nagy emberei legyenek, mely nagy embereit meg is tudja becsülni. És a nagy emberek emlékének megbecsülése, megbecsülése egyúttal azoknak az elveknek, miket hirdettek, azoknak az eszméknek, miket terjesztettek. Épen azért a nagy emberek emlékének kultusza annál nagyobb jelentőséggel bír, minél sötétebb a nemzet horizontja.

Már pedig Hazánk horizontja, fájdalom, sötét; Hazánk ege erősen beborult. Az a borzalmas világégés, mely fejünk fölött elvonult, Hazánkat letiporta, megalázta, széjjeltépte. Úgyhogy azok a fiúk, akik mostan állanak az élet küszöbén, akik most tanulói ennek a gimnáziumnak, a lehető legnehezebb viszonyok között lépnek az életbe. Mig mi, kortársaim és én, fiatalságunkat és férfikorunk legszebb éveit egy boldog, nagy Magyarországon töltöttük el: ezzel szemben ezekre a fiúkra örökségként nehéz viszonyokat és egy megcsontított hazát hagyunk. Erre a nemzedékre vár a hivatás, hogy helyreálítsa az interger, a boldog, a nagy Magyarországot.

Erre a nemzedékre tehát nagy hivatás vár. Ettől a nemzedéktől sokat várunk.

És bizunk is benne, hogy ez a nemzedék meg fogja érnei hazánk boldog feltámadását.

Még jóni fog egy jobb kor, mely után buzgó imádság epedez százezrek ajakán.

Mi, kortársaim és én, talán nem fogjuk megérni a boldog feltámadást, de éltet bennünket a remény, hogy a következő nemzedék olyan boldog hazában fogja életét leélni, amilyenban mi az életet megkezdtük.

Adja az Isten, hogy úgy legyen!

Sik Sándor dr., a tanári testület tagja, ezt az ünnepi beszéde mondotta :

Március tizenötödike nemcsak a szabad sajtónak, nemcsak a márciusi ifjúságnak, nemcsak az úgynevezett pesti vérnéküli forradalomnak ünnepe. Ünnepe ez a nap a magyar történelem nagy huszonötvének, a magyar nemzeti ébredésnek, annak a nagy magyar generációnak, amelyben annyian éltek és küzdöttek együtt a magyar nemzet legnagyobbjai közül. Ünnepe ez a nap egyáltalán a magyar hazaszeretnek. De kétszeres ünnep nekünk, piarista iskoláknak : hiszen az a négy nagy férfiú, akiknek nevéhez ennek a napnak dicsősége fűződik, mind a négy a mi iskoláink növendéke volt. A mi tanítványunk Széchenyi, a Révai Miklós növendéke, aki megindítja a magyar feltámadást, és a mienk Kossuth Lajos is, a nagy fejlődés betetőzője, aki még turini aggastyán korában is meghatva emlegette a sátoralja-újhelyi gimnáziumban töltött hat esztendejét. És a mienk, ezé az iskolác, a két nagy államférfiú mellett a két nagy költő is, akik a művész ihletével adtak hangot a két nagy nemzeti vezér eszméinek : Vörösmarty és Petőfi is. Azért kétszeres ünnepe a mi iskoláknak március tizenötödike.

De ha ez a nap a hazaszeretnek ünnepe, akkor kérdezzük magunktól : a hazaszeretnek melyik formáját akarjuk ma ünnepelni ? Mert a magyar hazaszeretnek két árnyalata van ; a kettő velejében egy ugyan, de formájában, elgondolásában, célkitűzésében mégis nagyon különbözik egymástól. Az egyik a Kossuth és Petőfi hazaszeretete, a negyvenes éveké, a március embereié. Ennek a hazaszeretnek alaphangja a nemzeti önérték és lelkesedés, jelszava a demokrácia és a szabadság. A másik hazaszeret a Széchenyi és Vörösmarty hazaszeretete, az a hazaszeret, amely a huszas és harmincas évek nagyszerű nemzeti lendületét, szolid munkáját, nagy alkotásait ihlette. Ennek a hazaszeretnek alaphangja a nemzeti lelkiismeret és az erkölcs, követelése az okos haladás és a munka.

Melyiket ünnepeljük, melyiket állítsuk magunk elé követésre ma? Sajnos, az első ma ugyancsak nem időszerű! Most, amikor a nemzeti önérték megrokkant, a lelkesedés elfásult, a demokráciát demagógiába fúlni láttuk, a szabadság pedig megvan, de úgy, hogy bár ne volna! — most vajmi keserűen hangzanék a lelkesedést és a szabadságot ünnepelni! Most hiába szólna a „Talpra magyar» vagy a kossuthi «Veszélyben a haza!» — nincs nemzedék, amely talpra álljon, amely mint egy ember keljen fel, amelynek nagysága előtt le lehessen borulni! Most még előbb ezt a nemzedéket kell megteremteni. Most mélyebbre kell nyúlni a hazaszeretnek, vissza kell térni a Széchenyi-féle hazafisághoz. Most először is arra van szükség, amit Vörösmarty mond :

Legyen minden magyar utód
Különb ember, mint apja volt!

Ma a Vörösmarty hazaszeretetére van szüksége a hazának. Most mindenekelőtt :

Minden ember legyen ember
És magyar!

Minden magyar érezze át a nagy felelősséget, amely vállán nehezuil :

Kié e hon, ha nem miénk?
 Ha érte mindent megtevénk,
 Ha tiszta kézzel áldozánk,
 S lettünk, mi eddig nem valánk :
 Nincs hatalom,
 Mely visszanyom.

Ma olyan hazaszeretetre van szükség, amely igazán szeretet, vagyis együttérzés a hazával : a Vörösmarty szavával :

És érezzük minden érverését,
 Szent nevére feldobog szívünk,
 És szenvedjük minden szenvedését,
 Szégyenétől lángra gerjedünk.

Ez a Vörösmarty-féle hazaszeretet nem sokat beszél : érez és cselekszik :

Szütőkben legyen a haza, és ha kimondani szükség :
 Tetteitek zengjék nagy diadalmi nevét !

Ez a hazaszeretet a szabadságot is mélyebben, keresztényebben, reálisabban fogja fel :

Isten segíts, szabadság Istene !
 Add, hogy megértsük e nagy szótátot !
 Adj csüggedetlen szívet is vele,
 Hogy túrni tudjuk, mint szent közjogot !
 Tiszteljük azt a törvény ércszavában,
 S ha víni kell, a vérnek bíborában.

A mai magyarnak meg kell tanulnia Vörösmartytól, hogy Isten után csak önmagunkban bízhatunk, senki idegenben, — az önmagunk munkás, állhatatos hazaszeretetében :

Isten segíts, népeknek Istene !,
 Tedd jóra munkássá e nemzetet,
 Hogy amihez fog óriás keze,
 Végére hajtson minden kezdetet.
 Add, hogy mit emberész és kéz kivíhat,
 Ne várja mástól, mint szerencsedíjat !

Aki Magyarország feltámadásán akar munkálni, annak meg kell értenie, hogy először egy nagy megtisztulásra van szükség «annyi bűn, szenny s ábrándok dühétől», — csak akkor «lesz még ünnep a világon», csak akkor jön el «egy jobb kor», — mely után még buzgó imádságnak is kell epedeznie százezrek ajakán !

Ezt a hazaszeretetet jelenti ez a tábla, amelyet ma megkoszorúztunk. Valahányszor elmentek alatta, emlékezzetek kegyelettel arra a nagy férfiúra, aki ezeket a nagy ígéket hirdette és aki ennek az iskolának padjaiban ült valamikor. De emlékezzetek arra is, hogy megfogadjátok a nagy leckét, amelyet ez az emlék hirdet szüntelenül, hogy majd ha megint eljön a magyar Március, mikor majd egyszer megint a magyar ifjúságnak kell megmozdítani a magyar földet, ha majd újra fölhangzik a Talpra magyar : talpon legyetek mindnyájan, készen legyetek, emberek és magyarok legyetek ; emberek, úgy, amint az Ur Jézus Krisztus akarja ; magyarok, úgy, amint Vörösmarty akarja !

HÓSI HALÁLT HALT TANÍTVÁNYAINK EMLÉKEZETE.

A világháborúban hősi halált halt tanítványainkról már az 1914/15—1917/18. évi Értesítőinkben szeretettel és fájdalmas büszkeséggel emlékeztünk meg; feljegyeztük életük és hősi küzdelmük fontosabb adatait. Emléküket művészi módon ebben az iskolai évben örökítettük meg. A következő neveket véstük márványba:

Adler Rác Károly	Frivaldszky István	Dr. Macourek Lajos
Apáthy László	Glósz Aladár	Mara László
Augusz Imre	Grössinger Ferenc	May Imre
Barczen Tibor	Grössinger Sándor	Meszter Ferenc
Beliczey István	Hajnik Pál	Mocsonyi Péter
Bicskey Imre	Hary István	Dr. Moscovitz Iván
Blazek Tibor	Hausner Dezső	Dr. Oláh Kálmán
Blum Döme	Dr. Holl Béla	Dr. Oláh Ödön
Blum József	Holló Bertalan	Ordódy László
Bodnár György	Dr. Hómann Ottó	Östreicher Géza
Dr. Brenner István	Hortobágyi József	Palmer Tibor
Bujanovics Albert	Horváth József	Pamlényi László
Dr. Czagány Nándor	Dr. Hölle Teofil	Pamlényi Sándor
Czike Imre	Huszák József	Pavlik János
Csapodi Géza	Br. Kazy József	Perczel Bertalan
Cseley László	Dr. Kelényi József	Petróczky László
Dr. Degré Lajos	Koller József	Piványi Ernő
Doromby Endre	Koller Miklós	Prenninger Adolf
Egyedi István	Koltay Aladár	Radványi Béla
Dr. Emődy Vince	Korizmic László	Ranzenberger Lajos
Enökl Győző	Kovács Ernő	Rozgonyi Ödön
Farkas Gyula	kozmai Kun Béla	Dr. Rötzer Aladár
Dr. Fábry István	Kuncz Titusz	Schneider János
Fejes Lajos	Lakatos Kálmán	Schwegele György
Fejér Aladár	Lipcsey Sándor	Dr. Serényi Jenő
Fejér Elek	Lord János	Slujtner Árpád
Ficker Rezső	Luczenbacher Pál	Steinhardt Antal
Fillinger Pál	Lukáts István	Stoll Géza

A HŐSÖK EMLÉKMŰVE.

(Damkó József alkotása.)

Sulyok Imre	Szvetics István	Vámos Gyula
Szarvassy György	Takáts Jenő	Viosz István
Dr. Szemenyei Kornél	Tima-Horváth László	Gr. Wimpffen Simon
Sziebler László	Tóth Elemér	Zahumenszky Ferenc
Szisz Gyula	Tömöri Károly	Zelnik Tivadar
Szluha Imre	Br. Ullmann Ferenc	Dr. Ziska László
Sztrilich Tamás	Vass Tibor	Zsifkovits Kornél.

Az emlékmű leleplezési ünnepélyén ezek a beszédek hangzottak el :

Kispartí János dr. igazgató beszéde :

Dicsőséggel és gyásszal teli nemzeti életünkben külön ünnepet jelent a világháború hőseire való emlékezés. Ebben az emlékezésben együtt és egyszerre ihlet meg minden, ami történelmünk folyamán a nemzet válságos sorsában öröm és fájdalom, kudarc és heroikus nekilendülés, bukás és feltámadás. Ha egyáltalában nem rendelte volna is el a törvény a világháború hősei emlékének megünneplését, lelkünk akkor is feléjük fordulna, valahányszor úgy érzi, hogy megkopott a közönséges élet sodró árában. Az a szörnyű világégés, amelynek borzalmas emlékei még most is a kegyetlen valóság terhével súlyosodnak ránk, felmérhetetlen rombolásai mellett nagy értékeket is revelált. A hűség, kitartás, önfeláldozás, önzetlenség, férfias elszántság olyan példait keltette életre, amelyek minden időben felemelők, érzéseinket nemesítik, követésre, tettekre indítanak. A törvény május végére tette ezt az ünnepet, arra az időre, amikor a természet a jövő ígéréssel van tele, amikor a ma minden jelensége egy szebb holnap sejtelmével tölt el. Ilyen ígéretek a jövőre a mi hőseink, ilyen boldogabb, szebb holnapot sejtetnek velünk erényeik, melyek glóriát vonnak megdicsőült alakjaik köré.

Kegyeletünk szól a világháború minden magyar hősének ; de amint a hős alakját legjobban azokban ismerjük meg és csodáljuk, akik hozzánk közel állnak, úgy érezzük, hogy kegyeletes megemlékezésünk is akkor nyer igazán tartalmat, ha különös szeretettel fordulunk azok felé a hősök felé, akiket a magunkénak mondhatunk. Alkalmoszerű is ez az ünnepségünk. A Budapesti Piarista Diákszövetséggel együtt, a hozzátartozók támogatásával, művészi emléket állítottunk hősi halált halt tanítványainknak.

Gondos kezek feljegyezték, hogy ennek az intézetnek körülbelül 1200 volt tanulója sietett a haza védelmére a világháborúban ; közülök eddig megállapíthatóan 105-en haltak hősi halált. Mintha látnám őket mint kis diákokat, csillogó szemekkel, arcukon a pirral, melyet a lelkesedés festett oda a haza nevének kimondására. Itt szövődött gyermekkori álmaikba a haza képe, hogy ösztönzőjük legyen a hevülékeny ifjúkor napjaiban s tettekre sarkalójuk, mint férfiaknak a becsület mezején. Nem a haza elvont fogalmára tanította őket az iskola, hanem fokról-fokra éreztette meg velük éveken át azokat a kötelességeket, melyeket mindnyájunk legdrágább valósága : a haza iránt teljesítenünk kell. És most itt vannak előttünk mint a kötelességteljesítés mintaképei. Úgy érzem, hogy nem egyszerűen egy újabb művészi emlékekkel letünk gazdagabbak, de szemléletes formát öltött itt az a szellem, amely száza-

dokon át irányította a nevelés-oktatás munkáját s kell irányítania a jövőben is. A templom előcsarnokában, a kereszt tövében írtuk fel neveiket, mert amint életükben is a templomból vezettük őket az iskolába, emléküknél is a kereszt-ről száll lelkünkbe a megnyugvás, onnan kapja nevük a fényt és az el nem muló dicsőséget. Eljön ide s jöjjön is el a szülő, a hitves, a rokon s a fájdalom helyett szeretet szállja meg szívét; eljön a fiú, ki atyja nevének olvasására szent lelkesedésre gerjed; gyakran ide jön az ifjúság, hogy amíg emléküknél kegyelettel áldoz, példájukon tettekre hevüljön.

Köszönöm az emlékművet mindazoknak, akiknek részük van létrejövetelében: a Budapesti Piarista Diákszövetségnek, amely intézete iránt való hála és szeretet jegyében ünnepel velünk; a hozzátartozóknak, a művésznak: Damkó József úrnak, aki ihletes alkotásában a legszebb gondolatot valósította meg.

Az intézet nevében hálás köszönetet mondok a nagyméltóságú honvédelmi Miniszter úrnak, aki képviselteti magát és koszorút küldött, köszöntöm a Vitézi Széknek képviselőjét, hőseink hozzátartozóit s mindazokat, akik ünnepélyünkön megjelentek. Ezzel az ünnepélyt megnyitom.

Breyer István dr. prelátus-kanonok, h. államtitkár beszéde.

A világháború hősök iskolájává avatta a főváros által alapított budapesti piarista kollégiumot.

Ma pedig az egyház megáldotta a hősök iskolájának méltó címerét, ezt a művészi alkotást és ezzel tanúságot tett, hogy a klasszikus ókor ránk maradt mondása: *dulce et decorum est pro patria mori* (Hor. Od. III. 2.) — Krisztus gondolata is, hogy a honfiúi köteleességteljesítés mártírjaira ráillenek az Irás vigasztaló igéi: Boldogok, kik az Urban halnak meg (Jelen. 14, 13.) s hogy a hazaszeretet hőseinek tisztelete Isten-áldotta forrás, melyből az önzetlen áldozatrakésztségnek, a vértanuságra is eltökélt lelki erősségnek kiapadhatatlan vizei fakadnak.

Az egyház úgy tekint fel a hősökre, mint az eszményiség kiválóságaira s helyüket a szentek dicsőséges tábora mellett jelöli ki. Amint a szentség harcot hirdet minden közönséges, minden alantjáró ellen, úgy a hősiesség is küzdelmet jelent minden gyávasággal, minden megalkuvással szemben. Babért nyújt azért az egyház is ez intézet hősi halált halt tanítványainak, azoknak az ifjú, vitéz katonáknak, kik többnek érezték a haza becsületét, mint a saját javukat, szentebbnek tartották nemzetük jövőjét, mint önnön sorsukat, s félretéve minden emberi tekintetet, örömmel áldozták fel életüket is, vérüket is a hazaszeretet oltárán.

Emléktáblánk legfőbb disze, hőseinknek örök jutalma az üdvözítő Isten-ember, a keresztrefeszített Jézus, ki az áldozatos lelkületnek, a komoly köteleességteljesítésnek minden időkre szóló eszményképe. Áldozat nélkül nincsenek alkotások, nincsenek sikerek. Az emberiség megváltásának ára a kereszt áldozata volt s minden szeretet, ha méltó akar lenni erre a névre, tehát a felebaráti szeretet, a hazaszeretet is, áldozatba kerül. A hősiesség a szeretet kivirágzása. «Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, mint ha valaki az ő életét adja barátaiért». (Ján. 15, 13.) A szent kereszt jelöli meg

nekünk is a boldogulás útját. Az igazi boldogság a lélek békéjében rejlik. Ezt a békét azonban csak azok élvezik, kik Isten akaratán megnyugodva viselik az élet keresztjét, teljesítve kötelességeiket Istennel, felebarátaikkal, önmagukkal szemben.

Nem véletlen, hogy a hős piarista diákok emlékművének leleplezése éppen a Pünkösöd ünnepének nyolcadában történik. Szentek és hősök nem a test és vér ösztönéből, hanem Isten kegyelméből születnek. A Szentlélek tüztől hevült a mi hőseink keble is. A bátorság, a lelkiesség, mely életüket koszorúval övezte, a Szentlélek külön ajándéka volt. Nekünk is kérnünk kell a Szentlelket, hogy ajándékozzon meg ezzel a lelkiességgel, ezzel a «felülről jövő erő»-vel (Ap. csel. 1, 8.), hogy tudjunk tűrni, szenvedni, tudjunk kitartással dolgozni, mindvégig állhatatosak maradni, soha-soha el nem csüggedni, hanem rendületlenül bízni abban az Urban, kiről szent János Apostol azt írja: «Nagyobb az, ki bennetek, mint az, ki e világon vagyon». (János I. 4, 4.)

Hirdesse azért ez az emlékmű, melyet az egyházban köztünk élő Krisztus mai napon áldott, szent dologgá tett, meg nem szűnő hálánkat, fogyhatatlan kegyeletünket a hős férfiak iránt, kik sorainkból meghaltak, hogy éljen a haza! Legyen ez a kőbe vésett imádságunk a hűség, lelkiismeretes, jellemes életnek, szóval az igazi hazaszeretetnek égbe szálló himnusza! Az eljövendő boldogabb magyar ifjúságot pedig figyelmeztesse ez az emlék, hogy legyen «szentegyház keblök belseje, oltár benne a haza képe», melyért élni s halni kell!

Sipőcz Jenő dr. polgármester beszéde:

Az elhangzott mélytartalmú és gondolatokban gazdag beszédekből megismertük a mai napnak nagy jelentőségét. Az emlékezés napja ez. Ezen a napon és a következő napon minden magyar családban elesett hősökre emlékeznek. A családtagok összegömbölyödnék, maguk elé idézik az örökre eltávozottak alakját, előkeresik a reá emlékeztető emléktárgyakat és visszaidézik azt az időt, amit a boldogulttal együtt töltöttek.

Különösen három időpont az, amely az emlékezetbe bevésődik. Az első, amikor vitéz magyar katonák lelkesedéssel tele ujjongva mentek ki a harcerekre. A második, az aggodás és várva-várás időszaka, amikor a harctérről érkező híreket lestük, és a harmadik, amikor magyar katonák szétszóródva, felbomlottan visszaözlöltek a harcerekre és ezek között nem volt már ott az apa, a férj, a fiú, mert ezek a harcerekre lelték hősi halálukat.

Az emlékezéssel régi sebek fakadnak fel, mert ezen a napon nemcsak nagy egyéni gyász tölti el a családot, hanem arra is emlékezünk, hogy a mi régi, boldog Nagymagyarországunk is elveszett.

Mi is, a budapesti kegyestanítórendi gimnázium volt tanuló, mi is család vagyunk, mi is emlékezünk. Mi nem ismertük mind a hősokeket, akiknek neve e márványtáblára be van vésve, de volt közöttük sok jóbarátunk, kedves ismerősünk és mi az ismerőst és ismeretlent mind a szívünkbe zárjuk. Mert bennünket, akik a budapesti kegyesrendi gimnáziumban végeztük tanulmányainkat, nem ugyan a vérnek, hanem az eszméknek szent közössége kapcsol egybe egy életre.

És ahogyan mi emlékezünk dicső barátaink és kartársaink lelkes hadbavonulásáról, fényes, hősiес hadicselekedeteikről és ahogy a mi szívünk is ezen a napon kettős fájdalomtól remeg meg, úgy emlékeznek ezen a napon az egész országban, minden családban, mert hiszen alig van család, amelynek hősi halottja ne volna. Ezen a napon tehát az egész nemzet emlékezik és ez az emlékezet szomorú, mert százezrek siratják legkedvesebbjeik örök elvesztét és milliók siratják dicsőséges Nagymagyarországnak elmulását. Érthető, ha ezen a napon, amikor az egyéni és nemzeti gyász belemarkol a szívünkbe, anyák, özvegyek és árvák feketébe öltöznek és Hungária is gyászfátyolt ölt magára.

De, ha érthető is, hogy a lélek fekete szomorúsággal telik meg ezen a napon, kérdés, hogy helyes-e ez. Ma nem halottak napja van, ma hősök napját ünnepeljük. Ma nem november van, amikor a temetőben hideg őszi szél hajtja maga előtt a lehullott, elsárgult leveleket, hanem május utolja, amikor minden, az édes napsütés, virágzó fák, az újjáéledő természet az élet diadalát, a feltámadást hirdetik. Vissza kell szorítanunk szemünkkel előbgyugyanó könnyeinket, le kell törölnünk azokat, hozzátartozóknak, barátoknak, tagtársaknak áldozatot kell hozni. A nemzeti gyász nem erre a napra való. Ez nem sirató-ünnep, hanem dicsőség-ünnep, ahol a mult dicsőség fénye és a feltámadás reménye diadalmas ragyogásban olvadnak össze.

Mult és jövő ! Két nagy hegycsúcs, az egyiket a lenyugvó nap, az «ádáz tusa napja», világítja meg, a másikat a felkelő nap bíchora ragyogja be.

Magyar hősök, egyenes utódai Árpád hadverő népének, Árpád és Bulcsu lelke virraszt bennük.

A mult és jövő közt, a két fénylő hegycsúcs között ott van a jelen a maga sivárságával, kishitűségével, reménytelenségével.

Ám az lehet, hogy egy nemzet, amely ezer évig tudott élni, államot fenntartani, amely viharos századokon keresztül tudott magának intézményeket, alkotmányt, törvényeket a maga képére teremteni, amely százezernyi vértanukat adott dicső és véres történelme egész folyamán, az lehet, hogy egy időre elveszti lelki egynesúlyát, de végre fel kell magát találnia és folytatni kell azt az alkotó munkát, amelyből a katasztrófák kikökkentették.

Az erő, amely multunkban, nagyjainkban, vértanuinak dicső halálában van, a mi nemzedékünkben talán pihen, de bizonyos, hogy ősi hatalommal fog ismét előtörni, ha út a történelmi szükség órája.

Ezek az elesett hősök, akiknek nevét e márványtábla mutatja és mindazok a hősök, akikről megemlékezünk, a magyar jövőt jelentik számunkra. És ezért, amikor a piarista diákszövetség nevében kegyelettel adózom elesett hőseinknek és amikor átérzem én is az örök távozásuk okozta és a nemzet szenvedése okozta mély bánatot, mégis úgy érzem, hogy ezekből az emléktáblákból fényugár árad ki, a reménynek és hitnek fényugara és hogy ezek a táblák nekünk nemcsak gyászról beszélnek, hanem régi dicsőségről, hatalmas magyar tetterőről, lelki nagyságról, áldozatkésztségről, kötelességek eszményi teljesítéséről. És beszélnek szent magyar jövőről, eljövendő feltámadásról.

De ehhez áldozatkész kötelességteljesítés kell a jelen nemzedék részéről is.

Fogadjuk meg itt, ez emléktáblánál, hogy mi is teljesíteni fogjuk köte-

lességeinket, munkálkodni fogunk a hazáért ; fogadjuk meg, hogy hívek leszünk a kegyestanitőrend megszentelt hagyományaihoz, hívek Istenhez, hívek a hazához, amelyért mi is hajlandók vagyunk meghozni a legszentebb áldozatot.

E dicső emléknapon tehát ne a lemondás, ne a gyász, hanem a hit és remény ragadja meg és töltsen meg a lelkünket ; ezzel teljen meg különösen az ifjú, az életbe induló új nemzedék, hogy a hősök szellemétől megszállva hittel és reménnyel dolgozzék, küzdjön egy bizton elkövetkező szebb és bolder magyar jövődöért.

Adja az Ég, hogy a hősök emléke, a hősök szelleme mindig itt lengjen körülöttünk !

Hám Antal dr. rendfőnök beszéde :

Alig két hónappal ennekelőtte a «Hazádnak rendületlenül» írójának személyében a hazaszeretet egyik költőjét magasztaltuk : most, a jelen alkalommal, azoknak állítunk emléket, kik követte az apostol életprogram-intelmét : «Legyetek az igének cselekvői és nemcsak hallgatói» (Jak. 1, 22.), valóban tanúságot tettek arról, hogy a hazaszeretetet nemcsak ajkukon hordozták, hanem szívükben is viselték s e mély és szent érzelmenek halálukkal külsőleg is kifejezést adtak. De ha szavakat keresek, melyekkel hőseink ez áldozatának nagyságát csak vázolni is tudjam, nem találok sehol, mert ha lángoló ajakkal magasztalnám is őket, ez mind csekélység volna ahhoz, amit ők megérdemelnek. A történelem vésője és kalapácsa kell ide, hogy érdemüket márványlapokra véssse fel örök betűivel.

Ime, Mélyen Tisztelt Közönség, a hálás és kegyeletes megemlékezés intézetünk 105 növendékének nevét véste e táblára ; azokét, akik hősi halált haltak a hazáért. És míg ez az épület áll, e tábla mindig hirdetni fogja dicsőségét azoknak, akiknek nevei rajta fénylenek, családjaiknak, melyekből származnak s ez intézetnek, mely őket nevelte.

De épen azért, mert dicsőségüket hirdetjük, ma nem könny kell ide, hanem az az örömmelteljes lelkesültség, mellyel az egyház szokott az ő hőselkű vértanúira tekinteni, kiknek halála — szerinte — mindig egy jobb jövő előhírnöke s azért dicsőségüket a könny csak meghervasztaná. Hiszen azért helyeztük a mi vértanúinkat is a kereszt árnyába, mert a kereszt nem a bánatos siralom, hanem az örvendetes feltámadás jele. És amily erős hittel hisszük, hogy a Megváltó keresztalála szerezte meg nekünk a boldog feltámadás reményét : époly rendületlen meggyőződéssel valljuk, hogy e márványról felénk ragyogó nevek áldozatos vérehullása lesz majd a magja Nagymagyarország feltámadásának is.

Mikor e meggyőződéssel a rend nevében hálásan megköszönöm mindazok közreműködését, kik e díszes hősi emlék létrejöttén buzgón fáradoztak s ezt a rend gondozásába átveszem, örül a lelkem, hogy a mi hős fiainkról is elmondhatom ama vigasztaló szavakat, melyekkel a Szentírás bölcse az ő vértanúiktól búcsút vett : «Bár testeik eltemették, de nevük él nemzedékről-nemzedékre».

TITZ ANTAL DR.

1867—1926.

Még nem szűnt meg szívünk szomorúsága, még élénken lelkünkben a fájdalom, melyet virágfakasztó májusban szeretett társunknak elvesztése keltett, aki, mint az intézetnek hosszú ideig kiváló tanára, két éve vált meg az iskolától, hogy tevékeny munkásságát a rendi adminisztráció terén értékesitse. Ha ez a szomorúság jele az őszinte vonzalomnak, ha a bánat fokmérője az elköltözött iránt való szeretetünknek, akkor ne is üzzük el magunktól. Az elmulás gondolatával, hozzátartozójának elvesztésével nem térhet érzéketlenül napirendre még az erős lélek sem. Bár a halált az élet táplálékának mondják s a földi zarándoklás után a sír adja meg a valódi békét, mégis érezzük, hogy a halál karján kiscsőröként ott van a gyász és fájdalom. Őrizzük meg ezt, de vonjuk be a Gondviselés akaratában való megnyugvás tisztító fényével.

Kegyes emlékezet, lopóddzál be rendtársainak, tanítványainak, barátainak szívébe, vidd be oda alakját, rögzítsd meg érenél maradandóbban a tudóst, szónokot, tanárt és embert, hogy segítségeddel tovább éljen köztünk, akit elvesztettünk!

Titz Antal egész életét a nevelésnek és a tudománynak szentelte. Annak a tudománynak, melynek művelésére csak ideális gondolkozású férfiú vállalkozik, mely legönzettelenebb a tudományok közt, mert kizárólag embertársaink jólétén, embertársaink nemesebb részének, a léleknek boldogításán fáradozik: ez az isteni tudomány, a theológia. Ez nemcsak arra törekszik, hogy az ember önmaga legyen boldog, hanem mások kezét fogja meg, lelkiileg vezetni, irányítani akar, felemel és boldogságra juttat.

E mély tudomány tételeit először sajátjává tette, átérezte, azután úgy rendezte, hogy mások is könnyen birtokába jussanak. Írásai, tudományos értekezései, tankönyvei egyaránt azt sugározzák felénk, hogy ő Istent a tudomány igazságán keresztül is látta és érezte. Műveiben megnyilatkozó logikus elméjén át a laikus is megérti a nagy Alkotó lényegét. Oly egyszerű és természetes könnyedséggel fejtegeti a vallás parancsait, hogy a lelket magával ragadja, magasra emeli.

Miként a hangya a szép nyári napokon gyűjt eledelt télre, úgy gyűjtögette ő ifjúsága virágában az Úr ígéit szellemi magtárába, hogy majd mindenkinek jusson: az ifjúságnak, felnőtt híveknek egyaránt. Fenséges hivatásnak tartotta az emberek szíveit igével meghódítani. Mély theológiai tudásának, az egyház dogmái átértésének méltó gyümölcse s hosszú munkájának cred-

ménye volt, hogy szónoklatai az ifjúság lelke mélyéig hatottak. Nem a szónoki hatás külső eszközeivel ért el eredményt, hanem a gondolatok mélységével, az anyag művészi, logikus elrendezésével volt beszéde lebilincselő.

Mint tanár az értelem fejlesztésén, ismeretek terjesztésén kívül az érzelmi és akarat nemesítésére törekedett; a fiatal szívekbe az erény iránt való tiszteletet és szeretetet iparkodott beoltani. A tanítói munka körében érezte magát legboldogabbnak; itt találta meg igazi hivatását. Midőn rendi előjárósága vezetői állással bízta meg, visszavágyott s vissza is tért az iskolába. Az elvontabb vallástan tanításához nagy gyakorlati érzéke volt; egyéniségével is erősen tudott hatni. Saját személyében adott mintát arra, hogy az igazi műveltség az ember összes lelki tehetségeinek kialakulásában áll. Átérezte, hogy a tanítás maga nem elégséges az ember kiművelésére; a nevelésnek a gyermek egész ész- és szívvilágát, sőt fizikai tehetségét is fel kell ölelni. Tudatában volt annak, hogy minden munka, minden fáradság, minden áldozat, melyet a gyermeki lélek formálására, a hit igazságainak átértetésére fordít, a haza oltárára tett drága áldozat. Tökéletes mester volt, aki nem időtöltésnek tartotta hivatását. Tudatos művészetével, erős egyéniségével érte el pályáján a magasabb színvonalat. A meggyőződéses hit volt benne az alap, melyből hajtások nőttek s melyek meghozták méltó gyümölcsüket. Csak derék férfúnak sikerül másokat is azzá tenni: a sok derék tanítvány ennek legerősebb bizonyítéka.

Miként a delejtű irányítja a hajót a tenger viharában, úgy vezette őt, mint embert, vallásos hite egész életén át. Meggyőződése volt, hogy csak az erény nemesíti az embert, hogy az az igazi nagyság mértéke. Azért életét meghatározott elvek szerint rendezte. Mindig azt tette, amit embertársai java és erkölcsi érdeke megkívánt. Megvolt akaratának az ereje, hogy érzései, képzelete, vágyai felett tudott uralkodni s minden tettében az erkölcsi törvény volt irányítója.

Mint ember, rokonszenves egyéniség. Alázatos, hű papja volt egyháznak az alázatosság igazi értelmében; nem fitogtatta erényeit. Minél magasabbra emelkedett szellemi látóköre, annál kisebbnek érezte önmagát s így szellemi munkássága, mellyel az átlag fölé tudott jutni, csak azt eredményezte, hogy mindig szerényebbé vált.

Lelkének egész erejével teljesítette kötelességét s jutalmát a jól végzett munka érzésében találta.

Megvolt az az önéretéből eredő lelki nyugalma, melyet a boldogság alapjának tartanak; lelke összhangját nem zavarták meg az élet ferdeségei. Ha visszatekintett pályájára, midőn az Úr intő szavára igazi keresztényi módra leszámolt önmagával, a nemes cselekedetek hosszú sorát láthatta. Békességben élt, az élet kellemetlenségei miatt panasz nem hangzott el ajkáról, szerette embertársait.

Az Úr is szerette hűséges szolgáját, könnyű halált adott neki. Néhány napi szenvedés után váratlanul dőlt ki sorainkból, de megtisztult lélekkel szállhatott Isten trónusához. A halál levette a fáradt vándorról a keresztet, melyet megadással viselt. S midőn az egyház diadaljelül sírjára tüzi azt, Isten angyala maradandó betűkkel rávési a vigasztaló szót: Feltámadunk! E jel-

szón keresztül másképp látjuk az elmulást. Mert ki fél attól a haláltól, mely örök életet ígér, kit nem nyugtat meg a tudat, hogy örök nyugalomban fog részesülni?

A keresztre írt jelszót szem előtt tartva, nem félünk a halál zordonságától, mert nem veszítjük el teljesen szeretteinket. Ennek segítségével maradjon köztünk a porhüvelyétől megtisztult tanár és jóbarát.

A viszontlátás reményében kísérje áldó imádságunk az örökkévalóság felé.

Őrizzük meg emlékét !

Titz Antal született 1867-ben Szabadkán, hol elvégezvén a gimnázium 7. osztályát, 1884-ben a kegyestanítórendbe lépett Vácon ; középiskolai tanulmányait 1886-ban fejezte be Kecskeméten. 1886—87-ben Nyitrán a rendi hittani intézetben, 1887—1891-ben a budapesti egyetemen hallgatta a teológiát s 1890-ben áldozópappá szentelték. Tanított egy-egy évig Budapesten, Selmecbányán és Léván. 1894-ben Kolozsvárt a rendi teológiai és tanárképző intézetben prefektus és tanár, majd 1895—1906-ig ugyanilyen minőségben Budapesten működött ; ezen idő alatt a gimnáziumban vallástant is tanított. 1907-ben a kegyesrend főnöksége plébánosnak és házfőnöknek küldte Nagykárolyba. Innen visszakiváncozván a katedrára, 1908—1917-ig a debreceni, 1917—1924-ig pedig a budapesti gimnáziumban hittanár volt. 1924 óta, 1926 május 30-án bekövetkezett haláláig, a rendfőnöki irodában a rend adminisztratív ügyeit végezte.

K. L.

I. ISKOLÁNK MULTJA.

Pest városa a másfélszázados török szolgaság és a Rákóczi-szabadságharc szenvedései után új életre ébredve, 1717-ben iskoláinak vezetését a kegyes-tanítórendre bízta és 10.000 forintnyi alapítványával megvetette iskolánk alapját. A két első piarista tanító 1717 november 7-én kezdte meg a tanítást 155 tanulóval, a syntaxisták és principisták osztályával. A következő évben a poétikai és retorikai osztály is megnyílt. 1743-ban az intézet egyik nagyműveltségű tanárának, br. Görver Eleknek, kezdeményezésére magánjellegű bölcsészeti tanfolyamot is nyitottak, amely 1752-ben nyilvános jelleget nyert és a magánosok adományain kívül Pest városa 5000 forintos alapítványából (1759.) tartatott fenn. Ezen bölcsészeti tanfolyam 1784-ben szűnt meg, amikor az egyetemnek Pestre való áthelyezése következtében fölöslegessé vált. 1752—1784 között 2887 tanuló látogatta. A bölcsészeti iskola úttörő munkát végzett a modernebb irányú, Leibnitz, Wolf és Newton szellemében művelt filozófia meghonosításával, a matematika, fizika és földrajz tanításával. 1777-ben Benyák Bernát magyar nyelven kezdte előadni a filozófiát, Szablik István pedig a fizika tanításában jeleskedett: ő bocsátotta föl hazánkban az első léggömböt a pesti piarista-ház udvaráról 1783 augusztus 15-én.

A gimnáziumi tanítás 1777-ig a jezsuita-rendszer keretében folyt, de különös gondot fordítottak a reális tárgyak és a magyar nyelv tanítására. Ez utóbbit hathatósan támogatták a magyarnyelvű iskolai színelőadások, melyek 1718-ban kezdődtek meg.

A gimnázium az első Ratio educationis (1777) után ötosztályúvá (három grammatikai- és két humanióra-osztály), a második Ratio (1806) után pedig hatosztályúvá (négy grammatikai- és két humanióra-osztály) változott. Az intézet tanárai állhatatosan küzdöttek II. József németesítő törekvéseivel és a magyar nyelv s szellem az 1848 előtti latin iskolában a nemzeti felbuzdulás korszakában egyre erősebben érvényesült. Ezt bizonyítják a följelentések, melyek 1800—1830 között arról panaszkodnak, hogy a latin helyett magyarul tanítanak, erről tanuskodnak az 1830 után időnként megjelent kiadványok, melyekben a kiválóbb tanulók szépirodalmi zsengei láttak napvilágot.

A szabadságharc után a gimnázium főgimnáziummá alakult át. 1850-ben nyílt meg a 7. osztály, 1851-ben tartották meg az első érettségi vizsgálatot 143 tanulóval. Az iskola az önkényuralom alatt is megőrizte magyar szellemét, mert a tanügyi kormányzat germanizáló rendelkezései a tanárok tervszerű ellenállása miatt kudarcot vallottak és a tanítás egy-két tárgy kivételével a tilalom ellenére is magyarul folyt.

A városi tanács az 1717-ben megnyílt iskolát ideiglenesen egy a mostani Eskü-út és a Galamb-utca sarkán álló házban helyezte el, majd 1718 őszén áttelepítette a most is fennálló egykori jezsuita rezidenciába (mai Görög-udvar, Galamb-utca 4.), melyet a piaristák részére vásárolt meg. Innét 1762-ben költöztek át a piarista-rend által megszerzett gróf Esterházy-féle telekre, mely a Petőfi-tér, Piarista-utca (a régi Kötő-utca) és a Galamb-utca között fekszik. Iskolánk 1917 február 14-én költözött át új palotaszzerű helyiségébe. Ez a kegyestanítórend és a kormány áldozatkészségéből épült föl; az építkezés céljaira az intézet egykori érdemes igazgatója, Trautwein János, 200.000 koronát meghaladó összeget, az iskola egykori hálás tanítványa, Hidaskürti Nagy Sándor, református vallású földbirtokos, 100.000 koronát adományozott.

Iskolánk eddigi főigazgatói: farádi Vörös Antal (1776—1785), báró Prónay Gábor főispán (1785—1790), gróf Szapáry József főispán (1793—1822), Orgler József kanonok (1824—1829), Adamkovics Mihály kanonok (1831—1845), Fogarassy Mihály kanonok (1846—1849). Az önkényuralom idején főfelügyelők voltak: Kovács Pál helytartótanácsi tisztviselő (1851—1853), Haas Mihály prépost (1853—1858), Halder Konrád kir. tanácsos (1858—1867). A főigazgatóságok visszaállítása után iskolánk főigazgatói voltak: Fesztli Károly kanonok (1862—1866), Róder Alajos kanonok (1866—1867), Lutter Nándor kegyestanítórendi áldozópap (1867—1891), Erődi-Harrach Béla (1892—1919), Pintér Jenő (1919—).

Iskolánk eddigi igazgatói: 1717. Demka Sándor, 1720. Szokolóczy Vencel (egyházjogász), 1722. Bieliczky Ágoston, 1724. Holesinszky Ferenc, 1725. Haul Venantius, 1728. Gaiger Márton, 1730. Demka Gáspár, 1733. Mosl Miksa, 1736. Pogadl Flórián, 1739. Krenn Péter, 1743. Demka Sándor, 1746. Bajtay Antal (később II. József tanítója, majd erdélyi püspök és báró), 1749. Schultz Ernő, 1752. Conradi Norbert (jeles latin költő és szónok), 1754. Vankovics Tivadar (filozófus), 1756. Valero Jakab, 1757. Petrasko Sándor, 1760. br. Cörver János (filozófus), 1762. Kónya Kristóf, 1763. br. Cörver János, 1764. Vavrik Ödön, 1766. Rátay Egyed, 1769. br. Schaffrath Lipót (latin szónok és költő), 1770. Volako Marcel, 1772. br. Schaffrath Lipót, 1807. Aigl Glicér, 1830. Groszer János (tankönyvíró), 1831. Róth Mihály (egyházi szónok), 1841. Tamásy József (latin költő), 1844. Nagy Péter (latin költő), 1847. Jalloits András (latin költő), 1849. Horváth Cirill (később a budapesti egyetemen a bölcsészet tanára, a Magyar Tudományos Akadémia tiszteleti tagja), 1858. Lutter Nándor (mathematikus, később tankerületi kir. főigazgató, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja), 1861. Szepesi Imre (kiváló filológus, később egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja), Somhegyi Ferenc (történetíró, később egyetemi tanár, majd rendfőnök, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja), 1866. Baranyai Zsigmond (tankönyvíró), 1867. Trautwein János (tankönyvíró, az Oltáregyesület alapítója), 1887. Lévay Imre (bölcséleti író, a Budapesti Katholikus Kör alapítója, később rendfőnök), 1891. Jankó Károly, 1902. Kovács Antal (irodalomtörténetíró), 1908. Bartos József, 1919. Vörös Cirilli, 1920. Lóky Béla, 1925. Kisparti János.

Az iskola egykori (elhunyt) tanárai közül a tudomány és irodalom terén különösen kiténtek: Dezsericzy Ince (történetíró), br. Cörver Elek és János

(filozófusok), Bajtay Antal, gr. Königsacker József (matematikus, az első, Magyarországon megjelent könyvvel tankönyv szerzője), Benyák Bernát (filozófus), Horányi Elek (irodalomtörténetíró), Simai Kristóf (színműíró), Koppi Károly (történetíró, később egyetemi tanár), Endrődy János (filozófus), Szablik István (fizikus), Klohammer Ferenc (latin költő), Horváth Ignác és Villiger József (Vörösmarty Mihály tanárai), Eschner Konstantin, Szigly Gábor, Schirkuhuber Móric (természettudományi író, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja), Sümegi Pál (tankönyvíró), Hanák János (természettudományi író, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja), Ujvári János, Hindy Mihály (filologus, tankönyvíró), Purgstaller József (filozófus, később egyetemi tanár, rendfőnök, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja), Barts Ferenc (tankönyvíró, később a gyulafehérvári káptalan nagyprépostja), Sárvári Béla (tankönyvíró), Kalmár Endre (költő), Petlanovics Alajos, Polák Ede (fizikus), Cseh Ferenc (filozófus), Nagy Márton (Petőfi Sándor tanára, pedagógus, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja), Horváth Pius (tankönyvíró), Schmidt Ágost (fizikus), Pachinger Alajos (természettudományi író), Vajda Gyula (történetíró), Pintér Kálmán (irodalomtörténetíró, a Vörösmarty-kultusz lelkes munkása), Vámos Károly (irodalomtörténetíró), Nagy Alajos (pedagógus), Pap János (természettudományi író), Kiss Sándor (irodalomtörténetíró, költő, Terentius fordítója), Drajkó Béla (filológus), Maywald József (filológus), Ormándy Miklós (természettudományi író), Prónai Antal (irodalomtörténetíró), Acsay Antal (pedagógus), Titz Antal (theológus, tankönyvíró).

Immár 209 éves iskolánk **tanítványai** közül az **egyházi pályán** kitűntek : br. Bajtay Antal erdélyi püspök, gr. Batthyány Ignác erdélyi püspök, Kőszeghy László csanádi püspök, Haynald Lajos biboros, kalocsai érsek, Lonovich József csanádi püspök, Schopper György rozsnyói püspök, Bogisich Mihály c. püspök, zenetörténeti író.

Irók : br. Orczy Lőrinc és fiai, József és László ; Bacsányi János, Versegly Ferenc, Sándor István, Katona József, Vörösmarty Mihály (és fia, Vörösmarty Béla), Bajza József, Petőfi Sándor (és fia, Petőfi Zoltán), Vajda János, Lenau Miklós, Toldy Ferenc, gr. Majláth János, gr. Haller László (Fénelon Telemache-jának fordítója), gr. Desseffy József, Kovasóczy Mihály. Szentmiklóssy Alajos, Tasner Antal, Szabó Richárd, Szigeti József, Sujánszky Antal, Remellay Gusztáv, Török János, Gorove István, Kuliffay Ede, Madách Imre (és fia, Madách Aladár), Dalmady Győző, Győry Vilmos, Kertbeny Károly, Bérczy Károly, Berczik Árpád, Tóth Béla, Maszlaghy Ferenc. Ábrányi Emil és Kornél, Rákosi Viktor.

Művészek : Lotz Károly, Jankó János, Telepy Károly, Zichy Mihály, Marastoni József (festők), Bignio Lajos, Bertha Sándor, Sztojanovics Sándor (zeneszerzők).

Tudományos írók : Haliczky Antal (régész), Rupp János (orvostanár), Stáhly György (az ország szemorvosa), ennek fia, Ignác (országos főorvos) és unokája, György (orvostanár), Dégen Gusztáv (jogász), Schmidt György (orvostanár), Toldy Ferenc (irodalomtörténetíró), Fejér György, Mátrai Gábor, Jerney János és Jankovich Miklós (történetírók), Vezérle Ignác (theologus),

Hajnik Károly és Imre (jogászok), Lechner Lajos (mérnök, az Andrássy-út tervezője), Margó Tivadar (zoologus), Pónori Thewrewk Aurél (anthropológus), P. Thewrewk Emil (filológus), P. Thewrewk Árpád (filológus), Schwartz Gyula (történetíró), Finály Henrik (filológus), Entz Géza (zoologus), Konek Sándor (jogász), Kalchbrenner Károly (botanikus), Pauler Gyula (történetíró), Navratil Imre (orvostanár), Landau Gusztáv (mérnök), Salzbauer János (egyházjogász), Kilényi Hugó (jogász), Madarassy László (jogász), Schulek Vilmos (műépítész), Hampel József (régész), Felletár Emil (országos fővegyész), Mayr Aurél (nyelvész), Baumgarten Izidor (jogász), br. Eötvös Loránd (a legnagyobb magyar fizikus), Pasteiner Gyula (múztörténetíró), Mutschenbacher Béla (orvos), Mutschenbacher Viktor (jogász), Réczey Imre (orvostanár), br. Láng Lajos (jogász), Kerckgyártó Béla (történetíró) és Loránd (orvos), Nendvich Gusztáv (műépítész), Szivák Imre (jogász), Jóna András (orvos, archeologus, a nyiregyházai múzeum alapítója), Jendrássik Ernő (orvostanár), Bodnár Zsigmond (irodalomtörténetíró), Gerlóczy Gyula (jogász), Fésüs György (jogász), Lechner Károly (orvostanár), Pertik Ottó (orvostanár), Petzwal Ottó (matematikus), Klamarik János (pedagógus), Péterfy Jenő (esztétikus), Lörenthey Imre (paleontológus), Holzwarth Jenő (orvostanár), Zubriczky Aladár (theológus).

Közéleti szereplésük miatt nevezeteseik: hg. Grassalkovich Antal, Martinovics Ignác, Laczkovics János, Űrményi József, gr. Cziráky János, gr. Széchenyi István, gr. Károlyi István, Lajos és György, Majláth György (országbíró), Deák Antal, Szentkirályi Mór, Almásy Pál, Földváry Gábor, gr. Ráday Gedeon, gr. Keglevics István és Gábor, gr. Forgách Antal, Mérey Sándor, Marczibányi Lőrinc, Somssich Pongrác, Csányi László (a szabadságharc vértanuja), Klauzál Gábor, Bittó István, br. Wenckheim Béla, Ordódy Pál, br. Orczy Béla, gr. Khuen-Héderváry Károly, Justh Gyula, Csávolszky Lajos, Matlekovics Sándor, Návay Lajos és Nikolényi Dezső (a proletárdiktatura áldozatai).

Katonák: br. Simonyi József (a híres huszáróbestér), Mészáros Lázár (hadügyminiszter), Perczel Mór, Török Ignác (az aradi vértanu), Földváry Károly (a «vörössipkások» parancsnoka), Forinyák Gyula (altábornagy).

Tanítványaink közül a világháborúban 105-en haltak hősi halált.

Fővárosi polgármesterek: Boráros János, Rottenbiller Lipót, Szentkirályi Mór, Gerlóczy Károly, Kammermayer Károly, Halmos János, Márkus József.

Iskolánk a most lefolyt tanévben fennállásának 209. évét töltötte be.

II. ISKOLÁNK AZ 1925-26. ISKOLAI ÉVBEN.

1. Az iskolai év lefolyása. Alakuló értekezletünket 1925 augusztus 28-án tartottuk; augusztus 29. és 31. napjain voltak a javító- és pótlóvizsgálatok. A tanulók felvétele július 1—3. és szeptember 1—3. napjain történt. Az iskolai évet ünnepélyesen szeptember 4-én Veni Sancte-val nyitottuk meg; szeptember 5-én felolvastuk és megmagyaráztuk a fegyelmi szabályokat, megtartot-

tuk az osztályrendezést. A kerületi cserkészverseny miatt szeptember 9-én kezdtük meg a tanítást, amely zavartalanul folyt az év végéig. A VIII. osztályban május 10-ig tanítottunk, május 14-ig voltak az összefoglalások. Az I—VII. osztályokban június 12-ig volt tanítás, az összefoglalásokat június 14—22-ig végeztük. Magánvizsgálatokat augusztus végén, december, május és június hónapokban tartottunk. Az iskolai évet június 29-én ünnepélyes Te Deum-mal fejeztük be.

2. Változások a tanári testületben. Hám Antal dr., a magyar kegyes-tanítórend főnöke, a tanári testületben ezeket a változásokat rendelte el: Iskolánk eddigi igazgatóját, Lóky Béla dr. c. tanker. kir. főigazgatót, a rendi iskolák tanulmányi felügyelőjévé nevezte ki. Volt igazgatónk öt éven át (1920/21—1924/25) vezette iskolánkat. Értékes nevelő-oktatói és tudományos egyénisége a mult iskolai évi értesítőnkben nyert méltatást. Új munkakörében továbbra is összeköttetésben marad iskolánkkal, azért nem búcsúzunk tőle, de hálásan emlékezünk meg arról az atyai szeretetről, amellyel igazgatói munkáját végezte. Sebes Ferenc dr.-t a rendi nagygyűlés a rendkormány tagjává választotta, Zimányi Gyula kalazantinumi igazgató a rendi hittudományi főiskolán való elfoglaltsága miatt vált ki a testületből. Sebes Ferenc dr. 1919/20—1924/25-ig, Zimányi Gyula 1918/19—1924/25-ig volt iskolánk hit-tanára és hitszónoka. Zimányi Gyula 1911/12—1917/18-ig a gyorsírást is tanította, mint rendkívüli tárgyat. Nehéz időkben végezték mindketten az ifjúság lelki gondozását, áldozatos lélekkel, fáradságot nem ismerve; serénykedtek igazi piarista lelkülettel ad maius pietatis incrementum. Ifjúságunk hálája és szeretete kíséri őket más irányú rendi tisztségükben. Lukács József dr.-t a rendi nagygyűlés debreceni házfőnökké választotta, a rendfőnök úr pedig a gimnázium igazgatójává nevezte ki. Négy évig (1921/22—1924/25) volt iskolánk rendes tanára s tanította lelkes buzgósággal az éneket és zenét. Szerzetesi lemondással végzett fáradhatatlan, sokoldalú munkásságának leg-szebb jutalma a hálás megemlékezésnek az a sok szép virága, amelyet tanítványai szívében fakasztott. Négy évi tanárkodás után Veszprémbe helyez-tett Richter Pál, aki itt tette meg az első lépéseket a tanári pályán; kíván-juk, hogy hivatásának szeretete sok örömmel jutalmazza példás buzgósággal végzett és végzendő munkáját. Az eltávozottak helyére rendeltettek: Kis-parti János dr. igazgatónak, Pesovár Ambrus Vácról, Éder-Szászy László dr. Tatáról, Kiss József Magyaróvárról tanárnak. Miskolczi István dr. rendfőnöki engedéllyel ezt az iskolai évet Olaszországban töltötte, ahol történelmi kuta-tásokat végzett. Az ugyancsak olaszországi tanulmányútról visszatért Sik Sándor dr. elfoglalta a testületben rendes munkakörét.

3. Hivatalos látogatások. Hám Antal dr. rendfőnök úr megjelent iskolai ünnepélyeinken, két alkalommal: a Vörösmarty-emlékmű és a hősök emlék-művének leleplezési ünnepélyén beszédet is mondott.

Pintér Jenő dr. tankerületi főigazgató úr április hó 20-án látogatta meg intézetünket.

Krywald Ottó c. prépost úr, a vallástanítás érseki főbiztosa, többször ellátogatott iskolánkba, az évvégi hittani összefoglalásokon is elnökölt Bed-nárz Róbert dr. tb. kanonok, belvárosi plébános úrral.

Látogattak intézetünkben az egyes tárgyak székfelfelügyelői is, akikkel a látogatások után pedagógiai megbeszéléseket folytattunk.

4. Valláserkölcsei nevelés. Szent Alapítónk szellemében egész nevelő-oktatói munkásságunk alapja a vallás. Nevelői tevékenységünkben, az oktatás egész területén arra törekedtünk, hogy tanítványainkat istenfélelemre, igazi, lélekszerinti vallásosságra neveljük. A vallás lehet csak az erkölcs alapja, a tekintélytisztelet forrása; a valláserkölcsei nevelésben részesült tanulók lesznek a hazának önzetlen, áldozatra kész fiai. Minden munkánkat imádsággal kezdtük és végeztük. Ősszel a fűtési idő beálltáig és húsvét után minden nap szentmisét hallgatott az egész ifjúság; különös gondot fordítottunk az egyházi énekekre. A hétköznapi szentmiseken az egész ifjúság énekelt. Vasár- és ünnepnapokon külön hallgatott szentmisét és szentbeszédet az alsó négy osztály és külön a felső négy osztály. Az ifjúság ötször járult testületileg a szentgyónáshoz és áldozáshoz, ezenkívül vasár- és ünnepnapokon, de más alkalommal is tömegesen vették magukhoz ifjaink az Oltáriszentséget. A húsvéti lelkigyakorlatokat március 18., 19., 20. napjain tartottuk meg Sebes Ferenc dr. rendi kormánysegéd és Zimányi Gyula kalazanti-numi igazgató urak vezetésével. Fogadják léleknemesítő és mentő munkájukért ezúton is hálás köszönetünket.

Vallásos ünnepélyeink között első volt a magyar ifjúság védőszentjének, Szent Imre hercegnek ünnepe. Különös fénnel és kegyelettel ünnepeltük meg ezt ebben az évben. E napon tüntette ki látogatásával intézetünket Orsenigo Caesare pápai nuncius úr önagyméltósága. Ifjúsági kápolnánkban szentmisét mondott s megáldoztatta először azt a hét I. oszt. tanítványunkat, akik először járultak a bűnbánat szentségéhez, azután az egész ifjúságot. Az ünnepi beszédet Sík Sándor dr. tanár mondotta.

Január 31-én és február 2-án rendalapítónk: Calasanzai szent József tiszteletére rendeztünk nagyobbszabású ünnepélyt, amelyen Babos Dezső tanár mondta az ünnepi beszédet. Az ünnepély tiszta jövedelmét: 19,636.000 koronát a hősök emlékművének költségeire fordítottuk.

Február 14-én megünnepeltük XI. Pius pápa Öszentsége koronázásának évfordulóját.

Május 23-án a katolikus ifjúság egyetemével, június 20-án itthon ünnepeltük meg az ifjúság védőszentjének, Gonzagai szent Alajosnak kétszázéves szenttéavatási jubileumát. Május 23-án a lipótvárosi bazilikában Schütz Antal dr. kegyestanítórendi egyetemi tanárnak, június 20-án Balanyi György dr. tanártestületünk tagjának szentbeszédjét hallgattuk.

Ifjúságunk résztvett az Úrnapj és a kath. nagygyűléssel kapcsolatban tartott eucharisztikus körmenetben.

Vallásos kegyelettel áldoztunk az elhunyt tanárok emlékének. Felkerestük sírjukat a kerepesi temetőben s az énekkar éneke és Bartha Dénes VIII. B. oszt. tanuló beszéde után megkoszorúztuk. Résztvettünk a nov. 3-án érettük tartott gyászistentiszteleten. Megjelent az ifjúság iskolánk volt szeretett, országosan ismert tanárának, Titz Antal dr.-nak temetésén s megható énekkel búcsúzott a nemeslelkű, jó tanártól. Ugyancsak kegyelettel vett részt az ifjúság azon a gyászmisén, amelyet Hám Antal dr. rendfőnök úr nov. 6-án

az elhunyt piarista diákokért, a diákszövetség elhunyt hozzátartozóiért s az igazgató ápr. 28-án volt nagy tanítványunkért, a proletárdiktatura alatt vértanuhalált halt Návay Lajosért mondott. Megjelent az ifjúság a kegyestanítórend jótévőjének, I. Ferenc királyunknak halála évfordulóján: márc. 2-án tartott rekviemen.

5. Hazafias nevelés, ünnepélyek. A hazafias nevelés módját, irányát, mélységét épen úgy százados hagyományok szabják meg iskolánkban, mint a vallásos nevelését. Ez a hazafias nevelés ma elsősorban arra irányul, hogy beleneveljük tanítványainkba az ezeréves haza multjához, egész területéhez való szívós ragaszkodást, a magyar élniakarást, a lelkiismeretes kötelességteljesítést, felelősségérzetet, tekintélytiszteletet és munkaszeretetet. Ez a törekvésünk nem szorítkozik csupán egyes tárgyak tanítási körére, hanem megnyilvánul nevelői tevékenységünk minden mozzanatában. Ezt a célt szolgálták azok a megemlékezések és ünnepélyek is, amelyeket nagyjaink emlékének szenteltünk. Október 6-án az aradi vértanuk iránt róttuk le kegyeletünket.; november 8-án ifjúságunk egy része résztvett az országos Széchenyi-ünnepen, nov. 29-én pedig itthon rendeztünk ünnepélyt nagy tanítványunk : Széchenyi István emlékére. Az ünnepi beszédet, amelyet értesítők elején közlünk, Balanyi György dr. mondta. Az ünnepély jövedelméből egy millió koronát küldtünk a Magy. Tudományos Akadémiának, a megmaradt összegből megvásároltuk Széchenyi munkáit ; Március 15-én ünnepeltük a Zalán futása megjelenésének 100 éves jubileumát. Volt jeles tanítványunk : herceg Esterházy Pál őfőméltósága művészi emléket állított iskolánkban Vörösmarty Mihálynak. Az emlékmű leleplezése márc. 15-én történt bensőséges ünnepély keretében. Az elhangzott beszédek értesítők elején közöljük. Itt is hálásan köszönjük a főméltóságú herceg úr nagylelkű adományát, amellyel nemcsak intézetünket díszítette, de nagyban elősegíti azt a törekvésünket, hogy ifjainkat a nagyjaink iránt való kegyeletre neveljük.

Március 25-én ünnepeltük II. Rákóczi Ferenc születésének 250. évfordulóját. A magyar szabadsághősök ideálját, nemes egyéniségét, vallásosságát Balanyi György dr. méltatta.

Május 29-én lepleztük le 205 hősi halált halt tanítványunk művészi emléket. Ezen az ünnepélyen elhangzott beszédek is közöljük értesítőnkben. E helyen is hálás köszönetet mondunk a Budapesti Piarista Diákszövetségnek s mindazoknak, akik hozzájárulásukkal lehetővé tették régi adósságunk lerovását. Kápolnánk előcsarnokában áll az emlék, Damkó József szobrászművész alkotása, hirdetője kegyeletünknek, figyelmeztető az áldozatrakész hazaszeretetre.

December 6-án és június 18-án megünnepeltük a kormányzó úr Őfőméltósága névnapját és születésnapját.

6. Kegyeletre nevelés. Iskolánk jellegéből következik, hogy ifjúságunkat nagyjaink iránt való kegyeletre neveljük. Ezért egyik szép hagyománya a piarista iskolának, hogy áhítatos tisztelettel újítja fel az elhunyt tanárok, nagy tanítványok s történelmünk nagy alakjainak emléket. Ezt a szokást mintegy intézményessé tette a tankerületi főigazgató úr rendelkezése, amellyel megállapította, hogy minden iskola melyik elhunyt nagy emberünk sírjánál rójja

le kegyelete adóját. Október 31-én testületileg mentünk a kerepesi temetőbe, ahol az elhunyt tanároknak kívül volt nagy tanítványaink : Vörösmarty Mihály, Bajza József, továbbá Fraknoi Vilmos sírjánál állottunk meg ; Degré Lajos VII. A. Bakács István VIII. A. és Kauser István VIII. B. osztályú tanulók beszéde, az énekkar áhítatos énekének elhangzása után megkoszorúztuk sírjukat. Ugyanekkor a budai temetőben Hatvani Ede és Pintér Mihály dr. tanárok vezetésével a matematikai kör tagjai koszorúzták meg egykori igazgatónk, főigazgatónk : Lutter Nándor sírját.

7. Fegyelmi állapot, szülői értekezletek. A tanári testület éber gonddal őrkdött, hogy ifjúságunk viselkedése megfelelő legyen iskolánk hagyományainak. A pontos megjelenés, lelkiismeretes kötelességteljesítés, iskolában, otthon, utcán való tisztelettudó, illedelmes viselkedés tekintetében megszűntek a forradalmi időkre emlékeztető jelenségek. Ha kisebb botlások fordultak is elő s egy-két felsőbb osztály szorgalmában volt is néha ingadozás, általában elmondhatjuk, hogy az iskola és szülői ház harmonikus munkájának eredményeképpen rend és fegyelem volt az intézetben. A szülőket két alkalommal hívtuk meg értekezletre. Szeptember 13-án és május 2-án. Az első az igazgató ismertette a piarista nevelés főbb szempontjait, Sik Sándor dr. pedig Tekintélytisztelet a családban címen tartott tanulságos előadást. A másodikon a cserkészfiúk szüleivel beszéltek meg a nyári táborozást. Örömmel jegyezzük fel, hogy a szülők állandóan élénken érdeklődtek az iskola munkája, gyermekük viselkedése és előmenetele iránt. A testület tagjai a fogadó-órákat rendszeresen megtartották. A szülői ház állandó tájékoztatására minden tanulónak volt fegyelmi naplója.

8. Egészségi állapot. A tanári testület és ifjúság egészségi állapota kielégítő volt az év folyamán. Az első osztályban néhány bárányhimlős eset fordult elő a második félév elején, a IV. B. és VI. B. osztályban pedig összesen 12 tanulónak volt kanyarója. Uhl Gyula dr., intézeti egészségtanár március 2-án szemvizsgálatot végzett az egész ifjúságon s még csak trachomagyánús esetet sem talált. Párdányi Emil dr. kerületi orvos május 27-én végezte az újraoltást.

Az iskolai év elején egyik szorgalmas, derék tanítványunkat, Révai Bódog VIII. B. oszt. tanulót, ragadta el a körlelhetetlen halál. Koporsóját a jóbarát fájdalommal állták körül iskolatársai, osztályfőnöke szentmisét mondott lelki üdvéért. A kedves, jó fiú emlékét szeretettel őrizzük. R. i. p.

9. Tanulmányi előmenetel. A tantervi utasítások és a módszeres gyűléseken megállapított elvek szerint oktattuk az ifjúságot. Amint a nevelésnél, az oktatásnál is gyümölcsöztettük azokat az előnyöket, amelyeket a szerzetesi együttlét nyújt hivatásszerű munkánk végzésénél. Az előírt anyagot minden osztályban módszeresen elvégeztük. Különös gondot fordítottunk a közepes és gyengébb tehetségű tanulók tanítására. Ennek köszönhető, hogy a tanulmányi előmenetel általában jó.

10. Tanulmányi versenyek. A tankerületi főigazgató úr ez évben is rendezett a V. K. M. megbízásából a középiskolai tanulóifjúság részére tanulmányi versenyeket. A matematikai versenyen Hirka László VIII. A. osztályú

tanulónk a 2., a történelmi versenyen Jencs Árpád VIII. A. osztályú tanulónk az 5-ik helyen lettek nyertesek.

11. Főigazgatói tanfolyam középiskolai tanulók részére. A tankerületi főigazgató úr ez évben is tartott a II. félévben a középiskolák VIII. osztályú, kiválasztott tanulóinak előadásokat, amelyeken a hazafias kötelességekre, magyar világszemléletre, társadalmi magatartásra és a tudományos munka módszerére tanította az ifjakat. A tan olyamon intézetünkben Bakács István, Holl Albert és Jencs Árpád tanulók vettek részt.

12. Tanulmányi kirándulások. A tanári testület egyes tagjának vezetésével, minden osztályunk volt fél vagy egésznapos tanulmányi kiránduláson. A természetrajzi és fizikai oktatással kapcsolatban az I., II., VII., VIII. oszt. tanulói voltak az állatkertben, a rádió- és fűtési kiállításon ; a VI. A. osztály megtekintette a M. Nemzeti Múzeum régiségtárát, a VII. osztály a bibliofil kiállítást, a felső osztályok a sporttörténeti kiállítást. A IV. osztályú tanulók két alkalommal egy-egy napon természetrajzi kiránduláson voltak Vasad, Pusztacsév, Monor vidékén, a IV. B. osztályosak Ujszász, Zagyvarékás vidékén ; ezenkívül voltak az isaszegi honvédelemnél, ahol hazafias ünnepélyt rendeztek s megkoszorúzták ; innen Mária-Besnyőre és Gödöllőre mentek. A VI. A. osztály tanulói Esztergomban, a VII. B. osztály pedig Drégelyben voltak egynapos kiránduláson. A VI. A. osztály tanulói megnézték az albertfalvai gyufagyárat, az V. B. osztályosak voltak Aquincumban.

13. Iskolánk és volt tanítványaink. Régebben is szeretettel és ragaszkodással keresték fel volt tanítványaink egykori tanáraikat s az Alma Mater-t, amely évek során nevelte őket vallásosságra és hazaszeretetre s oktatta a tudományok elemeire. A volt tanítványoknak az intézethez való viszonya két évvel ezelőtt intézményessé vált a Budapesti Piarista Diákszövetségben. Ez a rövid idő alatt naggyá lett szervezet Sipőcz Jenő dr. polgármester úr elnök, Degré Miklós dr. táblai alelnök úr, Párdányi Emil dr., kerületi orvos úr alelnökök gondos, szeretetteljes vezetésével minden alkalmat felhasznált, amikor csak példát adhatott a jelenlegi ifjúságnak arra, hogy miképpen kell megbecsülnie az iskolát és tanárait. Együtt hódolt velünk Vörösmarty Mihály emlékének, amikor a szövetség nevében Degré Miklós táblai alelnök úr mondott beszédet. Itt említjük meg, hogy a szövetség elhatározta, hogy minden évben december elején felújítja a költőfejedelem emlékét, egy-egy tagjával emlékbeszédet mondhat. Ez évben Sipőcz Jenő polgármester úr mondotta az emlékbeszédet. A szövetség helyisége részére Huber István rajztanárnk megfestette Vörösmarty művészi arcképét, amelynek leleplezésénél az igazgató mondott beszédet. E helyen is köszönetet mondunk művésztanárnkunknak szép alkotásáért. A szövetséggel együtt állítottunk emléket hősi halált halt tanítványainknak. A leleplezés alkalmával a szövetség elnöke mondta az ünnepi beszédet, melyet értesítőnk elején közlünk. A szövetség március 21-én tartott gyűlésén Zubriczky József dr. miniszteri tanácsos úr mondott a hálás tanítvány kegyeletéről tanuskodó beszédet iskolánk egykori nagynevű tanáráról : Maywald József dr.-ról. Az iskolai záróünnepélyen, mint a múlt évben, a jelenben is megjelent a szövetség számos tagja s közülök Mutschenbacher Tivadar orvos, egyet. m.-tanár úr ezt a beszédet intézte érettségít tett tanítványainkhoz :

A lezajlott csata után a jó hadvezér katonáival seregszemlét tart, melyen számbavéve az elesetteket, sebesülteket és épenmaradottakat a harc eseményeinek tanúságait leszűrve a háború hőseit kitünteti és a tömegeket a további harcra lelkesíti. Az egyesületek és intézmények életében az évzáró közgyűlések és évzáró ünnepek szintén ilyen seregszemlék. De, amint a mi ünnepeink az újabb időben ritkán lehetnek meg anélkül, hogy azokhoz a szomorúság és keserűség egy-egy árnya ne vegyülne, úgy ennek a szép ünnepnek a derült egét is befátyolozza a bizonytalan jövőnek a boruja. A mi mai seregszemlénken — fiatal diáktársaim — a ti harcos soraitok mellett itt láthatjátok a mi öreg gárdánkat is . . . , mert mi is részt kérünk ebből a beszámolóból.

A ti harcotok a tudományért szép, örömteljes és eredményes harc volt. Halottjaitok nincsenek, sebesültjeitek könnyen sebesültek és sok közöttetek a kitüntetésre érdemes.

A mi öreg gárdánknak a harca az étellel már nehezebb volt. Nekünk hősi halottaink vannak és sebesüléseink súlyosak. A mi generációnk a háborús szenvedések, forradalmak, lelkiizgalmak, nélkülözések és egyéb ártalmak következtében törődött, idő előtt vénült, többé-kevésbé megrokkant. A nemzet ujjaépítését tehát csak attól a jövő generációtól várhatjuk, mely az elmúlt idők fizikai és lelki szenvedéseitől mentes. Ezt a generációt megóvni és minél jobban erősíteni: elsőrendű hazafias feladatunk.

Ezért alakult meg a mi Diákszövetségünk, hogy családi kapocs után legerősebb kapocs: a közös iskola és nevelés által hozzánk fűzött nemzedéket, a mi vérünkéből való vért, a mi húsunkból való húst tanáccsal és tettel, erkölcsileg és anyagilag támogassuk és ezzel házzájáruljunk a magyar jövőnek: a magyar ifjúságnak testi és lelki megerősítéséhez a magyar feltámasztásba vetett törhetetlen hittel!

Fogadjátok el tőlünk szívesen e segítséget és maradjatok az élet minden rátok váró viszontagságaiban hűek az iskolához, mely bennünket erre az életre fölnevelt és megedzett!

Bizonytalan jövőnket egy sötét fátyol takarja még el szemünk elől; hogy mi lesz a mi életünk sorsa a jövőben, azt nem is sejtethetjük. Hagynak-e az ellenségeink a sok kiállott szenvedés után végre lábbadozni és élni? vagy még tovább életerőnk utolsó csepp vérét is kiszívják? . . . Biztosan csak egyre számíthatunk:

A magyar fajban rejlő egyéni erő és egészség az egyedüli kincs, melyet ha nem dobunk el könnyelműen, erőszakkal nem tudnak tőlünk elvenni! Nagybeteg, halálosan beteg édes Anyánkat, édes magyar hazánkat csak fiainak két izmos karja és testi-lelki épsége állíthatja talpra!

Fiatal barátaim! Azon a nagy napon, mikor e szentelt falakat elhagyjátok, fogadjátok meg, hogy olyan *magyar életet* akartok és fogtok élni, melyet a tiszta hazafiság ösztönöz, olyan *keresztény életet*, melyet a megalkuvást nem ismerő kötelességérzet és törhetetlen vallásosság vezet, *olyan becsületes életet*, melyet minden viszonyok között a fedhetetlen becsület emel és olyan *munkás életet*, melyet a lankadatlan munkásság éltet és a jól teljesített munka öntudata jutalmaz!

A magyar nemzetiség eszméje meggyőződésünk, szent hitünk erő-
södött bennünk . . . Ma, elvesztett katonai és politikai hatalmunk mellett
értjük és érezzük nemzeti értékeink fontosságát. E zajtalan, titkos hata-
lomét, mely azt is véghez viszi, amire az erőszak is képtelen és viszont az
erőszaknak erőszak nélkül képes ellentállni.

Ha e letiport, megcsonkított Magyarország vissza akarja nyerni elvesz-
tett helyét a nemzetek közösségében, sőt ezt a helyet fényesebbé akarja
tenni, úgy minél több ilyen szellemtől áthatott polgárra van szüksége !

Váljék ennek az iskolának a szelleme természetetökké és meggyőző-
déstekké, mint a becsületes, keresztény magyarnak a becsületérzés, vallá-
sosság és hazaszeretet !

*

A szövetség ez évben négy és félmillió koronát adott tanulóink jutal-
mazására. Az intézet nevében hálás köszönetet mondunk a szövetség vezető-
ségének és minden tagjának ; köszöntjük őket mint munkatársainkat s kér-
jük, hogy vállvetett munkával dolgozzunk együtt az óhajtott szebb magyar
jövő érdekében.

Itt emlékezünk meg azokról a bensőséges ünnepélyekről, amelyeket
volt tanítványaink különböző érettségi találkozók alkalmával rendeztek s
amikor mindig megható módon fejezték ki szeretetüket a kegyestanítórend
és az iskola iránt. Ezeknek az ünnepélyeknek a sorát a nagykanizsai kegyes-
tanítórendi gimnáziumban 1885-ben érettségizetteknek szeptember 19-én tar-
tott találkozója nyitotta meg. A vidéki, főképen megszállott területi piarista
iskolák volt tanulói közül a nyitrai is temesvári tanítványaink rendeztek
találkozókat iskolánkban. A mi intézetünk tanítványai talán még egy évben
sem rendeztek annyi kedves és megható érettségi találkozót, mint az idén.

Felkeresték június 19-én az Alma Matert azok a volt tanítványok,
akik hatvan évvel ezelőtt tettek érettségit. Volt tanáraik közül senkit sem
találtak életben, az ő számuk is megfogyatkozott s most öten jöttek össze.
hogy az Úr oltáránál leborulva adjanak hálát az Istennek jóságáért s imád-
kozzanak volt tanáraikért, társaikért. Kifejezték hálájukat és szeretetüket
az intézet iránt, szeretettel érdeklődtek a mostani ifjúság iránt, amely hivatva
lesz az ő reményeiket is valóra váltani. Megjelentek : gróf Batthyány Elemér
földbirtokos, Czöbel István földbirtokos, Kiss Aladár udv. tanácsos, ny. köz-
jegyző, Fábry István dr. ügyvéd, báró Müller Kálmán dr. ny. egyetemi
orvostanár, Mutschenbacher Béla dr. orvos. Az ő osztályuk alapította 62 évvel
ezelőtt intézetünk segítő egyesületét, amelynek céljaira egymillió koronát
adtak. Május 29-én az 1876-ban érettségizettek közül tizen jelentek meg az
ötvenéves érettségi találkozón : Lampel Hugó dr. közigazgatási bírósági
tanácselnök, Kovács Gyula dr. kúriai bírő, Biró Adolf nagykereskedő, Mayer
Ignác nyug. követségi titkár, Makk Jenő nyug. városi tanácsos, Jendrzejovszky
Adolf nyug. MÁV-felügyelő, Ötvös József dr. egészségügyi tanácsos, Pozsár
Endre esperes-plébános, Arányi Taksony ny. főkapitányhelyettes és Clair
Vilmos, a FMKE igazgató-főtítkára. A régi kápolna oltárképe előtt imádság-
ban adtak hálát Istennek a múltért s kérték kegyelmét a jövőre s a következő
nemzedék számára.

Szép számmal jöttek össze volt tanítványaink 40, 30, 25, 20 és 10 éves találkozókra. Minden egyes alkalommal szentmisét hallgattak, üdvözölték az intézetet s volt tanáraikat. Örömmel tapasztaltuk, hogy volt tanítványaink tovább ápolják, fejlesztik azt a szellemet, amelyben az Alma Mater nevelte és oktatta őket. Szeretettel fogadtuk és fogadjuk, valahányszor felkeresnek bennünket.

14. A) **Jutalmazások, adományok.** Az intézethez kötött alapítványok kamatai a pénz értékének leromlása miatt jelentéktelenek, de a Budapesti Piarista Diákszövetség, volt tanítványaink és más nemeslelkű jótevők adományaiból több szorgalmas és jóviseletű tanulót tudtunk könyv- vagy pénzjutalomban részesíteni.

1. **Könyvjutalmak:** Nyolc éven át tanusított példás viseletük és mindvégig jeles előmenetelük elismeréseképpen a diákszövetség könyvjutalmát Bartha Dénes VIII. B. és Bakács István VIII. A. oszt. tanulók kapták. Kiváló szorgalmukkal és ünnepélyeinken elhangzott ügyes szavalatukkal érdemeltek jutalmat Bud Pál V. A., Misángyi Vilmos II. B és Jalsovszky György I. A. oszt. tanulók.

Rajtuk kívül könyvjutalmat kaptak: a) az önképzőkori pályázatokon és szavalóversenyen nyertes tanulók (l. 49 l.); b) a zenekar vezetésében kifejtett buzgó munkásságáért Zerkowitz Oszkár VIII. A. o. t.; c) a legszorgalmasabb énekesek: Tariczky László V. A. o. t. (szoprán), Tichy Ferenc III. A. o. t. (alt), Máday István VIII. B. o. t. (tenor), Peller János VII. A. o. t. (basszus). Könyvjutalmat kapott még Duskár Ferenc IV. A. és Kostyál Lajos IV. A. o. t. A könyvek beszerzésére fordított összeg 1.986.500 K. Könyvet adtak: a Budapesti Piarista Diákszövetség (2 kötet), a Magyar Középiszkolai Tanárok Nemzeti Szövetsége (4 kötet), Papp Béláné úrnő (2 kötet). Pénzt adományoztak könyvek beszerzésére Anonymus 560.000 K, N. N. 200.000 K. Fogadják az intézet és a jutalmazottak hálás köszönetét.

2. Fauszt Imre VIII. B. o. t., mint az Önképzőkör főjegyzője, szorgalmas munkássága jutalmául 1 drb 20 és 1 drb 10 kor. aranyat kapott. Mint a földrajzban és magyar irodalomban kiváló előmenetelt tanusított tanulók az Alföldi Magyar Közművelődési Egyesület jutalmából 100—100 ezer K-t kaptak Demtsa Pál IV. A. o. t. és Sztankovics Viktor VIII. A. o. t.

Pénzjutalomban részesültek: Hirka László (250 ezer), Szénás László (200 ezer) és Vajgel László (200 ezer) VIII. A. o. tanulók. Fauszt Imre (300 ezer) Schmidt János (150 ezer) VIII. B. o. tanulók. Cseley Rezső (1 millió), Huber Miklós (200 ezer), Nagy Iván (250 ezer), Szemenyei János (200 ezer) és Szitás László (200 ezer) VII. A. o. tanulók. Schöber László (2 millió) és Somogyi Kornél (100 ezer) VII. B. o. tanulók. Csapody Csaba (200 ezer), Meznerics Iván (200 ezer), Metzger Lambert (200 ezer) VI. A. o. tanulók. Balthazár Géza (1 millió 300 ezer), Fekete Antal (200 ezer) VI. B. o. tanulók. Kratochwill Ödön (100 ezer) V. A. o. t. Kőszeghy Géza (100 ezer), Loszkot Ödön (300 ezer), Sprodt Béla (200 ezer) V. B. o. tanulók. Kindlovics Pál (100 ezer) IV. A. o. t. Geréb Tibor (200 ezer), Kemény István (100 ezer) IV. B. o. tanulók. Budó Ágoston (100 ezer), Valló József (100 ezer) III. A. o. tanulók. Gerencsér István (100 ezer), Tóth Andor (100 ezer) III. B. o. tanulók. Balogh Lajos (100 ezer).

Bertha Kelemen (100 ezer), Horváth Károly (2 drb 10 kor. arany) II. A. o. tanulók. Berta László (150 ezer), Rádi István (100 ezer) II. B. o. tanulók. Pethő István (100 ezer) I. A. o. t. Szercsényi Győző (100 ezer) I. B. o. tanuló. Ruha-jutalomban részesült: Hirka László VIII. A. o. tanuló.

A jutalmazásokhoz hozzájárultak: a Budapesti Piarista Diákszövetség (4 millió K), Balázs Endre ny. képezdei tanár úr (1 millió 600 ezer K), Zerkowitz Oszkárné úrnő (1 millió 500 ezer K), dr. Virágh Gyuláné úrnő (300 ezer), Kiss István úr (300 ezer K), br. Mannsdorf Béla úr (250 ezer K), N. N. 2 drb 10 K-ás arany, Barnabás Pál dr. úr (200 ezer K), Kerner Imre úr (1 drb 20 és 1 drb 10 K-ás arany), a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület (500 ezer K a Segítőegyesületnek), a Weiner-féle alapítvány kamatai (100 ezer K), az Alföldi Magyar Közművelődési Egyesület (200 ezer K), a 30 éves találkozó résztvevői 500 ezer K, Zsuffa István úr (egy öltözet ruha). — Fogadják az intézet hálás köszönetét.

B) A hősök emlékművére adakoztak: Auguszt Józsefné 2 millió K, gr. Szapáry Frigyes 2 millió K, Beliczey Géza, Erney Károly, dr. Sz. Fejér Adalárd, dr. Kelényi Imre, Mocsonyi Sándor, Szabó Mihály, br. Ullmann Adolfné és br. Ullmann György, Ullmann Andorné, Zerkowitz Oszkárné 1—1 millió K, az intézet cserkészcsapata 900 ezer K, Adler Rác József, Barczen Gábor, Czike Imre, Egyedi Arthurné, Emődy József, Friedländer Emil, Hiesz J., özv. Kuncz Józsefné, özv. Mara Lászlóné, Zerkowitz Rudolf 500—500 ezer K, Fröhlich Pálné, dr. Perémy Gáborné 400—400 ezer K, dr. Fábry István, dr. Hanák István, Thuróczy János 300—300 ezer K, Grössinger Mária, Kozmai Kún Béla, dr. Lukáts Jenő, dr. Vámos Gyula 250—250 ezer K, Pamlényi Sándor, özv. Reiprichné, Stoll Lajosné, Takáts Sándor 200—200 ezer K, özv. Apáthyne, dr. Augusz Zsigmond, Hölle Márton, Juhász Pál, Lord Adolfné, dr. Macourek, Oesterreicher Zsigmondné, Palmer Kálmán, dr. Szemenyei Kornélné, özv. Virter Ferencné 100—100 ezer K, özv. Tótfalusy Klózel-Koltay Adalárd 10 aranyárka. A 30 éves találkozó résztvevői 1 millió K. A nemeslelkű adakozók fogadják ezúton is az intézet hálás köszönetét. A tanulók zsebpénzükből 1,800.000 K-t adtak erre a célra.

III. A TANÁRI TESTÜLET MŰKÖDÉSI KÖRE.

1. Hatóságok.

Gimnáziumunk fenntartója: a Magyar Kegyeztanítórend. A rend főnöke: **Hám Antal dr.**

Iskolánk a Vallas- és Közoktatásügyi m. kir. Miniszter Úr vezetése alatt áll. Vallas- és Közoktatásügyi m. kir. Miniszter: **gróf Klebelsberg Kuno dr.** A minisztérium középiskolai ügyosztályának főnöke: **Vajdinger Gyula dr.** miniszteri tanácsos.

A budapesti tankerület királyi főigazgatója: **Pintér Jenő dr.**, a Magyar Tudományos Akadémia, Szent István Akadémia, Kisfaludy-Társaság és Petőfi-Társaság tagja.

2. Tanári testület.

a) Igazgató :

Kispartí János dr. kegyestanítórendi áldozópap. Szaktárgyai a magyar és latin nyelv s irodalom és a filozófia. Tanította a filozófiát a VIII. B. oszt.-ban heti 3 órában. Tanári éveinek száma : 17.

b) A tanári testület nyugalmazott tagjai :

Bartos József kegyestanítórendi áldozópap, igazgató, c. tankerületⁱ kir. főigazgató. Szolgálati éveinek száma 46 ; iskolánkban 24 évig volt tanár, 13 évig igazgató.

Huszka József világi rendes rajztanár, c. középiskolai igazgató. Szolgálati éveinek száma : 43.

Kőrösi Albin kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, c. középiskolai igazgató. Szolgálati éveinek száma : 36.

c) A tanári testület rendes tagjai :

1. **Babos Dezső** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a II. B. oszt. főnöke, az ifjúsági könyvtár őre. Szaktárgyai : a magyar s latin nyelv és irodalom. Tanította a vallástant a III. B., a magyar nyelvet a II. B., a latin nyelvet a II. B. és VIII. A. oszt.-ban, heti 16 órában. Tanári éveinek száma : 20.

2. **Balanyi György dr.** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, hitszónok. Szaktárgyai : a történelem és földrajz. Tanította a történelmet az V. A., VII. A. és VII. B. oszt.-ban, heti 9 órában. Tanári éveinek száma : 16.

3. **Bartha György dr.** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a II. A. oszt. főnöke. Szaktárgyai : a magyar s latin nyelv és irodalom. Tanította a magyar nyelvet a II. A., a latin nyelvet a II. A. és VIII. B. s a görögp.-irodalmat a VIII. A., B. oszt.-ban, heti 16 órában. Tanári éveinek száma : 27.

4. **Bátori József dr.** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a III. A. oszt. főnöke, hitszónok. Szaktárgyai : a magyar s latin nyelv és irodalom. Tanította a magyar nyelvet a III. A. és V. B., a latin nyelvet a III. A. és VII. A. oszt.-ban, heti 18 órában. Tanári éveinek száma : 3.

5. **Bontó József** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár. Szaktárgyai : a latin s görög nyelv és irodalom. Tanította a görög nyelvet a VI. A., a német nyelvet a III. A., IV. A. és VI. A. oszt.-ban, heti 15 órában. Tanári éveinek száma : 36.

6. **Dragos Károly** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a VII. B. oszt. főnöke, a Segítő Egyesület vezetője. Szaktárgyai : a latin s görög nyelv és irodalom. Tanította a latin nyelvet a VII. B., a görög nyelvet a VII. A., B. és VIII. A., B. s a történelmet az V. B. oszt.-ban, heti 17 órában. Tanári éveinek száma : 14.

7. **Éder-Szászy László dr.** kegyestanítórendi áldozópap, rendes hittanár, hitszónok. Szaktárgyai : a hittudomány. Tanította a vallástant az I. A., I. B., II. A., II. B., III. A., V. A., V. B., és VI. A. oszt.-ban, heti 16 órában. Tanári éveinek száma : 4.

8. **Friedreich Endre dr.** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár. Szaktárgyai : a latin s görög nyelv és irodalom. Tanította a görög nyelvet az V. A. és V. B., a természetrajzot az I. B. oszt.-ban, heti 12 órában. Tanári éveinek száma : 27.

9. **Hatvani Ede** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár. Szaktárgyai : a mennyiségtan és természettan. Tanította a mennyiségtant az I. A., IV. A., VI. A. és VI. B. oszt.-ban, heti 17 órában. Tanári éveinek száma : 26.

10. **Hámos Nándor** világi rendes testnevelési tanár, a tornaszertár őre. Tanította a tornát a II. A., III. A., IV. A., V. A., VI. A., VII. A. és VIII. A. oszt.-ban, heti 14 órában. Tanári éveinek száma : 32.

11. **Holló Károly** világi rendes tanár, a rajzszerár őre. Tanította a mennyiségtant a II. B., a rajzot a II. A. és II. B., a rajz. geometriát a IV. A. és IV. B., a görögp.-rajzot a VIII. A., B. és a szabadkézi rajzot a VI. A., B. oszt.-ban, heti 16 órában. Tanári éveinek száma : 28.

12. **Huber István** világi rendes tanár. Tanította a mennyiségtant az I. B., a rajzot az I. A. és I. B., a rajz. geometriát a III. A. és III. B., a görögp.-rajzot a VII. A., B. és a szabadkézi rajzot az V. A., B. osztályban, heti 18 órában. Tanári éveinek száma : 7.

13. **Ispánki Géza** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a VI. B. oszt. főnöke, a történelmi szerár őre. Szaktárgyai : a latin nyelv és irodalom s a történelem. Tanította a latin nyelvet a VI. B., a történelmet a III. A., VI. B., VIII. A. és VIII. B. oszt.-ban, heti 17 órában. Tanári éveinek száma : 6.

14. **Karl János dr.** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a természetrajzi szerár őre. Szaktárgyai : a természetrajz és földrajz. Tanította a természetrajzot a IV. A., IV. B., VI. A., VI. B., a földrajzot az I. A. és I. B. oszt.-ban, heti 18 órában. Tanári éveinek száma : 11.

15. **Károlyi János dr.** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a IV. B. oszt. főnöke, a tanári könyvtár és a filológiai gyűjtemény őre, hitszónok. Szaktárgyai : a latin nyelv és irodalom s a történelem. Tanította a latin nyelvet a IV. B., a történelmet a IV. A., IV. B. és VI. B. oszt.-ban, heti 17 órában. Tanári éveinek száma : 28.

16. **Kiss József** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, az I. A. oszt. főnöke, tanártestületi jegyző, hitszónok. Szaktárgyai : a magyar s latin nyelv és irodalom. Tanította a vallástant a IV. B., a magyar nyelvet az I. A., a latin nyelvet az I. A., a történelmet a III. B. oszt.-ban, heti 16 órában. Tanári éveinek száma : 2.

17. **Kövesi Lajos** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a VI. A.

oszt. főnöke. Szaktárgyai : a magyar s latin nyelv és irodalom. Tanította a magyar nyelvet a IV. B., VI. A. és VIII. A., a latin nyelvet a VI. A. oszt.-ban, heti 15 órában. Tanári éveinek száma : 26.

18. **Miskolczy István dr.** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár. Szaktárgyai : a latin nyelv és irodalom s a történelem. Rendfőnöki engedéllyel történelmi kutatások végzésére egész évben tanulmányúton volt Olaszországban. Tanári éveinek száma : 23.

19. **Nagy József** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a fizikai szertár öre. Szaktárgyai : a mennyiségtan és természettan. Tanította a földrajzot a III. A., III. B., a mennyiségtant a II. A., V. A. és V. B. oszt.-ban, heti 16 órában. Tanári éveinek száma : 21.

20. **Neuhauser Frigyes** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, az V. B. oszt. főnöke. Szaktárgyai : a latin s német nyelv és irodalom. Tanította a latin nyelvet az V. B., a német nyelvet a III. B., V. A. és V. B. oszt.-ban, heti 16 órában. Tanári éveinek száma : 13.

21. **Német Károly** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a IV. A. oszt. főnöke. Szaktárgyai : a magyar s latin nyelv és irodalom. Tanította a vallástant a IV. A., a magyar nyelvet a IV. A., VI. B. s a latin nyelvet a IV. A. oszt.-ban, heti 15 órában. Tanári éveinek száma : 29.

22. **Nyári István** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, az I. B. oszt. főnöke, hitszónok. Szaktárgyai : a latin s görög nyelv és irodalom. Tanította a magyar nyelvet az I. B., a latin nyelvet az I. B., a görög nyelvet a VI. B. oszt.-ban, heti 16 órában. Tanári éveinek száma : 14.

23. **Para Imre dr.** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a földrajzi szertár öre. Szaktárgyai : a természetrajz és földrajz. Tanította a természetrajzot az I. A., II. A., II. B., V. A., V. B., a földrajzot a II. A., II. B. oszt.-ban, heti 18 órában. Tanári éveinek száma : 20.

24. **Perényi József dr.** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a VIII. B. oszt. főnöke. Szaktárgyai : a magyar s német nyelv és irodalom. Tanította a magyar nyelvet a VIII. B., a német nyelvet a IV. B., VI. B., VII. B. és VIII. B. oszt.-ban, heti 15 órában. Tanári éveinek száma : 32.

25. **Pesovár Ambrus** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a segítő-egyesületi könyvtár öre. Szaktárgyai : a magyar s német nyelv és irodalom. Tanította a görög-p.-irodalmat a VII. A., B., a német nyelvet a II. A., II. B., VII. A. és VIII. A. oszt.-ban, heti 15 órában. Tanári éveinek száma : 18.

26. **Pintér Mihály dr.** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a VIII. A. oszt. főnöke. Szaktárgyai : a mennyiségtan, természettan és vegytan. Tanította a mennyiségtant a III. A., III. B., VIII. A., VIII. B., a természettant a VIII. A., VIII. B. oszt.-ban, heti 18 órában. Tanári éveinek száma : 8.

27. **Sik Sándor dr.** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a III. B. oszt. főnöke, hitszónok. Szaktárgyai : a magyar s latin nyelv és irodalom.

Tanította a vallástant a VI. B., a magyar nyelvet a III. B., VII. A., a latin nyelvet a III. B. oszt.-ban, heti 15 órában. Tanári éveinek száma : 16.

28. **Stefánszky Szilárd** világi rendes testnevelési tanár, a Sportkör vezetője. Tanította a tornát az I. A., I. B., II. B., III. B., IV. B., V. B., VI. B., VII. B., és VIII. B. oszt.-ban, heti 18 órában. Tanári éveinek száma : 6.

29. **Szomolányi József** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, igazgatóhelyettes, az V. A. oszt. főnöke, a Vörösmarty-Önképzőkör vezetője, hitszónok. Szaktárgyai : a magyar s latin nyelv és irodalom. Tanította a magyar nyelvet az V. A., VII. B., a latin nyelvet az V. A., a filozófiát a VIII. A. oszt.-ban, heti 15 órában. Tanári éveinek száma : 12.

30. **Szűcs János** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, a VII. A. oszt. főnöke, tandíjkezelő. Szaktárgyai : a mennyiségtan és természettan. Tanította a mennyiségtant a IV. B., VII. A., VII. B., a természettant a VII. A. és VII. B. oszt.-ban, heti 17 órában. Tanári éveinek száma : 10.

31. **Walter János dr.** kegyestanítórendi áldozópap, rendes tanár, az ének- és zenekar vezetője, az ének- és zeneszertár őre, hitszónok. Szaktárgyai : a hit-tudomány, a latin s francia nyelv és irodalom. Tanította a vallástant a VII. A., VII. B., VIII. A., VIII. B. oszt.-ban, heti 8 órában. Tanári éveinek száma : 16.

d) A rendes órarend keretén kívül tanító vallástanárok :

Bíró Lajos, tanította az unit. vallású tanulókat.

Havas Manó dr., tanította az izr. vallású tanulókat.

Mihalovics Sándor dr., tanította a gör. kath. vallású tanulókat.

Orphanides Anthimos dr., tanította a gör. kel. vallású tanulókat.

Rapos Viktor, tanította az ág. h. ev. tanulókat.

Tóth József, tanította a ref. vallású tanulókat.

e) A rendkívüli tárgyak tanárai :

Hámos Nándor rendes testnevelési tanár, tanította a vívást.

Kiss József rendes tanár, tanította a gyorsírást.

Stefánszky Szilárd rendes testnevelési tanár, tanította a vívást.

Uhl Gyula dr. iskolaorvos és egészségтанár, tanította az egészségtant a VII. A. és VIII. B. oszt.-ban.

Walter János dr. rendes tanár, tanította a műéneket és zenét.

f) Altisztek :

Német Imre és Pausz András.

Tantárgy

Sorszám	A tanár neve	I. A osztály	I. B osztály	II. A osztály	II. B osztály	III. A osztály	III. B osztály	IV. A osztály
1	Kisparti János dr							
2	Babos Dezső				magy 4 lat 6		vall 2	
3	Balanyi György dr							
4	Bartha György dr			magy 4 lat 6				
5	Bátori József dr					magy 4 lat 6		
6	Bontó József					ném 4		ném 3
7	Dragos Károly							
8	Éder-Szászy László dr	vall 2	vall 2	vall 2	vall 2	vall 2		
9	Friedreich Endre dr		term 2					
10	Hatvani Ede	mat 6						mat 3
11	Hámos Nándor			torna 2		torna 2		torna 2
12	Holló Károly			rajz 2	mat 4 rajz 2			r geom 2
13	Huber István	rajz 2	mat 6 rajz 2			r geom 2	r geom 2	
14	Ispánki Géza					tört 3		
15	Karl János dr	földr 3	földr 3					term 3
16	Károlyi János dr							tört 4
17	Kiss József	magy 5 lat 6					tört 3	
18	Kövesi Lajos							
19	Nagy József			mat 4		földr 3	földr 3	
20	Neuhauser Frigyes						ném 4	
21	Német Károly							vall 2 magy 4, lat 6
22	Nyári István		magy 5 lat 6					
23	Para Imre dr	term 2		földr 3 term 2	földr 3 term 2			
24	Perényi József dr							
25	Pesovár Ambrus			ném 3	ném 3			
26	Pintér Mihály dr					mat 3	mat 3	
27	Sik Sándor dr						magy 4 lat 6	
28	Stefánszky Szilárd	torna 2	torna 2		torna 2		torna 2	
29	Szomolányi József							
30	Szűcs János							
31	Uhl Gyula dr							
32	Walter János dr							

felosztás.

IV. B osztály	V. A osztály	V. B osztály	VI. A osztály	VI. B osztály	VII. A osztály	VII. B osztály	VIII. A osztály	VIII. B osztály	órak száma
							fil 3		3
							lat 4		16
	tört 3				tört 3	tört 3		lat 4	9
							gpir 2		16
		magy 3			lat 5				18
			gör 5 ném 3						15
		tört 3			gör 5	lat 5	gör 4		17
	vall 2	vall 2	vall 2						16
	gör 5	gör 5							12
			mat 4	mat 4					17
	torna 2		torna 2		torna 2		torna 2		14
r geom 2			szabadk r 2				gprajz 2		16
	szabadk r 2				gprajz 2				18
				lat 5 tört 3			tört 3	tört 3	17
term 3			term 3	term 3					18
lat 6 tört 4			tört 3						17
vall 2									16
magy 4			magy 3 lat 5				magy 3		15
	mat 3	mat 3							16
	ném 3	lat 6 ném 3							16
				magy 3					15
				gör 5					16
	term 3	term 3							18
ném 3				ném 3		ném 3		magy 3 ném 3	15
					ném 3	gpir 3	ném 3		15
							mat 2 fiz 4	mat 2 fiz 4	18
				vall 2	magy 3				15
torna 2		torna 2		torna 2		torna 2		torna 2	18
	magy 3 lat 6					magy 3	fil 3		15
mat 3					mat 3 fiz 4	mat 3 fiz 4			17
					egészségt 2	egészségt 2			4
					vall 2	vall 2	vall 2	vall 2	8

IV. A TANÁROK TÁRSADALMI ÉS IRODALMI MUNKÁSSÁGA.

A tanári testület tagjai az iskolai munka mellett társadalmi, közművelődési, tudományos és irodalmi mozgalmakban is tevékeny részt vettek.

Kispart János dr. igazgató, a kegyestanítórendi gyakorlati tanárképző igazgatója, az Országos Köznevelési Tanács előadó tanácsosa, a budapesti m. kir. Középiskolai Tanárképzőintézet igazgató-tanácsának tagja, a Magyar Középiskolai Tanárok Nemzeti Szövetségének ügyvezető-alelnöke, az Országos Középiskolai Tanáregyesület és az Országos Katholikus Tanáregyesület igazgató-választmányának, a Magyar Nemzeti Szövetség igazgatóságának, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság és a Budapesti Piarista Diákszövetség választmányának tagja, a Magyar Paedagogiai Társaság rendes tagja, a Váci Iskolatársak Egyesületének társelnöke. Irt tanulmányt és ismertetéseket a Magyar Paedagogia és a Magyar Művelődés c. folyóiratokba. A vallás- és köznevelési miniszter megbízásából latin és görög tankönyvsorozatot szerkeszt; a sorozatnak ebben az évben két kötete jelent meg. Miniszteri kiküldetésben volt az év folyamán a budapesti áll. Berzsényi Dániel gimnáziumban, a budapesti áll. Szent István reál-gimnáziumban; a budapesti áll. Szent László reál-gimnáziumban az érettségi vizsgálatokon miniszteri megbízásból elnökölt. Mint tanácsstag meglátogatta a középiskolai tanárképző-intézeti Gyakorló-gimnáziumot.

Balanyi György dr. rendes tanár, a kegyestanítórend történetírója, egyetemi magántanár, a Szent István Akadémia rendes tagja és osztálytitkára. a szegedi Dugonics-Társaság rendes, a Magyar Történelmi Társulat, a Magyar Társadalomtudományi Társulat, az Országos és a Kath. Középiskolai Tanáregyesület választmányi tagja. A Révai Nagy Lexikon számára megírta a világháború előzményeit és politikai történetét, lefordította és kiadta Speculum Perfectionis-t. («A tökéletesség tükré.» Budapest, 1926. Élet.) Cikkeket írt a Kath. Szemlébe, Zászlónkba, Nagyasszonyunkba, Credóba, Új Barázdába: könyvismertetéseket és bírálatokat a Kath. Szemlébe, Történeti Szemlébe és a Magyar Művelődésbe. A rend gyakorlati tanárképzőjében tanár.

Bartha György dr. rendes tanár, a szegedi Dugonics-Társaság és az Aquinói Szent Tamás-Társaság rendes tagja. A rend gyakorlati tanárképzőjében tanár.

Bátori József dr. rendes tanár, a Kath. Középiskolai Tanáregyesület budapesti körének választmányi tagja, a Budapesti Piarista Diákszövetség könyvtárosa, a Magyar Cserkészszövetség I. ker. intézőbizottságának tagja. Cikkeket írt a Magyar Cserkész és a Vezetők Lapja c. folyóiratokba.

Dragos Károly rendes tanár, a budapesti kir. magy. Pázmány Péter Tudomány-Egyetem közgazdasági karán a lengyel nyelv előadója.

Éder-Szászy László dr. rendes hittanár, a budapesti kir. magy. Pázmány Péter Tudomány-Egyetem bölcslettudományi karán a keleti szeminárium tanársegédje.

Friedreich Eudre dr. rendes tanár, rendi könyvtáros, a Magyar Történelmi Társulat és a Kath. Középiskolai Tanáregyesület, a Budapesti Piarista Diákszövetség választmányi tagja.

Hámos Nándor testnevelési tanár, az Ifjúsági Testnevelés felelős szerkesztője.

Holló Károly rendes tanár, a Magyar Rajztanárok Országos Egyesületének főtitkára. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr anyagi támogatásával képviselte az Egyesületet a párisi 1925. évi V. nemzetközi rajzművészet és iparművészeti oktatásügyi kongresszuson. Cikkeket írt a Rajzoktatás-ba. Az egyetemes tanügyi kongresszuson a rajzi szakosztály elnöke.

Huber István rendes tanár, festőművész, a Ferencvárosi Tornaklub választmányi tagja. Festményeket állított ki a Múcsarnok tárlatain.

Karl János dr. rendes tanár, a Földrajzi Társaság választmányi tagja, a Földrajzi Közlemények és a Magyar Földrajzi Évkönyv társszerkesztője, az Ifjúság és Élet c. földrajz-természetrizai ifjúsági folyóirat s a V. K. M. megbízásából készülő középiskolai földrajzi atlaszszorozat szerkesztőbizottságának tagja. A tanév folyamán írt cikkeket és könyvismertetések a fenti kiadványokon kívül a Tenger, az Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny. a Magyar Középiskola, a Katholikus Szemle, a Néptanítók Lapja, Turisták Lapja, Turistaság és Alpinizmus és a Nemzeti Ujság c. lapokba. Előadást tartott a Földrajzi Társaság Didaktikai Szakosztályában Ujabb módszertani törekvések a leirőföldrajz terén címmel, a pannonhalmi vándorgyűlésen a geográfus tanárképzésről s az egri vándorgyűlésen a földrajz nevelő értékéről, a Magyar Középiskolai Tanárok Nemzeti Szövetsége matematika-természettudományi szakosztályában a mikroszkópos vetítésről, az Angolkisasszonyok Cordis Jesu egyesületében Finnországról, a II. ker. Keresztény Ligában Testvérnépek között a Jeges-tenger mentén címmel. Tankönyvei közül az új tanterv szerint átdolgozott kiadásban jelent meg: A mi Hazánk, a Világrészek földrajza I—II. k. Új kiadásban jelent meg A magyar föld és élete, továbbá az Emberföldrajz elemei c. tankönyve. Dr. Prochaska Ferencsel földrajz-tankönyvet írt a polgári fiú- és leányiskolák számára. A rend gyakorlati tanárképzőjében tanár.

Károlyi János dr. rendes tanár. Írt könyvismertetések és bírálatokat a Magyar Művelődés-be. Az Egyesült Keresztény Nemzeti Liga debreceni osztályának «Mit kell tennünk Magyarország területi épségének visszaszerzéséért?» cím alatt hirdetett irodalmi pályázatán az első pályadíjat nyerte el. Nyomtatásban megjelent műve: Magyar Nemzeti Káté, 5. kiadás. (A Magyar Tanárok Nemzeti Szövetségének pályázatán első pályadíjat nyert mű.) Beszédet mondott március 15-én a Kath. Körben az Országos Postás Zene- és Kultúregyesület ünnepélyén.

Kövesi Lajos rendes tanár. Könyvismertetések írt a Magyar Művelődés-be. A rend gyakorlati tanárképzőjében tanár.

Neuhauser Frigyes rendes tanár, a Kath. Középiskolai Tanáregyesület budapesti körének választmányi tagja, a Magyar Cserkészszövetség országos intézőbizottságának tagja, az Ifjúsági Vöröskereszt tanárelnöke.

Perényi József dr. rendes tanár, a Szent István Akadémia, az Erdélyi Irodalmi Társaság rendes tagja, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság ellenőre, a Budapesti Piarista Diákszövetség választmányi tagja. Irt irodalomtörténeti tanulmányokat: Jókai, a drámaíró (Irodalomtörténet), Aranka György és Kazinczy Ferenc (Erdélyi Irodalmi Szemle); könyvet ismertetett a Magyar Művelődésben, Pásztortűzben, Erdélyi Irodalmi Szemlében, Életben; irt tankönyvbírálatokat. A rend gyakorlati tanárképzőjében tanár.

Sík Sándor dr. rendes tanár, a Kisfaludy-Társaságnak, a Szent István Akadémiának és az Országos Kath. Tanügyi Tanácsnak rendes, a Magyar Cserkészszövetségnek tiszteleti, a Magyar Irodalomtörténeti Társaságnak, a Kath. Írók és Hírlapírók Pázmány-Egyesületének és a Kath. Középiskolai Tanáregyesületnek választmányi tagja. A Testnevelési Főiskolán előadta a cserkészlet elméletét. A magyar cserkészek Nemzeti Nagytáborát előkészítő és vezető Nagytábor-Tanács elnöke. Irodalmi előadásokat tartott, illetve verseket olvasott fel a Kisfaludy-Társaság, a Szent István Akadémia és a Pázmány-Egyesület felolvasó-ülésein, a Kath. Leányok Országos Szövetségének a Zeneakadémiában rendezett irodalmi estéjén, a budai Szent Imre-Kollégiumban, az Americanában és az Angolkisasszonyok Cordis Jesu szövetségében, továbbá Székesfehérvárt, Kalocsán, Csongrádon, Miskolcon, Újpesten és Rákospalotán. Konferenciabeszédet mondott a piarista kápolnában. A Zászlónk főszerkesztője. Versei jelentek meg az Élet, Kath. Szemle, Budapesti Szemle, Napkelet, Zászlónk, Nagyasszonyunk, valamint a kolozsvári Pásztortűz és Jó Barát és a felvidéki Mi Lapunk c. lapokban.

Szomolányi József rendes tanár, a Kath. Középiskolai Tanáregyesület budapesti körének választmányi tagja. Könyvet ismertetett a Magyar Művelődésben, előadásokat tartott a Kath. Leányok Országos Szövetségében. A rend gyakorlati tanárképzőjében tanár.

Walter János dr. rendes tanár, a rend hittudományi és tanárképző főiskoláján a francia nyelvnek és Szentírásmagyarázatnak tanára, a rend gyakorlati tanárképzőjében tanár. Előadott a Regnum Marianum Egyházközségben és a siófoki egyházközség adventi lelkigyakorlatán. Több helyen szentbeszédeket mondott. Cikkeket irt a Budapesti Hírlapba, a Katholikus Nevelésbe, könyvet ismertetett az Életben. Megjelent Gaudeamus c. munkájának 3 füzetét.

V. TANANYAG.

A tananyagot az I—II. osztályban az 1924. évi július hó 24-én kelt 80.000 sz. V. K. M. rendelettel életbeléptetett Tanterv alapján végeztük. A többi osztályban az 1903. évi 43.381 sz. V. K. M. rendelettel életbeléptetett gimnáziumi tanterv és utasítások szerint tanítottunk. Intézetünk jellegének megfelelően az V. és VI. osztályban minden tanuló görögöt tanult. Minthogy intézetünk a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter vezetése alatt áll, tanításunkban a tőle kiadott rendeleteket követtük.

VI. TANKÖNYVEK.

Imakönyv a katolikus tanulók részére minden osztályban: Schütz-Sik: Imádságos könyv.

I. osztály.

Róm. kath. nagyobb katekizmus 5. kiad.	Karl-Vargha. A mi hazánk.
Alszeghy-Sik. Magyar nyelvtan, I—II. oszt.	Kogutowicz. Isk. atlasz, 3. kiad.
Bartha-Tordai. Magyar olvasók. I. o.	Karl-Méhes. Kis természetrajz, I. r.
Kispartí-Vass. Latin nyelvtan, I. r.	Suták-Vörös. Számтан, I. r.
Székely István. Latin olvasók. I. o.	Huszka. Rajzoló geometria, I. r., 3. kiad.

II. osztály.

Titz. Az Ó-szövetség története.	Bitter-Teveli. Német nyelvkönyv, II. o.
Bartha-Tordai. Magy. nyelvtan, II. r.	Karl-Vargha. Az óvilág földrajza.
Bartha-Tordai. Magy. olvasók. II. o., 4. kiad.	Kogutowicz. Iskolai atlasz, 3. kiad.
Kispartí-Vass. Latin nyelvtan, I. r.	Karl-Méhes. Kis természetr. II. r.
Fodor-Székely. Liber Sexti I—II. o., 5. kiad.	Suták-Vörös. Számтан, II. r.
	Huszka. Rajzoló geometria, II. r., 2. kiad.

III. osztály.

Titz. Az Új-szövetség története.	Jászai. Magyarország története. III. o., 3. kiad.
Bartha-Tordai. Rendszeres magyar nyelvtan.	Karl-Vargha. Emberföldrajz.
Bartha-Tordai. Magyar olvasók., III. o., 3. kiad.	Karl-Vargha. Az újvilág földrajza.
Kispartí-Vass. Latin nyelvtan, I—II. r.	Kogutowicz. Iskolai atlasz. 3. kiad.
Fodor-Székely. Liber Sexti, II. r., 1. kiad.	Vörös Cyrill. Fizikai és matematikai földrajz, 3. kiad.
Albrecht. Német nyelvtan, 8. kiad.	Suták-Vörös. Számтан, III. r.
Theisz. Német nyelviskola. I. r., 4. k.	Huszka. Rajzoló geometria. III—IV. oszt., 2. kiad.

IV. osztály.

Titz. Róm. kath. szertartástan középiskolák számára.	Karl-Vargha. A magyar föld és élete. 2. kiad.
Bartha-Tordai. Stilisztika.	Kozma-Körösi. Rendszeres atlasz. 19. kiad.
Arany-Lehr. Toldi (J. i.). 14. kiad.	Sziládi Z. Növénytan.
Kispartí-Vass. Latin nyelvtan, I—II. r.	Borosay D. Algebra.
Fodor-Székely. Liber Sexti, II. r., 4. k.	Huszka. Rajzoló geometria, III—IV. oszt., 2. kiad.
Albrecht. Német nyelvtan, 8. kiad.	Hazádnak rendületlenül. (Tanárok Nemz. Szövets. kiad. 1925.)
Theisz. Német nyelviskola. I. r., 4. k.	
Jászai. A magyar nemzet története. IV. o., 3. kiad.	

V. osztály.

Schütz. Kath. hittan, 5. kiad.
Bartha-Tordai. Rhetorika, 2. kiad.
Kispart-Vass. Latin nyelvtan, I—II. r.
Zsámboki. Cicero de imperio Gn. Pompei (J. i.), 4. kiad.
Kapossy. Cicero pro Archia (J. i.), 3. kiad.
Csengeri. Ovidius szemelvények (J. i.), 7. kiad.
Wagner-Horváth. Római régiségek, 8. kiad.

Maywald. Görög nyelvtan, 8. kiad.
Maywald. Görög gyakorló és olvasók., I. r., 8. kiad.
Albrecht. Német nyelvtan, 8. kiad.
Theisz. Német nyelviskola, II. r.
Mika-Szabó. Világtörténet. I. r., 4. kiad. (Ó-kor.)
Tőkés. Állattan.
Suták. Algebra, I. r., 3. kiad.
Lóky B. Geometria, I. r., 2. kiad.

VI. osztály.

Schütz. Katholikus erkölcesstan, 5. kiadás.
Bartha-Tordai. Poetika, 2. kiad.
Kalmár. Szemelvények Liviusból (J. i.), 4. kiad.
Wirth. Szemelvények Vergilius Aeneidéből.
Wagner-Horváth. Római régiségek, 8. kiad.
Maywald. Görög nyelvtan, 8. kiad.

Maywald. Görög gyakorló- és olvasók., II. r., 6. kiad.
Albrecht. Német nyelvtan, 8. kiad.
Theisz. Német nyelviskola, II. r.
Mika-Szabó. Világtörténet, II. r., 3. kiad.
Szterényi H. Ásványtan és chemia.
Suták. Algebra, II. r., 2. kiad.
Lóky. Geometria, I. r., 2. kiad.
Lutter. Sorszámú táblák, 16. kiad.

VII. osztály.

Schütz. Kath. Egyháztörténet, 3. kiad.
Prónai-Sík. Magy. irod. tört., VII.—VIII. oszt., 4. kiad.
Prónai-Sík. Magy. irod. tört. olvasók.
Szinyei. A magyar nyelv., 12. kiad.
Wirth. Szemelvények Vergilius Aeneidéből.
Cserép. Sallustius Bellum Jugurth. és Cat.
Köpesdi. Cicero in Catilinam (J. i.), 3. kiad.
Wagner-Horváth. Római régiségek, 8. kiad.
Maywald. Görög nyelvtan, 8. kiad.
Csengeri. Homeros Iliasa, 4. kiad.
Herodotos szemelvények.
Albrecht. Német nyelvtan, 8. kiad.
Theisz. Német nyelviskola, III. r.

Heinrich. Schiller Wilhelm Tell (J. i.), 7. kiad.
Mika-Szabó. Világtörténet. III. r., 3. kiad.
Vörös Cyrill dr. Kísérleti természet-tan, 3. kiad.
Suták. Algebra, II. r., 2. kiad.
Lóky. Geometria, I—II. r.
Lutter. Sorszámú táblák, 16. kiad.

A görögöt nem tanulók számára:

Badles. Magyar irodalmi olvasók., III. r., 8. kiad.
Földi. Demosthenes válog. beszédei, 2. kiad.
Szilasi. Thukydides szemelvények.

VIII. osztály.

- Schütz.** Keresztény kath. hitvédelem, 4. kiad.
- Prónal-Sík.** Magyar irod. tört., VII—VIII. oszt.
- Prónal-Sík.** Magyar irodalomtörténeti olvasókönyv.
- Wirth.** Szemelvények Horatius műveiből (J. i.), 4. kiad.
- Schmidt.** Szemelvények Tacitus Analeseiből (J. i.), 2. kiad.
- Wagner-Horváth.** Római régiségek, 8. kiad.
- Maywald.** Görög nyelvtan, 8. kiad.
- Csengeri.** Homeros Odysseája, 4. kiad.
- Simon.** Szemelvények Platon műv. (J. i.)
- Albrecht.** Német nyelvtan, 8. kiad.
- Theisz.** Német nyelviskola, III. r.
- Weber.** Goethe Hermann u. Dorothea (J. i.), 8. kiad.
- Jászai.** Magyarország oknyomozó története, 2. kiad.
- Vörös Cyrill dr.** Kísérleti természettan, 3. kiad.
- Suták.** Algebra, II. r., 2. kiad.
- Lóky.** Geometria, I—II. r.
- Lutter.** Sorszámú táblák, 16. kiad.
- Kornis.** A pszichológia és logika elemei, 6. kiad.
- Hazádnak rendületlenül.** Tanárok Nemzeti Szövets. 1925. kiad.)
- A görögöl nem tanulók számára:*
Szemelvények **Platon** műveiből.
- Zsámboki.** A görög művészet kiválóbb alkot. ismertetése, 2. kiad.

VII. SZERTÁRAK ÉS KÖNYVTÁRAK.

1. **Klasszika-filológiai szertár.** Az évi gyarapodás a következő: a) vétel útján 70 db könyv 483.000 K értékben; b) ajándék: 1 db Homeros-szobor és 13 db klasszikus tárgyú művészi reprodukció.

2. **A történelmi szertár** ajándékozás útján 101 db, a festőművészet remekeiről készült művészi reprodukcióval gyarapodott. A képeket az intézet kereteztette. Értékük: 25.000.000 K. Ugyancsak az intézet kereteztetett be 10 db várat és városokat ábrázoló régi metszetet. A V. K. M. 120 db művészettörténeti diaposzitiv lemezt ajándékozott a szertárnak. Vétel útján (250 ezer K értékben) egy irredenta képpel (Nemzeti Ereklje) gyarapodott a szertár.

3. **Természetrajzi szertár.** A természetrajzi szertár a kísérletezésekhez és vetítéshez szükséges vegyszereken és bélszéken kívül a tanév folyamán a következőket szerzette be: sötétítőkészülék 5 ablakra, 1 db Liesegang-fele nagy epidioszkóp és 1 db szétszedhető szemmintá, összesen 16,926.000 K értékben. — Állománya ezenkívül gyarapodott a következő adományokkal: 930 db diaposzitiv (a V. K. M. ajándéka), 1 db nagy Madrepora-korall (N. N. ajándéka), 2 db fülesbagoly (Auer István min. számfőtanácsos és Fröhlich János V. B. o. t. ajándéka), 1 db széncinke, 1 db kékcinke, 1 db meggyvágó, 1 db énekes rigó (Friedreich István III. B. o. t. ajándéka). 1 db öves-állat páncél (Engel István II. B. o. t. ajándéka), 1 db jerichói rózsa (Szájbély Ernő II. B. o. t. ajándéka), 2 db arckép (Wukasinovics I. főtanácsos úr ajándéka). — A sötétítőkészülék felszerelése körül végzett munkálatokért köszönetet mondunk Szabó Zoltán és Barczen Gábor gyárigazgató uraknak.

4. **A természettani szertár** gyarapodása: *a)* vétel útján 30 db 1 Mf-os Szveticz-féle kondenzátor (600.000 K), 1 db milliampermérő (510.000 K); *b)* ajándék Calderonitól 1 db Crooks-cső radiometerrel és bokkrétával, 1 db anódcső, 1 db cső a csősugarak tanulmányozására; Dubovitz Hugó dr. mérnök úrtól 1 db Westphal-féle mérleg, 1 Méker-égő, üveg- és porcellánedények. Fogadják az intézet hálás köszönetét.

5. **Tanári könyvtár.** A folyó iskolai évben a gyarapodás a következő: *a)* vétel útján 87 mű 94 kötetben; *b)* ajándékozás útján 17 mű 64 kötetben: összesen 104 mű 158 kötetben. A magyar és külföldi folyóiratok száma 19. Könyvet ajándékoztak: a Vallás- és Közoktatásügyi m. kir. Minisztérium, a Magyar Nemzeti Szövetség, Takáts Sándor dr., Kornis Gyula dr., Károlyi János dr., Kovács Alajos dr., Pajzs Elemér dr., Moóly Mihály dr., Radó Richárd, Dubovitz Hugó dr. urak és Paulikovics Imre III. B. oszt. tanuló. A gyarapításhoz pénzzel járultak: Sz. L. (1.000.000 K) és Barnabás Pál dr. (200.000 K). Fogadják az intézet hálás köszönetét.

6. **Az ifjúsági könyvtár** gyarapodása: *a)* vétel útján 17 mű 117 füzet 1,187.300 K értékben; ajándék 32 mű 35 kötetben. Az ifjúságtól szedett könyvtári díjak legnagyobb részét a vakáció folyamán a szükséges kötetésre fordítjuk.

VIII. IFJÚSÁGI EGYESÜLETEK.

1. **Vallásos ifjúsági egyesületeink.** Vezetőtanár: Éder-Szászy László dr. Ifjúságunk az idén is tevékeny részt vett a kath. hitterjesztés műveinek támogatásában; az I—III. oszt. tanulók közül 277-en voltak a «Jézus szent Gyermeksége Egyesületé»-nek, a IV—VIII. oszt.-ok közül pedig 190-en a «Kath. Hitterjesztés Egyesületé»-nek tagjai. Járattunk folyóiratokat (Kath. Missziók 150 pld., Kis Hitterjesztő 150 pld., Négergyermek 180 pld.), melyek az ifjúság érdeklődését állandóan ébrentartották a legszentebb ügy: a kath. hit terjesztése iránt. Ezt támogattuk azzal is, hogy az Ifjúsági Missziós Naptárból 300 pld.-t, a Nagy Missziós Naptárból pedig 50 pld.-t rendeltünk. Intézetünk ifjúsága csak megtakarított zsebpénzéből tagsági díjakban és folyóiratokban 13,500.000 koronát áldozott a kath. hitterjesztés műveire. Azonkívül gyűjtöttünk ugyanezen célra nagymennyiségű stanollemez, parafadugó, használt tollakat, szivarvégeket, régi pénzeket, olvasókat, képeslapokat, szentképeket, melyeket mind az illetékes helyre juttattuk. A Zászlónkat 340 példányban járattuk.

2. **Vörösmarty-Önképzőkör.** Vezetőtanára: Szomolányi József. A kör ezévi tisztviselői a következő tanulók voltak: Fauszt Imre VIII. B. o. t. főjegyző, Degré Alajos VII. A. és hg. Windisch-Graetz Lajos VII. B. o. t. jegyző, Bodai Pál VIII. A. o. t. pénztáros, Huber Miklós VII. A. o. t. ellenőr, Jencs Árpád VIII. B. o. t. és Zerkowitz Ferenc VII. A. o. t. könyvtáros, Holl Albert VIII. B. o. t. háznagy. A kör rendes tagjai a VIII. és VII., pártoló tagjai a VI. oszt.-ok válogatott tanulói voltak: az összes tagok száma 99. Karl János dr. vezetésével a kör kebelében természetrajzi. Pintér Mihály dr. vezetésével matematikai szakosztály működött.

Az év folyamán összesen 18 ülést tartottunk, amelyeken 31 dolgozat, 31 írásos bírálat, 9 szónoki beszéd, 40 szavalat, 6 zene-, 1 énekszám hangzott el s bemutatásra került 4 rajz és festmény s 1 épületterv. Díszüléssel ünnepeltük a jubiláló Vörösmarty Mihályt, Toldy Ferencet, Gyulai Pált, Herczeg Ferencet, II. Rákóczi Ferencet s ugyancsak díszüléssel emlékeztünk meg a 13 aradi vértanúról és a mai erdélyi irodalomról.

Február 7-én és 14-én sikerült szavaloversenyt rendeztünk, amelyen 12 komoly és 5 víg szavalat hangzott el. A komoly verseny győztesei Sztankovich Viktor VIII. A. és Károlyi K. Garibaldi VIII. A. o. tanulók, a víg versenyben Sztankovich Viktor VIII. A. o. t. lett a nyertes.

E helyen is dicsérettel említjük Fauszt Imre főjegyzőt, aki főjegyzői tisztében példásan működött.

Pályázatainkon 15 tárgykörből 21 pályatételt hirdettünk. Beérkezett 28 pályamunka. A pályatételek és nyerteseik a következők:

1. Vallástani tétel: Szent Ferenc történelmi jelentősége. Nyertes: Kiss Ernő VIII. B. o. t. — 2. Szónoklat: Ünnepi beszéd Széchenyi fellépésének százados fordulóján klasszikus szerkezetben. Nyertes: Jellenz Nándor VII. B. o. t. — 3 Görög nyelv: Vergil. Aen. I. 1—33. prózai vagy metrikus fordítása görögre. Nyertes: Ország Róbert VII. B. o. t., dicséretes: Somogyi Kornél VII. B. és Sömjén Géza VIII. A. o. t. — 4. Német nyelv: Eichendorff: Das zerbrochene Ringlein; Lenau: An mein Vaterland. Műfordítás magyarra. Nyertes: Wittig Gusztáv VIII. B. o. t., dicséretes Máday István VIII. B. o. t.— 5. Magyar történelem: Akadémiai törekvések és a Magyar Tudományos Akadémia megalapítása. Nyertes: Biró Miklós VII. B. o. t. — 6. Világtörténelem: a) Az egyház és állam viszonya a középkor felfogásában. Nyertes: Saile Pál VII. B. o. t. — b) A renaissance embereszménye. Nyertes: Jencs Árpád VIII. B. és Sömjén János VII. B. o. t.; dicséretes: Károlyi K. Garibaldi VIII. A. o. t. — 7. Földrajz: Életképesek-e az utódállamok? Nyertes: Csapodi I. Csaba VI. A. o. t. — 8. Természetrájz: Az állatok alkalmazkodása az életviszonyokhoz. Nyertes: Hiesz Henrik V. A. o. t. — 9. Természettan: a) Az elektroncső elméletének és a Budapesten forgalomban levő elektroncsöveknek ismertetése. Nyertes: Bonyhády Kálmán VIII. A. o. t. b) A gőzgép fejlődése. Nyertes: Schwarzer Ottó VIII. A. o. t., Emhő László VII. A. o. t. és Somogyi Kornél VII. B. o. t.— 10. Mennyiségtan: a) Az egyváltozós függvények szélső értéke. Nyertes: Mitterdorfer Ottó VIII. B. o. t. b) A determinánsok. Nyertes: Mitterdorfer Ottó VIII. B. o. t. — 11. Zene: Palestrina élete és jelentősége az egyházi zenében. Nyertes: Véghelyi Péter VIII. B. o. t. dicséretes Rossa Ernő VII. A. o. t. A többi pályázat meddő, illetve sikertelen maradt.

3. **Segítő Egyesület.** Vezetőtanára: Dragos Károly. A szegénysorsú tanulók segélyezésére 62 évvel ezelőtt alakult egyesület tisztikara ebben az évben a következő tanulókból állott: Erney Károly VIII. A. o. t. elnök, hg Windisch-Graetz Lajos VII. B. o. t. alelnök, Sztankovich Viktor VIII. A. o. t. pénztáros, Balku Tamás VII. B. o. t. titkár, Spett Elek VII. B. o. t. ellenőr, Schwarzer Ottó VIII. A. o. t. főkönyvtáros, Ziegelwanger Károly VII. B., Röck István VI. B. o. t. alkönyvtáros, Suppan Endre V. A. o. t. jegyző. A tagok száma 223 volt.

Az egyesület 1925. december 25-én és 26-án kézügyességi kiállítást rendezett, melyen Szénásy Alán VIII. A. o. t. rádiókészülékével, Rihmer Pál VIII. B. o. t. opera-tervrajzával, Révay Kálmán V. B. o. t. festményeivel, Verebély Géza III. B. o. t. transzformátorával és domború térképeivel tünt ki.

Az egyesület az iskolai év folyamán 140 tanulót segélyezett 1189 darab tankönyvvel. Összes bevétele 8,160.700 K., kiadása 130.200 K. Balku Gyula főispán úr ez évben is 2 tanulót látott el összes tankönyvekkel. Fogadja az intézet hálás köszönetét.

4. Cserkészzet. A csapatszervező testület elnöke Kisparti János dr. igazgató. A Szervező Testület tagjai Balanyi György dr. és Szomolányi József piarista tanárok s a szülők részéről Degré Miklós, dr. a tábla másodelnöke. Vezetőtanárok: Sik Sándor dr., Neuhauser Frigyes, Bátori József dr. és Kiss József. A csapat létszáma három rajban 143 fő. A már érettségizettekből alakult tisztikar 41 fő, összesen 184 fő.

Cserkészcsapatunk az elmúlt évben a szokott cserkészmunkán, az átlag 2—3 hetenként rendezett kirándulásokon, a hetenként tartott raj és őrsi órákon, a különböző katolikus körmeneteken való szolgálatokon kívül is eleven cserkészéletet élt. Legnagyobb eseményünk a július 1—23-ig Nagymaros közelében a budapesti csapat által rendezett egységes piarista nagytábor. Méreteiről némi fogalmat ad, hogy valamennyi iskolánk cserkészcsapata részt vett rajta összesen 340 fiúval. 16 piarista tanár mellett két orvos és húsznál több egyetemi hallgató látta el a vezetés bonyolult munkáját. Eredményei a minden táborban célzottakon kívül az egységes piarista cserkészszellem kifejlesztése, az egyes csapatok jó oldalainak közkinccsé tévése, a vezetők egymásközti szeretetének elmélyülése, a fiúkban a piarista öntudat szemmel látható erősödése. A táborat a főtisztelendő Rendfőnök úr képviselőjén, Sebes Ferenc dr. asszisztens úron kívül a rend, a szülők és a társadalom részéről igen számosan fölkeresték. (Látogatók száma az első vasárnap 200, a másodikon 300.)

Régi tradíciókhoz hiven a parancsnokság ezidén is hiven állotta elvét, hogy «anyagi okok miatt egy jó cserkészt sem hagy itthon a táborozásról». Hála a szülők és jóakarók nagyarányú támogatásának, a múlt évben a Testvériségi alapból kerekén hatmilliót fordítottunk szegénysorsú cserkészeink táborozási költségeinek fedezésére.

A csapat szellemének és munkájának színvonaláról adott tájékoztatást a szeptemberelső napjaiban az újpesti Népszigeten rendezett kerületi Jamboree, a budapesti cserkészcsapatok nagy, versennyel egybekötött összejövétele. Csapatunk három rajjal, teljes létszámmal vette fel a versenyt a többiek válogatott versenyrajaival és minden versenyszámban az elsők között végzett, számos nyerejménytárggyal gyarapítva a csapat trófeumait.

November hóban jól sikerült ünnepély keretében vetítettképes beszámoló előadást tartottunk a nyári nagytáborról. Karácsonykor a rajok bensőséges karácsonyestéket rendeztek, melyeken a fiúk kölcsönösen megajándékozták egymást.

Ugyancsak a karácsonyi szünetben, december 26-tól január 3-ig, Bátori József dr. tanár és Fináczy Ernő orvostanhallgató vezetésével a Sztrilich Tamás-raj 40-es létszámmal sikerült téltábor rendezett a Börzsöny-

hegységben, Bányapusztán. Az egészséges sífutás megtanulása mellett alkalmunk nyílt a gyönyörű börszönyi hegyek bekalandozására. Többízben voltunk a Csóványoson, a Nagy- és Kishideghegyen, bejártuk a Várbükk (Salgó), Oltárkö, Pintérhegy, Háromhárstető, Kurucbérc és Magas Tax vidékét. Ezúton is köszönetünket nyilvánítjuk Huszár Tibor úr magyaros vendéglátásáért.

Január 24-én csapatunk rendezte a Magyar Cserkészszövetség második országos cserkész-síversenyét. A piarista csapat indította a legtöbb versenyzőt (49), számos értékes járőr és egyéni díjon kívül megnyerte «A legjobb sífutó járőrnek» kijáró Honvédelmi Miniszter-vándordíjat és holtversenyben érdemelte ki a Főcserkész örökös vándordíját : «A legjobb síelő cserkészcsapatnak». A verseny sikere főleg Fináczy Ernő érdeme.

A husvétii vakációban a Sztrilich Tamás-raj Fináczy Béla min. tanácsos és Fináczy Ernő vezetésével 40 fővel négynapos mozgótábor rendezett Mohács—Pécs—Abaliget útiránnyal. A mohácsi vész 400 éves évfordulója alkalmával II. Lajos emlékművét a Cselepaták partján az egész magyar társadalom részéről a piarista cserkészek koszorúzták meg legelőször a Verbőczy reál-gimnázium cserkészcsapatával együtt rendezett ünnepély keretében. Pécs városában a cisztercita cserkészek kalauzoltak, velük együtt jártuk be a Mecsek szép részeit és az abaligeti cseppkőbarlang útjait is.

Ezen a nyáron a Magyar Cserkészszövetség Nemzeti Nagytábor rendez, ahol együtt fog táborozni minden magyar cserkész A Nemzeti Nagytábor-Tanács elnöke parancsnokunk, Sik Sándor. Csapatunk más négy csapattal együtt a versenyrendezés lebonyolítására készül.

5. Gyorsírókör. Vezetőtanárr: Kiss József. Jelen iskolai évben a jelentkezők kis számára való tekintettel csak levelező gyorsírási tanfolyam volt az intézetben. A tanfolyamon 14 tanuló tanulta a gyorsírást a Gabelsberger—Markovits-rendszerű reformírás szerint dr. Dengl János : Levelező gyorsírás című tankönyvéből. A májusban tartott szabatos-írásversenyen Hajós György V. B., Sasics Szvetozár VI. B. és Valló József III. A. o. tanulók tűntek ki dolgozataikkal. Május 23., 26. és 29. napjain a kezdő gyorsírók számára évről háziverseny volt 60, 75 és 100 szótagos percenkénti sebességgel. A verseny eredménye a következő : 60 szótagos verseny : 1. Sasics Szvetozár. 2. Hajós György. 3. Valló József. 75 szótagos verseny : 1. Hajós György. 2. Valló József. 3. Sasics Szvetozár. 100 szótagos verseny : 1. Hajós György. 2. Sasics Szvetozár. 3. Valló József és Gál Imre IV. A. o. t. A versenyek eredménye alapján a legjobb kezdő gyorsíróknak kitűzött könyvjutalmakat Hajós György V. B., Sasics Szvetozár VI. B. és Valló József III. A. o. tanulók kapták.

6. Ének- és zenekör. Vezetőtanárr: Walter János dr. Az énekkar 70 tagból állott. A mellett, hogy iskolai ünnepélyeink programját minden esetben változatosabbá tette néhány darabbal, főfeladata az volt, hogy az egész éven át ellássa az ifjúsági istentiszteleteket. A Kath. Nagygyűlés megnyitó és bezáró szentmiséjén énekkarunk, a hétköznapi szentmisék alatt az egész ifjúság egyszólamban a legszebb egyházi énekeket énekelte.

A 30 tagú zenekar szombat délutánonként tartotta próbáit, amelyek vezetésében Zerkowitz Oszkár VIII. A. osztályú tanuló serénykedett. Nagy

köszönettel emlékezünk meg Kókay Rezső zeneszerző és zongoraművész közreműködéséről, aki, mint az intézet volt növendéke, több próbán segítségünkre volt és az ünnepélyeken is vezényelt. Az intézet orgonistái: Emhő László VII. A. és Zerkowitz Péter V. A. o. t.

7. Sportkör. Vezetőtanár: Stefánszky Szilárd. Az ifjúsági tisztikar a következőkből állott: Gyulai Dezső VIII. A. o. t. elnök, Majoros László VIII. B. o. t. titkár, Jellenz Nándor VII. B. o. t. pénztáros. Az egyes csoportok vezetői: Ghimessy László VII. B. o. t. (futball), Baligovits Géza VII. B. o. t. (atletika), Vödrös Miklós VIII. A. o. t. (torna), Erney Károly VIII. A. o. t. (vívás), Varró István VII. A. o. t. (hoki), Bonyhády Kálmán VIII. A. o. t. (lövészet), Koos Ödön VII. B. o. t. (tenisz), Sztankovich Viktor VIII. A. o. t. (úszás). A sport minden ágával foglalkozott, úgyhogy mindenki megtalálhatta azt a testnevelési ágat, mely kedvének és egyéniségének legjobban megfelelt.

A tornászok heti két órában az intézet tornatermében gyakoroltak. Az atletikát kedvelők a margitszigeti pályán tartották tréningjeiket és több versenyben eredménnyel indultak. Labdarúgóink a középiskolai bajnokságot végigküzdötték. Lövészeink a budai lövöldében nyertek kiképzést. Gyephokijátékosaink nagy fejlődésről tettek ez évben tanuságot. A vívók egész éven át szorgalmasan dolgoztak, több háziversenyt rendeztek, a kerületi és az országos középiskolai bajnokságban a törccapat második helyezést ért el. (Gyulai Dezső, Porteller Tódor, Erney Károly, Károlyi K. Garibaldi indulókkal.) Télen a jégkori, korcsolyázás, síelésnek akadt sok híve. A nagyjégen rendezett verseny két első díját Miklós Sándor és Berta Kelemen II. A. o. t.-k. nyerték. Ezekon kívül az úszásban, teniszben, kosárlabdajátékban (ez utóbbiban a VII. B. oszt. csapata nyerte meg az intézet házi-bajnokságát) fejlesztették erejüket és ügyességüket intézetünk növendékei.

IX. ÉRDEMSOROZAT.

A számok magyarázata. *Előmenetel*: 1 = jeles, 2 = jó, 3 = elégséges, 4 = elégtelen. *Magaviselet*: 1 = példás, 2 = jó, 3 = szabályszerű, 4 = kevésbé szabályszerű.

I. A) osztály.

Osztályfőnök: Kiss József.

A tanuló neve	Magaviselet	Tantargyak							
		Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természettud.	Matematika	Rajz	Testgyakorlás
Ágner László	1	1	1	1	1	1	1	2	2
Bauer Péter	1	1	1	1	1	1	1	2	1
Bán Ödön	1	1	1	2	1	1	3	2	2
Benkő Ernő	1	1	1	2	1	1	2	2	2
⁵ Berényi Jenő	1	1	1	2	1	1	2	1	1
Bornemissza Aurél	1	2	2	3	3	2	3	2	1
Csikós Miklós	1	2	2	2	3	1	2	2	1
Csima János	1	2	2	3	3	1	3	1	2
Dobay István	1	1	1	2	1	1	2	2	1
¹⁰ Dohy János	1	2	3	3	2	3	3	3	2
Farkasfalvi Ervin	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Fehér Sándor	1	2	3	3	3	3	3	2	fm
Fekete János	1	1	3	3	3	2	3	3	
Frank Lotár	1	1	1	2	2	1	2	3	1
¹⁵ Freckay István	1	1	2	3	2	1	3	3	2
Haraszti Gábor ev. ref.	1	1	1	1	1	1	2	2	1
Háray Béla	1	1	2	3	2	3	3	2	2
Heincz György ág. h. ev.	1	1	1	2	1	1	2	1	1
Hess Pál	2	1	3	3	2	1	3	2	2
²⁰ Homonnay László	1	1	2	2	1	2	3	2	2
Jakabffy Imre	1	1	1	2	2	1	3	1	1
Jalovszky György	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Karafiáth László	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kecskés Elek	1	1	2	3	2	1	3	3	2
²⁵ Krenkó János	1	2	2	3	3	2	3	2	1
Latzko Károly	1	1	1	2	2	2	2	2	2
László György	1	1	3	3	3	1	3	3	3
Lászy József	1	1	2	2	1	1	1	2	fm
Luxeder Ferenc	1	1	1	2	1	1	2	1	1
³⁰ Makai Endre	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Marjovszky Tibor	1	1	1	1	1	1	2	1	2
Mauks Endre ág. h. ev.	1	1	2	2	2	1	2	1	1
Mayer Ferenc	1	2	3	3	3	3	3	1	2
Milus Ferenc	2	2	2	3	3	2	3	2	2
³⁵ Misángyi Árpád	1	1	1	1	1	1	2	1	1
Moldoványi Gyula	1	1	1	2	2	2	1	2	1
Müller Endre	1	1	1	2	2	1	2	1	1
Odenwald László ism.	2	1	2	2	2	1	3	2	1
Pethő Zoltán	1	1	1	1	1	1	1	1	1
⁴⁰ Rohrböck László	1	1	1	1	1	1	2	1	1
Rónai Egon	2	2	3	2	3	2	3	3	3
Rónai Zoltán	1	1	1	1	1	1	2	2	2
Schrödl Tibor	1	1	2	2	1	1	2	2	2
Simon Gyula	2	2	3	3	3	3	3	3	1
⁴⁵ Szabó János ev. ref.	1	1	2	2	2	1	3	2	2
Szabó Tivadar	1	2	2	3	3	3	1	1	3
Szentgyörgyi József	1	1	3	3	3	2	3	2	2

A tanuló neve	Magaviselet	Tantárgyak								
		Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természettud.	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	
Szvacina Károly.....	1	1	2	2	2	1	3	2	2	
Tomn Barnabás	2	1	2	3	2	2	3	2	3	
⁵⁰ Tóth István	1	1	1	1	1	1	2	1	2	
Vass Béla	1	1	2	3	3	1	3	2	1	
Vercseg János	1	1	1	2	1	1	3	2	2	
Zerkowitz József	1	1	2	3	2	1	3	3	2	
Zimburg Ervin	1	1	2	2	2	2	3	3	2	
<i>Magántanulók:</i>										
⁵⁵ Friedländer Tibor izr.	—	2	2	1	1	1	1	2	—	
gr. Herberstein Henrik ...	—	1	1	2	1	1	2	1	—	

Kimaradtak: Csilléry Béla ev. ref., Frohner Ferenc, Nagy Árpád, Petheő Miklós.

Vizsgálattan magántanulók: gr. Apponyi Antal, Baumgarten Jenő.

Kimaradt magántanuló: Herczfeld László izr. Összesen: 63.

I. B) osztály.

Osztályfőnök: Nyári István.

A tanuló neve	Magaviselet	Tantárgyak							
		Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természettud.	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás
Apor István br.	1	1	1	1	1	1	2	3	fm
Arany István.....	1	1	2	2	1	1	1	2	2
Axmann János.....	3	3	3	3	3	3	3	3	2
Balázs Dezső.....	1	1	3	3	2	2	3	2	2
⁵ Bamberger Károly	1	1	1	2	2	1	1	1	1
Barabás Dezső	2	2	2	3	1	2	2	1	2
Barzen Zoltán	2	2	2	3	1	1	2	2	1
Bayer János	1	1	3	3	1	1	3	2	2
Brück István	1	1	1	1	1	1	1	1	1
¹⁰ Burda Rezső	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Csóka Barnabás	1	1	2	3	2	2	3	2	2
Dömötör Ferenc ág. h. ev.	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Erdődy Ákos	2	2	3	3	3	3	4	3	2
Euler Ödön	2	1	3	3	3	1	3	2	3
¹⁵ Faber Oszkár	1	1	3	3	3	1	2	1	2
Fekete György	1	1	1	2	2	1	2	1	2
Fischer Elemér ág. h. ev.	1	2	3	3	2	1	3	3	fm
Geeső Domokos	1	1	2	2	1	1	3	2	1
Grandits József	2	2	3	3	3	3	2	3	2
²⁰ Halácsy László	1	3	3	2	3	2	2	2	2
Hengen László.....	1	1	1	2	2	1	3	2	2
Hiresák István	1	1	2	2	2	1	2	2	2
Kiss Géza	2	1	2	3	3	2	3	3	2

A tanuló neve	Magaviselet	Tantárgyak							Testgyakorlás
		Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természettud.	Menyiségtan	Rajz	
Kleineisel Vilmos...	1	1	2	2	1	1	1	1	1
²⁵ Kollmann Emil ...	1	1	2	3	3	1	1	1	fm
Kováts Ferenc ...	2	3	3	4	3	2	4	2	2
Kunz Ferenc ...	1	1	2	2	2	1	3	2	1
Leiner Tibor ...	1	1	2	2	1	1	2	2	2
Leopold Andor ev. ref. ...	2	1	2	2	2	1	2	3	2
³⁰ Mikés Endre ism. ...	2	3	3	3	3	2	4	2	1
Nagele Béla ...	2	1	2	1	3	2	1	1	2
Neumann Geyza ev. ref. ...	2	3	3	3	3	1	3	3	2
Ordódy Géza ...	2	1	2	3	3	1	2	1	2
Rinkóczi János ...	2	3	3	3	3	2	3	3	3
³⁵ Róth János ...	2	2	3	3	3	1	2	1	1
Rutterschmidt Jenő ...	1	1	1	2	1	1	2	2	1
Sasić Illés ...	2	1	2	1	1	1	3	2	2
Sándor György ev. ref. ...	1	2	2	3	2	1	3	1	1
Schöller Rudolf ...	1	1	2	2	1	1	1	1	1
⁴⁰ Schuler József ...	2	3	2	2	2	3	3	3	fm
Steffen István ...	2	1	3	3	3	2	4	2	1
Stühmer Frigyes ág. h. ev. ...	1	2	3	3	2	2	2	2	1
Szentesi Endre ...	1	2	3	3	2	2	2	2	2
Szercsényi Győző...	1	1	2	2	1	1	1	2	2
⁴⁵ Székely János ...	1	1	3	3	2	1	2	2	1
Szép Hugó ...	2	1	2	3	3	3	4	3	3
Tagányi Imre ...	2	2	2	3	1	1	3	2	2
Thiermayer János ...	1	2	3	3	2	2	3	2	3
Tóbel Béla...	1	3	4	4	3	3	4	3	2
⁵⁰ Volones István ...	1	1	4	4	3	2	4	3	2
Zöllner Ferenc ...	1	1	2	2	2	1	2	2	2
<i>Magántanulók:</i>									
Fizély Gábor ág. h. ev. ...	—	1	2	2	2	1	2	2	—
Grüber József ...	—	1	1	1	1	1	1	1	—
gr. Somssich László ...	—	1	1	1	1	1	1	1	—
⁵⁵ gr. Somssich Zsigmond ...	—	1	1	1	1	1	1	1	—

Kimaradtak: Fekete Zsigmond, Haltenberger Imre, Knapp Ferenc, Matlaszkovszky Miklós, Pichner Antal, Pontelli Tibor, Springmann Arthur.
Vizsgálatlan magántanuló: Kőrösi Pál László izr.
Kimaradt magántanuló: Pejacsevich János gr. Összesen: 61.

II. A) osztály.

Osztályfőnök: Bartha György dr.

A tanuló neve	Magviselés	T a n t á r g y a k								
		Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természettudj	Mennyiségtan	Ittjz	Testgyakorlás
Abt István	1	1	3	3	3	2	2	3	3	2
Balogh Lajos	1	1	3	2	2	2	1	2	2	1
Bánki László	2	1	2	2	2	3	2	3	3	2
Benesch Ferenc	1	1	3	3	3	2	1	3	2	1
5 Bertha Kelemen	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Cech Sándor	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1
Deutsch Antal	1	1	3	3	3	1	1	3	1	1
Déri Pál	1	1	3	3	3	1	1	3	3	1
Dobrotka Vilmos	1	1	2	3	3	2	1	2	3	1
10 Dögl Tibor	2	1	2	2	1	2	1	2	2	1
Engel István	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Erdődy Gábor	2	1	2	2	3	2	2	2	3	3
Fehér István	2	1	2	2	3	2	2	3	2	1
Ferber Mihály	2	1	3	4	3	3	3	4	2	2
15 Föti Endre	2	1	2	2	1	2	2	2	3	2
Freyer Mihály	2	2	3	3	2	2	2	3	3	2
Geréb Ákos	1	1	2	3	3	2	1	3	2	2
Greizinger Béla	1	1	3	3	2	3	3	3	2	1
Hajós Géza	1	1	2	2	2	2	1	2	2	2
20 Hám Tibor	1	1	1	2	2	1	1	2	2	1
Hirsch Rudolf	2	1	1	1	1	2	1	1	1	1
Horváth Károly	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2
Husz Sándor	1	2	3	3	3	3	3	3	3	2
Iklódy-Szabó Ervin	1	1	2	2	1	2	1	3	2	2
25 Kasza Lajos	1	1	2	3	3	1	1	3	3	2
Kovács Ferenc	2	1	2	2	3	2	1	3	2	2
Kump Tibor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Lukács András	1	1	2	3	1	1	1	2	2	2
Meskó Tibor	1	1	2	3	3	3	3	3	2	2
30 Miklós Sándor	2	1	2	2	1	2	2	3	3	1
Morlin Zoltán	1	1	1	2	1	1	1	2	3	2
Nagy Ervin	2	1	3	3	1	3	2	3	3	1
Palotai-KovácsKároly ev. r.	2	2	3	3	1	3	2	3	3	1
Pápai József	1	1	2	2	2	1	1	2	1	2
35 Pósta Péter	2	1	2	2	3	3	2	3	3	1
Prichystal József... ..	1	1	3	3	2	1	1	3	1	2
Reischl Béla	2	2	3	3	2	3	2	3	3	2
Roisz László	2	2	3	3	3	3	2	3	3	2
Sajó Miklós... ..	1	1	1	1	1	3	2	2	1	1
40 Semtei Róbert	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2
Szentiványi Ödön ág. h. ev.	2	1	2	2	1	3	2	3	2	2
Szigeti Albin	1	2	3	4	4	3	3	3	2	1
Szliaczky László	1	1	2	2	1	2	1	2	2	2
Szönyi Antal	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
45 Takács István	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Tarnóczy Imre ism.	1	1	3	3	2	3	2	3	2	2
Thuránszky Miklós	2	3	3	4	4	3	3	4	3	1
Tichy Gyula	2	1	2	2	2	1	1	2	3	2
Vértesy Sándor	2	1	2	2	1	2	1	2	2	2
56 Zádor Béla ev. ref.	2	1	3	3	2	2	1	3	3	2

A tanuló neve	Magaviselet	Tantárgyak								
		Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás
<i>Magántanulók:</i>										
Pap György	—	1	2	3	2	3	3	3	3	—
Thuróczy Károly	—	1	2	2	2	3	2	3	3	—
<i>Kimaradt: Vetter Ferenc.</i>										
										Összesen: 53.

II. B) osztály.

Osztályfőnök: Babos Dezső.

A tanuló neve:	Magaviselet	Tantárgyak								
		Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás
Bán Endre	2	1	3	3	3	2	2	3	3	1
Bánutay Miklós	2	1	3	3	3	3	3	3	3	3
Berta László	1	1	1	2	2	1	1	2	1	2
Bodó Aurél	2	1	2	3	2	2	1	3	2	3
5 Diner Gábor	2	2	2	3	2	2	1	2	3	2
Dömötör István, ág. h. ev.	1	1	2	3	2	2	1	1	1	2
Endrei György	2	2	2	2	1	2	2	3	3	2
Erdélyi Endre, ev. ref. ...	2	2	4	4	4	3	2	4	3	2
Fenesi Ferenc	1	1	2	3	2	1	1	3	2	2
10 Fialla Dóri Lajos, ág. h. ev.	1	1	2	2	1	2	2	3	2	2
Förstner Albert	2	2	3	4	3	3	2	3	3	2
Fridli Lajos	1	1	2	3	3	2	3	3	2	1
Gerlőczy Géza	1	1	3	3	2	2	2	3	3	1
Gruber Zsigmond	2	1	3	3	3	2	2	3	2	2
15 Györi Ferenc	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Hegedüs Sándor	2	1	2	3	2	2	2	3	2	1
Huscsek Ferenc	1	1	3	3	3	2	1	2	3	2
Janszky László	1	1	2	3	2	2	1	2	3	1
Jantsek Gyula	1	1	2	2	1	2	2	1	2	1
20 Kerekes Rezső	1	1	2	2	1	2	1	2	2	2
Klim László	1	2	3	3	3	3	2	3	2	2
Kollerffy Koller Mihály ...	2	2	3	4	1	3	2	3	3	3
Krémer János	1	1	1	2	2	1	1	2	3	3
László Miklós	1	1	2	2	1	1	1	2	3	2
25 Lévy Gyula, ism.	2	1	3	3	3	1	1	2	3	1
Mikolay Miklós	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Misángyi Vilmos	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Moser István	1	1	4	4	4	2	2	3	3	1
Nagy Mihály, ism.	1	1	3	3	2	2	2	3	3	2
30 Nádasdi-Baán László	1	1	2	3	2	2	1	2	1	1
Netter Béla	1	1	2	2	2	2	1	2	2	2
Novágh Ferenc	2	1	3	3	3	3	2	3	3	2
Pakányi László	1	1	2	3	3	2	1	3	3	2
Palágyi István	1	1	3	3	3	3	2	3	3	2
35 Pattantyús-Ábrahám Dénes	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Politovszky Tibor	1	2	2	2	1	2	1	2	2	1
Radnay Tibor	2	3	1	1	3	3	3	3	3	2

A tanuló neve	Magaviselet	Tantárgyak								Testgyakorlás
		Hitton	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Mennyiségtan	Rajzoló geom.	
Fejér Tamás	1	1	3	3	2	2	2	3	3	fm
Floderer Richárd ev. ref.	1	1	2	2	1	2	2	3	2	1
Frenreisz Ferenc... ..	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
15 Gally Tibor	2	1	3	3	2	2	3	2	3	2
Gindele István	1	1	3	2	3	2	3	3	2	2
Glattfelder Gyula	1	1	3	3	3	2	2	3	3	2
Hoffmann Béla	1	1	1	2	2	1	1	2	3	2
Holtzspach Ödön	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2
20 Hornung Béla	1	2	3	4	3	3	3	3	3	2
Horváth Károly ág. h. ev.	1	2	3	3	3	2	3	3	3	2
Jalovszky Jenő	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Jónás Richárd... ..	2	3	4	4	4	3	3	3	3	3
Kanitz Mihály	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
23 Kardos Antal	1	2	3	3	3	2	2	3	3	2
Kaszap Pál	2	1	3	4	3	2	3	3	3	1
Kárpát Artúr	1	1	2	2	2	2	2	2	3	1
Kenderessy Tibor	2	1	3	3	3	3	3	3	3	3
Kovács Dénes	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2
30 Kren János	2	1	2	2	3	1	3	3	3	3
Kunéry Kálmán	2	2	4	4	3	3	4	3	3	3
Lakatos Géza... ..	1	1	2	2	2	3	2	2	2	2
László Tibor... ..	1	1	2	3	2	1	2	3	2	1
Letenóczky Ferenc	1	1	1	2	2	1	1	2	2	2
35 Lukács Béla... ..	1	1	2	3	3	1	2	3	2	2
Malz György	2	2	3	4	3	3	3	3	3	2
Mihályfi Pál... ..	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Molnár László	1	1	2	2	3	2	3	3	3	2
Németh Pál... ..	1	2	4	4	3	3	3	3	3	2
40 Oláh Ákos Zoltán	1	1	2	3	2	1	1	3	1	2
Petrik Aladár ág. h. ev.	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3
Purt Endre ág. h. ev. ...	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2
Reiser Olivér	1	1	1	2	2	1	2	3	2	1
Reischl Edgár	1	1	2	2	2	1	3	3	3	1
45 Rónay Jenő... ..	2	1	2	2	2	1	2	3	3	2
Rostagni Ferenc	2	3	3	3	3	2	3	3	3	2
Serényi Gusztáv ev. ref.	1	2	2	2	3	3	2	2	2	2
Somogyi János	2	1	2	2	2	1	2	3	2	2
Szabó Gyula... ..	1	1	2	2	2	1	3	2	2	1
50 Szabó István ev. ref. ...	2	1	2	3	3	2	2	3	3	1
Szentiványi László	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Székely József	1	2	2	2	2	2	2	2	3	2
Szimonisz László	2	1	2	2	3	2	3	2	3	3
Tichy Ferenc... ..	1	1	2	2	3	3	2	3	3	1
55 Unger Tamás	2	2	2	2	2	2	3	3	3	2
Valló József	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2
Verebély Géza	1	1	2	2	3	2	1	2	2	2
Wohryzka István	1	1	2	3	3	2	2	3	3	2

Kimaradt: Déghy Gyula.

Vizsgálatlan magántanulók: Tallatschek Ferenc. Zsembery Gyula.

Összesen : 61.

III. B) osztály.

Osztályfőnök : Sik Sándor dr.

A tanuló neve	Magaviselet	Tantargyak								
		Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Menyiségtan	Tájékozódás	Testgyakorlás
Agárdy Jenő	1	1	2	2	2	1	2	2	2	2
Bamberger Béla	1	1	2	2	2	1	2	3	2	1
Beck Péter	2	1	2	3	1	1	1	2	3	3
Berecz Ferenc	1	3	3	3	3	2	2	3	3	2
3 Bösörményi Miklós... ..	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Bús Emil	2	3	2	3	3	3	3	3	3	2
Cserna Tamás	1	2	3	3	3	2	3	3	3	1
Csurgay István ev. ref.	1	1	1	2	2	1	2	3	3	2
Demezky Mihály	2	1	3	4	3	2	3	3	3	2
10 Droba Ferenc	1	2	2	4	4	2	4	4	4	2
Durst Ferenc... ..	2	1	2	2	3	1	2	2	2	1
Emődi György izr... ..	1	1	1	2	1	1	1	2	1	1
Farkas János... ..	2	1	2	2	2	2	2	3	3	2
Friedreich István	1	1	1	2	2	1	1	2	3	1
15 Gerencsér István... ..	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Gergely Endre izr.	1	2	1	3	2	2	3	3	3	2
Giel János... ..	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Grüner Gyula	1	1	2	3	3	3	2	3	3	2
Hiesz Dénes	2	1	3	3	2	2	3	2	3	2
20 Hírka Béla	2	2	3	3	3	3	3	3	3	1
Hoffman Ernő	2	3	3	3	2	1	3	3	3	2
Hofhauser Béla ism.	1	3	3	3	3	2	3	3	3	2
Kaldrovits János... ..	1	1	1	2	1	1	2	2	2	2
Karafiáth Jenő	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
25 Kató Alfréd	2	2	3	3	3	2	3	3	3	1
Kemény József izr.	1	1	2	2	2	2	3	3	3	2
Kleés József	1	2	3	3	2	2	2	3	2	2
Konkoly Thege Pál ev. ref.	2	2	3	4	4	3	3	3	3	3
Kurucz László	1	1	1	2	1	1	2	2	1	fm
30 László Gábor ism.	1	2	1	2	1	2	2	3	2	1
Lupkovics Miklós	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2
Mannó István gör. kel.	1	1	2	3	2	2	2	2	2	1
Meyer György	1	1	2	3	1	1	2	3	3	2
Mikes Gábor... ..	2	1	1	2	2	1	3	3	3	1
35 Miklós László	1	2	2	2	1	1	2	3	2	2
Morelli Gino... ..	2	2	3	3	3	3	2	3	3	2
Paulikovics Imre... ..	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1
Pálfi János	1	1	3	4	4	2	4	3	3	2
Petul Bogdán ism.	1	3	2	3	3	2	2	3	3	1
10 Pólya János... ..	1	1	1	2	1	1	1	3	3	2
Preiser Károly izr.	2	2	3	3	2	3	3	3	2	1
Rác György	2	1	2	2	2	1	3	3	3	1
Rouse Gyula	2	1	3	3	3	3	2	3	3	2
Schmädl János	1	1	2	3	3	2	2	3	3	2
45 Solarez Kurt	1	2	2	3	2	2	2	2	1	2
Szemenyei András	1	1	3	3	3	2	3	3	3	1
Szerdahelyi László	1	2	2	2	1	2	2	2	1	1
Tariczky Zoltán... ..	1	2	2	3	1	2	2	2	2	1
Tas Tibor... ..	1	2	3	3	2	3	2	3	2	2
50 Topolansky Lajos	2	3	3	3	3	4	3	3	3	2
Tóth Andor	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
Vajna Ernő	1	1	2	2	1	1	1	1	2	1
Vermes László	1	2	2	2	1	2	1	2	1	1

A tanuló neve	Magaviselet	Tantárgyak								
		Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Mennyiségtan	Rajzoló geom.	Testgyakorlás
Vida László	2	3	3	4	3	4	3	3	3	1
53 Wein Miklós	1	1	1	2	1	2	2	2	2	2
hg. Windisch-Graetz Vince	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
Zámbó István	2	2	2	3	3	2	2	3	3	1
Zoufaly Emil	1	3	2	3	3	2	2	3	3	2
<i>Magán tanulóik:</i>										
br. Fiáth Géza	—	1	3	3	3	2	2	3	3	—
Gobbi Pál	—	2	3	3	3	3	3	3	2	—
alapi Salamon Géza	—	1	3	3	2	3	2	3	3	—

Kimaradt: Somogyi Iván.

Összesen: 62.

IV. A) osztály.

Osztályfőnök: Német Károly.

A tanuló neve	Magaviselet	Tantárgyak								
		Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem es földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló geom.	Testgyakorlás
Augustz Elemér	1	2	3	3	3	2	3	3	3	2
Baluka János	1	1	2	2	3	3	1	2	2	2
Barnaky Tibor	1	1	1	2	2	2	1	2	1	2
Bäcker Zoltán	1	2	3	3	3	2	2	2	1	2
5 Bethlen Iván	1	1	1	2	2	2	1	3	2	2
Bonkáló Sándor gör. kath.	1	1	2	2	2	2	3	3	2	2
Brenner József	1	1	1	2	3	1	1	2	2	2
Bucher János	2	2	3	3	3	4	3	4	3	2
Czirák János	2	1	3	3	3	3	4	3	3	1
10 Csímma Sándor	1	2	2	3	3	1	3	2	1	2
Demtsa Pál	1	1	2	3	3	1	1	2	2	1
Doskár Ferenc	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1 _m
Gr. Festetics Bennő	1	1	2	3	3	3	2	3	2	2
Fóti Imre	1	1	2	2	3	2	2	2	1	2
15 Fridrik Géza	1	1	2	3	3	3	3	3	3	1
Gál Imre	1	1	2	2	2	1	2	2	1	2
Haraszi Károly ev. ref.	1	1	2	2	1	1	1	2	3	1
D. Hirsch János	1	1	2	2	1	1	1	2	2	1
Hoffmann Géza	2	1	2	2	3	2	1	3	1	1
20 Horváth Dénes	1	1	2	3	3	1	2	3	3	2
Huber Antal	1	1	2	2	2	1	2	2	1	1
Jancsó Endre	1	1	2	3	3	2	3	3	1	1
Jutasy Ödön	1	1	1	1	2	1	1	2	2	1
Kappéter Iván	1	1	2	3	3	3	3	2	2	2
25 Keitl József	1	1	2	2	3	2	3	2	1	1
Kindlovics Pál	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kostyál Lajos	1	1	1	1	2	2	2	2	1	2
R. Kövály Dezső	2	2	3	3	3	3	3	3	3	1
Krasznai Lajos	1	2	3	3	3	2	3	3	2	1
30 Kratochwill Jenő	1	1	2	2	3	1	2	3	1	1

A tanuló neve	Magaviselet	Tantárgyak								
		Hitán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem és földrajz	Természetről	Mennyiségtan	Rajzoló geom.	Testgyakorlás
Kuncz József	1	2	3	3	3	3	2	3	2	1
Lénárt Ferenc izr.	1	1	3	2	3	3	2	2	3	2
Luczenbacher István	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Mayer Károly	1	1	1	3	3	2	3	3	2	fm
³⁵ Mikó Tibor unit.	1	1	3	3	3	1	2	3	2	2
Neuhold János	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1
Örkény István izr.	1	1	2	2	2	1	1	2	2	2
Papp István	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2
Paul György	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2
⁴⁰ Puria Miklós	1	1	2	2	2	2	2	3	2	1
Sablauer Károly	1	1	3	3	3	3	3	3	3	2
Sallay Árpád	1	1	2	3	3	1	3	3	3	2
Schandl Károly	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2
Schäffer József	1	1	2	3	3	2	2	3	2	2
⁴⁵ Serbán Iván	1	1	2	2	1	2	2	3	3	2
Sümegey Ferenc	1	1	2	3	3	2	3	3	2	1
Szalay Tibor	1	2	3	3	3	3	3	3	2	1
Szentiványi Ervin	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2
Székely László ev. ref.	1	2	2	3	3	2	3	3	2	1
⁵⁰ Szilvási Gergely	1	2	3	3	3	2	3	3	2	1
Tausz Helmuth izr.	1	1	1	2	1	1	2	2	2	2
Vajna László izr.	2	3	3	3	3	1	3	4	3	2
Vithalm Zoltán	1	2	3	3	3	2	3	3	3	2
Wnenk Jenő	1	1	2	3	3	3	3	3	3	1
⁵⁵ Wolf Károly	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Zakar András	1	1	2	3	3	2	2	3	2	1
Zsolnai Frigyes	1	1	1	2	3	2	2	3	2	2
<i>Magántanulók :</i>										
Csoma László ref.	—	1	1	1	1	2	1	1	1	—
Jakabffy Vilmos	—	1	1	2	1	2	1	2	1	—
⁶⁰ Glass Dénes izr.	—	1	2	3	2	1	2	2	2	—
Machula J. T. ág. h. ev.	—	1	2	3	2	2	2	2	1	—

Vizsgálatlan magántanuló: Végő Sándor ev. ref. Összesen : 62.

IV. B) osztály.

Osztályfőnök : Károlyi János dr.

A tanuló neve	Magaviselet	Tantárgyak								
		Hitán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem és földrajz	Természetről	Mennyiségtan	Rajzoló geom.	Testgyakorlás
Bakó György	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Balás Ervin	1	1	2	3	2	1	1	2	2	1
Barnabás Pál	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Bálint Béla ev. ref.	1	1	2	2	1	2	1	1	2	2
⁵ Blieszner Pál	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1

A tanuló neve	Magaviselet	Tantárgyak								
		Hitlan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem és földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló geom.	Tesztgyakorlás
Both György	1	1	2	2	2	1	1	2	1	2
Bónis László	1	1	1	1	1	1	2	2	1	2
Bruck György	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2
Csernel Norbert	2	1	2	3	2	2	2	2	1	1
10 Erhardt Gyula	1	1	2	3	3	2	2	1	1	1
Faller József	1	1	1	3	2	2	2	3	3	1
H. Fischer Tamás ág. h. ev.	1	1	2	2	2	1	1	2	1	1
Fridrich Gyula	1	1	2	2	2	1	2	2	2	1
Geréb Tibor	1	1	1	1	2	1	1	1	2	2
15 Gundelfingen Ödön	2	2	3	3	3	2	3	3	3	1
Halász Pál	1	1	1	2	2	1	2	2	2	2
Hodinka László gör. kath.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hubert Gyula	1	1	2	2	2	1	1	2	1	1
Kálmán Mihály	1	1	2	3	3	1	2	3	3	2
20 Kemény István	1	1	2	3	3	1	1	3	1	2
Br. Kéty György	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
Kiss József	2	2	3	3	3	2	3	1	3	1
Komár György	2	2	3	3	4	2	3	3	3	2
László Miklós	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
25 Leiner Zoltán	1	1	2	3	2	1	1	3	2	2
Lini Gyula	1	1	2	2	3	2	2	2	2	1
Loszkot Ernő	1	1	3	3	3	2	2	2	3	2
Machay László	1	1	2	3	3	1	1	3	3	2
Marchard Miklós	1	1	2	2	3	2	3	3	2	2
30 Musztetz Miklós	1	1	1	2	2	1	1	2	2	1
Nagy Ákos ev. ref.	1	2	3	3	3	2	3	3	3	2
Pajzs Tibor	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
Radó György	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Rein Sándor	2	2	3	3	2	3	3	3	3	fm
35 Rummer Károly	1	1	3	3	3	3	3	3	3	1
Rutterschmidt Károly	1	1	2	3	3	1	2	3	3	2
Salgai Sándor	1	1	3	3	3	2	3	3	3	1
Schlick Béla	1	1	2	2	2	1	1	2	1	2
Schuster Ferenc	2	1	2	3	1	2	2	3	1	2
40 Sólyom Tamás	1	1	2	2	3	1	2	1	2	2
Szabó Zoltán	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Szaitz Endre	1	1	2	3	3	2	3	3	3	1
Szelnár Aladár	1	1	2	3	1	2	1	2	1	1
Székely Dezső	1	2	2	3	3	2	2	3	2	2
45 Sziebler Gyula	2	1	2	2	3	2	2	3	2	2
Szlovik Tibor	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2
Takáts Tibor	2	2	3	3	4	3	3	3	3	2
Tobel Lajos	1	2	3	3	4	3	3	3	2	1
Tomcsányi Tibor ág. h. ev.	1	2	2	3	2	2	2	3	2	fm
50 Verebely Pál ág. h. ev.	1	1	2	2	1	2	2	2	2	2
Voloncs György	2	1	2	3	3	3	3	3	3	2
Zsitvay Leó	1	1	2	2	1	1	1	1	2	2
<i>Magántanulók:</i>										
Gr. Festetich Miklós	—	1	1	1	1	1	1	1	1	—
Katona Péter	—	1	3	3	3	2	2	3	2	—
55 Gr. Szapáry Gabriella	—	1	1	1	1	1	1	1	1	—
Török László	—	2	3	3	4	2	2	3	2	—

Összesen : 56.

V. A) osztály.

Osztályfőnök : Szomolányi József.

A tanuló neve	Magviselés	Tantárgyak								
		Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Történelem	Természettud.	Mennyiségtan	Testgyakorlás
Barna Dénes	2	1	3	3	1	2	2	2	2	3
Barry Jenő	1	1	3	3	3	3	2	2	3	2
Bányász István	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1
Bárczy Pál	1	1	2	3	3	3	3	3	3	2
5 Berez Dezső ág. h. ev. ...	1	1	2	3	3	3	3	3	3	3
Bíró Béla	2	2	2	2	3	2	2	2	3	1
Bittó István ism.	1	2	3	3	2	3	2	3	3	3
Bud Pál gör. kath.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Dellamartina Ferenc... ..	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm
10 Diendorfer Erich	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2
Doktorits István ág. h. ev.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Elek Imre... ..	2	2	2	3	2	2	3	3	3	2
Farkas György	1	2	2	2	3	2	2	2	2	2
Fábrý Sándor... ..	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
15 Fejér Ottó	1	2	3	3	2	2	3	2	3	1
Gáll Endre ev. ref.	1	1	2	2	2	2	3	2	2	2
Hiesz Henrik	2	2	2	2	2	2	1	1	2	2
Hörcher Gyula	1	1	2	2	2	3	2	2	3	3
Jiraszek Alajos	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
20 Knapp Vilmos	1	1	1	1	1	2	1	1	2	2
Koralevszki Imre	1	1	2	2	1	2	2	2	2	2
Kónya Lajos	1	2	3	4	3	4	2	3	3	3
Körmendy Imre	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Kratochwill Ede... ..	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
25 Kriegler Ferenc... ..	1	1	2	3	2	2	2	2	2	1
Kuncz Dénes... ..	1	1	2	2	2	3	1	1	2	3
László Mihály	1	1	3	3	2	2	3	2	3	2
Marczel István	2	1	3	3	3	3	2	2	3	2
Manno Sándor gör. kel.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
30 Margitai György... ..	2	1	2	2	2	2	1	1	3	2
Márkus István izr.	2	1	2	2	2	2	3	2	2	fm
Ország Tamás ev. ref. ...	1	1	1	1	1	1	1	1	3	3
Rauscher Géza	1	2	3	4	3	3	3	3	3	1
Rácz György izr.	1	2	2	2	1	2	1	1	2	3
35 Rendek Károly... ..	2	1	2	3	1	3	2	2	3	1
Ruszinkó Gábor gör. kath.	1	1	2	2	2	1	2	2	2	fm
Say Kornél	2	2	2	3	2	2	2	2	2	3
Sima Imre	2	1	2	2	2	2	3	3	3	2
Spett Béla	1	1	2	3	2	3	2	1	3	3
40 Stüdinka Elemér	2	1	2	2	3	2	2	2	3	1
Suppan Endre	2	1	3	3	3	3	3	2	3	2
Szabó Ervin... ..	2	2	2	3	3	3	2	2	2	fm
Szarka István	1	1	3	3	3	3	2	1	2	2
Szemenyei László	1	1	2	3	2	3	1	3	2	2
45 Sz. Majthényi Miklós ev. ref.	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2
Tariczky László	1	1	3	3	3	3	2	3	2	2
Thomka Kálmán	2	1	2	2	2	3	2	1	3	2
Tóth Lajos	1	3	3	1	3	4	3	2	3	2
Vágó Tamás... ..	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
50 Zerkowitz Péter	2	2	2	2	2	1	2	2	1	3

A tanuló neve	Tantargyak									
	Magaviselet									
		Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Történelem	Tornászetről	Mennyiségtan	Testgyakorlás
<i>Magántanulók:</i>										
Frankl Péter izr.	--	1	2	2	1		1	2	2	--
Dabasi Halász Zsigmond...	--	1	1	2	2	1	1	1	2	--
Jakabffy Gyula... ..	--	1	2	2	1	1	2	1	1	--

Kimaradtak: Goldfinger György izr., Hajdu Rezső.
Kimaradt magántanuló: gr. Pejacsevich László.

Összesen : 56.

V. B) osztály.

Osztályfőnök : Neuhauser Frigyes.

A tanuló neve	Tantargyak								
	Magaviselet								
		Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Történelem	Tornászetről	Mennyiségtan
Balogh András	1	1	1	1	1	1	1	2	fm
Bánlaky András	2	2	3	4	3	3	1	3	2
Beck Róbert	1	1	2	1	1	1	2	2	2
Becsky Antal	1	1	2	3	3	3	2	3	2
Blum György izr.	2	2	2	2	2	1	2	3	2
Csasznek József... ..	2	1	3	3	3	3	3	3	1
Des Echerolles Kruspér Sándor	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Dobroszláv László	1	1	1	1	1	1	1	2	1
Endrei Árpád... ..	1	1	1	2	1	1	2	3	1
Ervin Gábor	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Farkas József... ..	1	1	1	2	1	2	1	2	3
Földes Sándor ág. h. ev.	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Gosztony Pál... ..	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hajós György	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hilger Gáspár	1	1	2	2	1	2	1	2	1
Horváth Imre	1	1	2	3	3	2	1	2	2
Hosszú István	1	2	2	3	3	3	3	3	2
Kauderer László	2	3	4	4	3	4	4	3	2
Koós György ág. h. ev. ...	1	1	1	1	1	1	1	2	1
Kőszeghy Géza... ..	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Langfelder Vilmos	1	2	3	3	3	2	3	3	2
Leszl Frigyes	1	2	2	3	3	2	2	3	2
Loszkot Ödön	1	1	2	3	2	3	1	2	2
Luxeder László	1	1	3	2	1	2	1	1	1
Macsuha Iván ág. h. ev. ...	2	2	3	3	3	2	2	3	1
Margó György	1	1	2	3	3	2	2	3	2
Márkus László	2	1	1	1	1	1	1	1	2
Maurer Gyula	1	1	1	1	1	1	2	1	2
Mesko Lajos	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Moser Lajos... ..	1	1	2	3	3	3	1	2	1
Nágai Tibor	1	1	2	2	2	3	3	4	3

A tanuló neve	Magaviselet	Tantárgyak								
		Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Testgyakorlás
		1	2	2	2	2	1	2	2	2
Révai Kálmán	1	2	3	3	3	2	3	2	4	1
Schiffer Ferenc	1	1	2	1	1	1	1	1	2	2
³⁵ Serafini György	2	3	4	4	3	4	3	3	4	2
Sirchich Fedor	1	2	3	3	3	3	2	2	3	2
Sprodt Béla	1	1	1	2	1	3	2	1	1	2
Surtya Árpád	1	2	3	3	3	3	3	2	3	1
Szabó György	1	2	3	3	3	4	3	3	3	1
⁴⁰ Szende Tibor	1	1	2	3	3	3	3	2	3	2
Szilner Emil	1	2	3	3	3	3	3	3	3	1
Szilner Lajos	1	1	3	3	3	3	3	3	3	1
Tarnóczy Antal	2	2	3	3	3	3	2	3	3	2
gr. Teleki Géza Pál	1	1	3	3	2	1	2	3	3	1
⁴⁵ Varjas János	2	2	3	3	3	3	3	1	3	2
Wittmann Ádám	1	1	3	2	1	1	2	2	2	1
<i>Magántanulók :</i>										
gr. Dessewffy Gyula ...	—	2	3	2	2	2	1	1	3	—
Fröhlich János	—	1	3	3	2	2	3	1	2	—
Melha Kálmán	—	1	3	3	3	3	2	3	3	—
⁵⁰ Radocza Kálmán	—	3	3	3	1	2	3	3	3	—
Yolland Geoffrey angl. ...	—	1	3	3	3	3	3	3	3	—

Kimaradtak: Bús Ottó, Geccs János, br.Fiáth Pál, Katassinecz Gyula.
Vizsgálatlan magántanuló: Ordódy János. Összesen : 56.

VI. A) osztály.

Osztályfőnök: Kövesi Lajos.

A tanuló neve	Magaviselet	Tantárgyak								
		Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Testgyakorlás
		1	1	2	3	3	3	1	2	3
Bodnár György	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Csapodi I. Csaba	1	2	2	3	3	2	2	1	3	2
Csordás István	1	1	2	2	1	2	1	2	1	2
Farkas Elek	2	2	2	3	3	2	2	3	3	3
⁵ Gogolák Lajos	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1
Györkös Rezső	1	1	1	2	2	2	1	1	2	1
Halász András	2	3	3	3	3	3	2	3	3	3
Kappéter Géza	1	1	2	2	2	1	1	1	1	2
br. Korányi János	1	1	2	2	3	1	1	1	3	3
¹⁰ Kurucz György gör. kel. ...	1	1	2	2	2	1	3	1	3	1
László György	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2
Metzger Lambert	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Meznerics Iván	1	1	2	2	2	2	1	2	3	2
Mollinári Lajos	1	1	2	2	2	1	2	3	3	2
¹⁵ Mortenson Andor	2	3	3	3	3	2	3	3	3	2
Mutschenbacher Gábor ...	1	1	2	2	2	1	2	1	2	2
Noszkó Szilárd	1	1	2	1	2	1	2	2	2	1

A tanuló neve	Magaviselet	Tantárgyak								
		Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Történelem	Természettud.	Mennyiségtan	Testgyakorlás
		Orovecz Béla	1	1	2	3	3	3	1	1
Piller Antal	2	1	2	3	3	3	2	2	2	2
20 Potzmann Mátyás	1	2	2	2	2	3	2	2	2	2
Sajó Zoltán	1	1	2	2	3	1	2	2	3	2
Scheuer Róbert ág. h. ev.	1	1	2	2	2	1	1	2	1	2
Schmiedl Dániel	1	1	2	2	3	2	2	1	1	1
Schweitzer Ferenc	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
25 Sebestyén Péter	2	1	1	1	2	1	1	1	2	2
Siegmeth Alfréd	1	1	2	3	2	1	2	1	1	2
Simay Emil	1	1	3	3	3	3	1	2	2	2
Stefka Tibor	1	2	2	3	3	3	3	3	3	2
Szabó Zoltán	1	1	2	2	3	3	3	1	2	2
30 Szász Lajos ev. ref. ...	1	1	1	2	3	2	1	1	2	2
Széplaky László	1	1	2	3	2	2	1	2	2	2
Szkalák Károly	2	1	2	3	3	3	2	2	3	2
Tarján Ervin	2	1	3	3	3	3	1	2	3	3
Turner Tibor	1	2	2	3	3	3	3	2	3	1
35 Városy Gyula	2	2	3	3	3	3	1	2	3	1
Verebély Tibor ág. h. ev.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Véssey Ferenc	2	2	3	3	4	3	2	2	3	2
Virágh Zoltán	1	1	2	2	3	2	1	2	3	2
Virter Pál	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
<i>Magántanulók :</i>										
40 Darányi Ferenc	—	2	2	2	3	2	1	1	2	—
Königstädtler Kornél ...	—	3	3	3	13*	3	3	3	3	—

* Gp. i. és rajz.

Összesen : 41.

VI. B) osztály.

Osztályfőnök : Ispánki Géza.

A tanuló neve	Magaviselet	Tantárgyak								
		Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Történelem	Természettud.	Mennyiségtan	Testgyakorlás
		Apor László	1	2	2	3	3	3	3	2
Balthazar Géza	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Biró Miklós	1	1	1	1	2	1	1	1	2	2
Blaske Gábor	1	1	1	2	3	3	2	2	3	1
5 Böszörményi György ...	1	1	1	2	3	1	2	1	2	2
Csizsar Kálmán ev. ref. ...	2	2	3	3	3	3	2	2	3	2
Domanovszky György ág. h. ev.	1	1	3	3	3	3	2	3	3	1
Erneyi László	1	1	1	3	3	3	3	2	3	2
Farkas Pál	1	1	1	2	3	2	2	1	3	3
10 Fekete Antal	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2

5*

A tanuló neve	Magviselet	T a n t á r g y a k												
		Hitán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Testgyakorlás	Testgyakorlás			
Ferenczi Pál	1	1	2	3	3	2	3	3	3	2	2	3	3	2
Győrössy Csepreghy Péter	1	2	3	3	3	1	2	2	2	3	3	3	3	3
Halmay Zoltán	1	1	2	2	2	3	2	2	2	1	2	2	2	1
Hesz László	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2
15 Ilosvay Andor	1	1	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	3
Katona Kálmán	1	3	3	4	4	3	3	2	2	3	3	3	3	2
Komlósi Sándor	1	2	2	2	2	3	2	1	1	1	1	1	1	1
Marinovich Sándor	1	1	1	2	2	2	1	1	1	3	3	2	2	2
Márton Sándor	1	2	2	3	3	2	3	1	1	3	3	1	1	1
20 Mészner Tivadar	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1
Nagy Elek	1	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1
Olinkievicz Sándor	2	2	3	4	3	3	3	3	3	4	fm			
Péteri László	2	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3	2	2	2
báró Piret-Bihain Sándor	1	1	3	3	3	2	3	3	3	3	3	1	1	1
25 Radocza Kálmán	1	2	3	3	2	2	3	3	3	3	3	1	1	1
Rerrich Ervin	1	2	3	3	3	2	3	2	2	3	3	1	1	1
Röck István	1	2	3	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3
Sasics Szvetozár... ..	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2
Spett Ferenc	1	2	3	3	3	3	3	2	2	3	3	2	2	2
30 Steinbauer István	1	1	2	2	3	3	2	2	2	3	3	3	3	3
Szakvály János	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1
Szele György	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2
Vantsó József... ..	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2
Vithalm Győző	1	2	3	3	3	3	3	2	2	3	3	1	1	1
35 Walter Tibor... ..	2	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2
Zachár Antal	1	1	2	2	2	2	1	1	1	3	3	2	2	2
Zerkowitz István... ..	1	3	2	2	3	2	2	2	2	3	3	1	1	1
<i>Magántanulók :</i>														
Czajner Géza	—	1	3	3	2	3	2	2	2	3	—	—	—	—
gróf Szapáry László... ..	—	2	2	2	2	2	2	1	1	3	—	—	—	—
40 gróf Szapáry Marianna...	—	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—

Kimaradt: Tóth Béla.

Összesen : 41.

VII. A) osztály.

Osztályfőnök : Szűcs János.

A tanuló neve	Magviselet	T a n t á r g y a k												
		Hitán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Görög-pótló		Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Testgyakorlás	Égészségtan	
						írod. olv.	rajz							
Árkay Tibor	1	3	3	4	—	3	1	3	3	3	4	3	1	1
Balázs Antal	1	2	2	3	—	1	1	2	2	3	3	2	1	1
Bandl Gyula	1	2	1	1	—	1	1	2	2	2	3	2	1	1
Berczel Tibor	2	2	2	3	—	2	2	3	3	3	3	3	1	1
5 Cseley Rezső	1	1	2	2	—	1	1	3	1	2	3	3	1	1

A tanuló neve	Magaviselet	Tantárgyak											
		Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Görög-pótló		Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyviségian	Testgyakorlás	Egészségian
						irod. olv.	rajz						
Degré Alajos	1	2	1	2	2	—	—	2	2	2	2	3	1
Ehrlich Brunó	2	1	1	2	—	2	2	3	3	3	3	2	1
Emhő László	1	1	1	2	—	1	1	2	2	1	2	2	1
Gräfl József	1	2	3	3	—	3	2	3	3	2	3	fm	1
10 Gyurkovich Zoltán	1	2	3	3	3	—	—	3	3	3	3	3	2
Hofhauser Tamás	1	1	2	3	3	—	—	3	2	3	3	3	1
Holtzer Béla izr.	1	1	1	3	3	—	—	2	2	2	3	fm	2
Horváth Ferenc	1	1	3	3	3	—	—	3	2	3	3	3	2
Huber Miklós	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	2	2	2
15 Huszár Károly	1	2	3	3	3	—	—	2	3	3	3	3	1
Kerese Tibor	1	2	1	3	—	3	1	3	3	3	3	2	2
Kleiner Endre	1	1	2	2	3	—	—	3	2	2	3	2	1
Kovács Pál	1	1	2	1	2	—	—	2	2	1	2	fm	1
Kriegler Pál ev. ref.	1	1	2	3	—	2	1	2	3	3	3	2	1
20 Láczy-Fritz Ervin	2	1	2	4	—	1	1	2	3	2	3	1	2
Liber Endre	1	1	1	1	—	1	1	1	2	1	2	1	1
Löwengard Guidó	2	2	3	3	—	3	3	3	3	3	4	3	2
Lukács Ernő izr.	1	1	1	1	—	1	2	1	1	1	1	3	1
Mautner András ág. h. ev.	2	1	1	2	—	2	3	1	2	3	3	3	1
25 Mayer Károly	2	1	1	3	2	—	—	2	3	2	2	3	2
Nagy Iván	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	1
Peller János	1	2	2	3	—	2	1	3	3	3	3	1	1
Rádi Győző	1	1	2	3	—	3	1	3	2	3	3	1	1
Rossa Ernő	1	1	1	2	3	—	—	1	2	3	3	2	1
30 Schwarzer Miklós	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	2	1	1
Simonyi Endre	1	1	1	2	1	—	—	2	2	1	2	2	1
Staff Károly	1	1	3	3	2	—	—	3	3	2	3	3	1
Stefka Jenő	1	1	3	3	—	2	2	3	2	3	4	fm	1
Szabó Dénes	2	1	2	3	3	—	—	3	2	3	3	3	1
35 Szemenyei János	1	1	1	2	2	—	—	3	1	1	2	3	1
Székelv István	2	2	2	3	2	—	—	2	2	3	3	3	1
Szitás László	1	1	1	1	1	—	—	2	1	1	1	2	1
Szűsz György	1	2	2	3	—	3	1	3	2	3	3	3	1
Tariczky István	2	3	3	3	—	3	1	3	3	3	3	2	1
40 Varró István	2	2	1	1	2	—	—	2	2	3	2	3	1
Weisz József	1	1	1	3	2	—	—	1	2	3	3	2	1
Jolland Winfred angl.	1	1	2	2	—	1	1	2	2	3	3	fm	1
Zerkowitz Ferenc	1	1	1	1	1	—	—	1	2	1	2	2	1
Zsuffa Miklós	2	3	3	3	3	—	—	3	3	3	3	2	1
<i>Magántanulók:</i>													
45 Rényi Tibor	—	1	2	3	—	1	2	3	1	3	3	—	—
br. Schell István	—	1	1	2	—	1	1	1	1	2	2	—	—

Összesen : 46.

VII. B) osztály.

Osztályfőnök : Dragos Károly.

A tanuló neve	Magaviselet	T a n t á r g y a k											
		Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Görög-pótló		Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Testgyakorlás	Egészségtan
						irod. olv.	rajz						
Baligovics Géza	1	1	2	2	—	2	2	2	1	1	1	1	1
Balku Tamás	1	1	2	1	1	—	—	2	1	2	2	2	1
Bíró János	1	1	3	3	—	3	3	1	3	2	2	2	1
Bujtás György	2	2	3	2	2	—	—	2	2	2	3	3	2
5 Czajner Géza	3	1	2	2	2	—	—	2	2	3	3	4	fm
Eltér Kornél	1	1	2	2	2	—	—	3	2	2	2	2	fm
Ghimessy László	1	1	2	2	2	—	—	2	1	2	3	3	1
Jakabfy József	1	2	3	4	—	3	2	3	3	3	4	3	1
Jellenz Nándor	1	1	1	2	1	—	—	2	1	2	2	2	1
10 Katona István	1	1	2	2	2	—	—	2	1	2	2	2	1
Kemény Imre izr.	1	1	2	2	2	—	—	2	2	2	2	2	1
-Keresztesi Gábor	1	2	3	4	—	3	2	3	3	3	3	1	1
Kismartony Lajos	2	2	4	3	3	—	—	3	3	3	4	2	2
Koós Odón ág. h. ev. ...	1	1	2	1	1	—	—	1	1	2	2	2	1
15 br. Liphay István	1	2	3	3	3	—	—	2	3	3	3	3	1
Meskó Zoltán	1	1	3	3	3	—	—	3	2	2	2	1	1
Metzger Ferenc	1	1	3	3	3	—	—	2	2	2	2	1	1
Milhofer Manfréd izr. ...	1	1	3	3	3	—	—	1	3	3	3	3	1
Ország Róbert ev. ref. ...	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	2	1
20 Prámer József	1	1	2	3	3	—	—	2	2	2	3	fm	1
Przyborski Tibor	2	2	3	3	3	—	—	2	3	3	4	2	1
Reinhardt Béla	1	1	2	3	3	—	—	1	2	2	3	1	1
Rosenheim László izr. ...	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	2	1
Saile Pál	1	1	3	2	1	—	—	2	1	1	1	1	1
25 Schindele József	1	1	2	3	—	1	2	2	2	3	3	1	1
Schóber László	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	2	1	1
Somogyi Kornél	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	2	2	1
Sömjén János	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	2	1
Spett Elek	1	1	1	2	1	—	—	1	1	2	2	2	1
30 Szentkirályi Elemér ...	1	1	3	3	—	2	1	2	2	3	2	2	1
Szörtsey József	2	2	4	4	—	3	3	4	4	4	4	2	1
Tóth Aurél	1	1	3	3	3	—	—	3	2	3	3	2	1
Török Imre	1	1	3	3	3	—	—	3	2	3	3	2	1
Ungi Emil	1	2	3	3	—	2	1	2	3	3	3	1	1
35 Vastag Pál	1	1	2	3	—	2	1	3	3	2	3	2	1
hg. Windisch-Graetz Lajos	1	1	1	2	—	1	2	1	1	2	2	2	1
Ziegelwanger Károly ...	1	1	2	3	2	—	—	2	1	2	3	1	1
<i>Magántanuló :</i>													
gr. Széchenyi Móric ...	—	3	4	4	—	3	2	1	3	3	4	—	—

*Kimaradt: Haltenberger Vilmos.
Vizsgálattan magántanuló: Tétry Imre.*

Összesen : 40.

VIII. A) osztály.

Osztályfőnök : Pintér Mihály dr.

A tanuló neve	T a n t á r g y a k												
	Magaviselet	Hittan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Görög pótló		Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Filozófia	Tesztgyakorlás
						írod. olv.	rajz						
Bakács István	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	1
Balás Gábor...	1	1	2	2	1	—	—	1	2	1	2	1	2
Bodai Pál...	1	1	1	2	2	—	—	2	1	2	2	1	2
Bonyhády Kálmán...	1	1	1	2	2	—	—	2	1	1	1	1	2
5 Czár Ferenc	1	1	2	3	—	1	2	3	1	2	2	2	2
Dessauer Pál ág. h. ev.	1	1	1	3	—	2	2	2	2	1	2	2	2
Erney Károly	1	2	2	2	1	—	—	1	2	2	3	2	1
Folkner Béla	2	3	3	3	—	3	1	3	3	3	3	3	2
Gyulai Dezső...	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	1
10 Hírka László	1	1	2	2	1	—	—	2	1	1	1	1	1
Huberth Andor	1	2	2	3	—	3	1	1	1	2	3	3	1
Károlyi K. Garibaldi	1	2	1	2	3	—	—	2	1	2	3	1	1
Lafrankó István	1	1	3	3	—	1	1	2	1	2	3	2	2
Lucich Géza...	1	3	3	3	3	—	—	1	3	2	3	3	2
15 Pap Gábor	1	2	3	3	3	—	—	2	2	2	2	2	fm
Pethes Zoltán	1	2	3	3	3	—	—	3	3	3	3	3	2
Porteller Tódor	1	2	3	3	—	2	1	3	1	3	3	2	1
Rybicska Tibor...	1	1	1	1	1	—	—	1	2	2	2	1	2
Schwarzer Ottó	1	1	1	2	—	1	1	1	1	1	2	1	1
20 Sibelka Iván	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	2	1	1
Soós Gyula	1	1	1	3	—	1	1	2	1	1	2	1	1
Sömjén Géza	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	fm
Szénás László...	1	1	2	1	1	—	—	1	2	2	2	1	1
Szénásy Alán	1	3	2	3	3	—	—	1	2	3	3	3	2
25 Sztankovics Viktor	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	2	2	1
Vajgel László	1	1	1	2	2	—	—	2	2	2	2	1	1
Vödrös Miklós	1	2	2	3	—	2	2	2	2	2	2	2	1
Zerkowitz Oszkár	1	1	2	1	1	—	—	1	2	1	1	1	2
Znaminka László...	1	1	1	2	2	—	—	2	2	2	2	2	2
<i>Magántanuló :</i>													
30 Fellner Frigyes...	—	1	2	3	—	1	1	1	2	2	2	2	—

Összesen : 30.

VIII. B) osztály.

Osztályfőnök: Perényi József dr.

A tanuló neve	Magaviselet	Tantárgyak												
		Hitnan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Görög-pótló		Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Filozófia	Testgyakorlás	
						írod. olv.	rajz							
Bartha Dénes...	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	1	1
Benedek Pál ev. ref. ...	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1
Böhm Viktor...	1	2	2	3	—	2	1	3	3	2	1	2	2	2
Buday Kálmán...	1	1	1	2	—	2	1	1	2	2	2	1	1	1
5 Csepreghy István ...	1	1	2	2	—	2	2	1	2	2	2	2	3	2
Fauszt Imre...	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	—	—
Hertl Antal ...	1	3	3	3	—	3	3	3	3	4	3	3	2	2
Holl Albert ...	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Horváth László ...	2	3	3	3	—	2	2	3	3	3	3	3	3	2
10 Jencs Árpád...	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Jeszenszky Jenő ...	1	1	3	3	—	2	1	3	3	2	2	2	1	1
Juhász László ...	1	1	1	1	—	1	2	1	1	1	1	1	1	1
Kauser Árpád ...	1	1	2	2	3	—	—	2	3	2	2	1	1	1
Kereskényi Barna ...	1	1	2	3	2	—	—	2	2	2	2	2	1	1
15 Kestler Béla ...	1	1	1	2	2	—	—	1	3	2	2	1	1	1
Kirchmayer Ödön ...	1	2	3	2	2	1	2	3	3	3	3	2	2	2
Kiss Ernő...	1	1	2	2	2	—	—	2	1	2	2	1	1	1
Lányi Béla ...	1	2	2	3	—	2	2	1	3	2	2	1	2	2
Leszkay András ...	2	3	2	2	—	1	1	3	3	4	3	3	2	2
20 Majoross László...	1	1	2	2	—	2	1	3	3	2	2	2	1	1
Máday István ...	1	1	2	1	2	—	—	1	1	1	2	1	2	2
Mitterdorfer Ottó ...	1	1	3	3	3	—	—	2	3	2	2	3	3	3
Princz György ...	1	2	2	2	—	1	2	1	1	3	3	2	2	2
Purt Ernő ág. h. ev. ...	1	1	3	3	—	3	1	2	3	2	3	2	2	2
25 Putz Ödön ...	1	1	3	2	3	—	—	3	3	3	3	2	1	1
Rihmer Pál ...	1	1	2	2	—	2	2	2	3	2	2	2	2	2
Rosta Géza ...	1	2	3	3	—	3	2	3	3	3	3	2	2	2
Schindler Pál ...	1	1	2	3	—	2	2	2	2	3	3	1	2	2
Schmidt János ...	1	1	1	2	2	—	—	1	1	3	3	1	2	2
30 Schömer Ervin ...	1	2	3	2	—	3	1	2	2	2	2	2	1	1
Simor István ...	1	2	3	3	—	3	2	3	3	3	3	2	1	1
Stern György izr. ...	1	1	2	2	—	2	1	1	3	2	1	2	2	2
Stesser Tivadar ...	1	1	2	1	—	2	1	3	2	2	2	2	1	1
Strömpl János ...	1	2	2	2	2	—	—	2	3	2	2	2	1	1
35 Szalay István ...	1	2	3	3	—	3	2	3	2	3	3	3	3	3
Uhl Raoul ...	1	3	3	3	—	3	2	3	3	3	3	3	1	1
Vajna Ede ...	1	1	2	2	—	1	2	2	1	2	3	2	1	1
Véghelyi Péter ev. ref. ...	1	1	2	1	—	2	3	1	3	1	1	2	2	2
Virter Ferenc...	1	2	3	3	—	3	—	2	3	3	3	2	2	2
40 Wittig Gusztáv...	1	2	3	3	—	3	1	3	3	3	3	2	2	2

Meghalt: Révai Bódog.

Összesen: 41.

X. ÉRETTSÉGI VIZSGÁLATOK.

I. A VIII. A. osztályban elnök volt: Timár Pál tankerületi kir. főigazgató. Jelentkezett 30 tanuló teljes és 18 görögkiegészítő érettségire. Az írásbeli május 17., 18., 19., a szóbeli június 4., 5., 7., 8. napjain folyt le.

a) Írásbeli: 1. Magyar tétel: Gárdonyi történeti regényei. 2. Latin tétel: Tacit. Ann. II. 71. 72.

3. Mennyiségtani tétel: a) a mennyiségtanból jeles és jó előmenetelűek részére:

$$2^4(x+2) \cdot 5^4(x+2) = (10x^2)^4$$

$$\frac{10x^3 + 2xy + y^2}{10x^3 - 2xy + y^2} = (10^8)^3$$

2. Valamely csillag deklinációja $\delta = 7^\circ 54'$, magassága $h = 22^\circ 45' 12''$ és az azimútja $\alpha = 50^\circ 14' 23''$; mekkora az óra szöge és az észlelőhely pólusmagassága?

b) Az elégségesek részére:

$$\sqrt{\frac{2x-2y}{2x}} + \sqrt{\frac{2x}{3x-2y}} = 2$$

$$x^2 - 8 = 2x(2y - 3)$$

2. Hány óra van június 20-án Bécsben, ha a nap magassága $44^\circ 15' 40''$, a nap deklinációja $23^\circ 27' 10''$ és Bécs pólusmagassága $48^\circ 12' 36''$.

b) Szóbeli. Jelesen érett 9: Bakács István, Bonyhád Kálmán, Gyulai Dezső, Hirka László, Schwarzer Ottó, Sibelka Iván, Sömjén Géza, Sztankovic^S Viktor, Zerkowitz Oszkár.

Jól érett 13: Balás Gábor, Bodai Pál, Deszauer Pál, Erney Károly, Huberth Andor, Károlyi K. Garibaldi, Lucich Géza, Rybicka Tibor, Soós Gyula, Szénás László, Vajgel László, Vödrös Miklós, Znaminka László.

Érett 6: Czár Ferenc, Fellner Frigyes, Lafrankó István, Pap Gábor, Porteller Tódor, Szénásy Alán.

Javító vizsgálatra utasított 2 tanuló.

II. A VIII. B. osztályban 38 tanuló tett teljes, 11 görögkiegészítő érettségi vizsgálatot dr. Morvay Győző c. tankerületi kir. főigazgató elnöklete alatt.

a) Az írásbeli vizsgálat május 17., 18. és 19. napjain folyt le. 1. Magyar tétel: A magyar társadalom nevezetesebb típusai a színpadon. 2. Latin tétel: Tacitus Ann. III. 58. 59. 71. 3. Mennyiségtani tétel: ugyanaz, mint az A. csoportnál.

b) A szóbeli vizsgálat június 9., 10., 11., 12. napjain folyt le. Jelesen

érett 6 : Bartha Dénes, Benedek Pál, Fauszt Imre, Holl Albert, Jencs Árpád, Véghelyi Péter.

Jól érett 15 : Böhm Viktor, Buday Kálmán, Juhász László, Kauser Árpád, Keresekényi Barnabás, Kestler Béla, Lányi Béla, Majoros László, Máday István, Schindler Pál, Schömer Ervin, Schmidt János, Stesser Tivadar, Strömpl János, Vajna Ede.

Érett 15 : Csepreghy István, Jeszenszky Jenő, Kirchmayer Ödön, Kiss Ernő, Mitterdorfer Ottó, Princz György, Purt Ernő, Putz Ödön, Rihmer Pál, Rosta Géza, Simor István, Szalay István, Uhl Raoul, Virter Ferenc, Wittig Gusztáv.

Javítóvizsgálatra utasított 2 tanuló.

XI. STATISZTIKAI ADATOK.

A tanulók száma: A nyilvános tanulók száma október 1-én : 783 volt. Ezek osztályonként következőképpen oszlottak meg : I. A.: 59, I. B.: 58, II. A.: 51, II. B.: 57, III. A.: 58, III. B.: 58, IV. A.: 57, IV. B.: 53, V. A.: 52, V. B.: 52, VI. A.: 39, VI. B.: 37, VII. A.: 44, VII. B.: 38, VIII. A.: 29, VIII. B.: 41.

A június 15-ig beírt nyilvános tanulók száma : 789.

Az osztályzatot nyert nyilvános tanulók száma június 15-én : 759. Ezek osztályonként a következőképpen oszlottak meg : I. A.: 54, I. B.: 51, II. A.: 50, II. B.: 57, III. A.: 58, III. B.: 58, IV. A.: 57, IV. B.: 52, V. A.: 50, V. B.: 46, VI. A.: 39, VI. B.: 37, VII. A.: 44, VII. B.: 37, VIII. A.: 29, VIII. B.: 40.

Tehát a nyilvános tanulók száma az iskolai év folyamán 30-al, azaz 3·80%-al csökkent.

Az osztályzatot nyert 759 nyilvános tanuló statisztikai adatai a következők :

A tanulók vallása: Róm. kath. : 677, gör. kath. : 5, ev. ref. : 26, ág. h. ev. 29, gör. kel. : 3, unit. : 1, izr. : 17, angl. : 1. — Százalékban : Róm. kath. : 89·29%, gör. kath. : 0·66%, ev. ref. : 3·43%, ág. h. ev. : 3·82%, gör. kel. : 0·39%, unit. : 0·13%, izr. : 2·24%, angl. : 0·13%.

A tanulók anyanyelve: Magyar : 745, német : 12, egyéb : 2. — Százalékban : Magyar : 98·16%, német : 1·58%, egyéb 0·26%.

A tanulók nyelvismere: Csak magyarul beszél : 437, németül is beszél : 296, franciául : 85, angolul : 33, olaszul : 2, tótul : 17, horvátul : 2, egyéb nyelven : 4. — Százalékban : Csak magyarul beszél : 57·57%, németül is beszél : 39%, franciául : 11·20%, angolul : 4·36%, olaszul : 0·26%, tótul : 2·24%, horvátul : 0·26%, egyéb nyelven : 0·53%.

A tanulók születési helye: Budapesten született : 681, Pest megyében : 40, Csonkamagyarország egyéb helyén : 19, elszakított területen : 14, egyebütt : 5. — Százalékban : Budapesten született : 89·72%, Pest megyében : 5·27%, Csonkamagyarország egyéb helyén : 2·50%, elszakított területen : 1·85%, egyebütt : 0·66%.

A tanulók szüleinek jelenlegi lakóhelye: Budapest : 676, Pest megye : 43, Csonkamagyarország többi része : 33, elszakított terület : 7, egyéb — Száza-

lékban : Budapest : 89 06 %, Pest megye : 5 66 %, Csonkamagyarország többi része : 4 36 %, elszakított terület : 0 92 %.

A tanulók szüleinek foglalkozása : Pap : —, tanár : 41, tanító : 9, orvos : 12, ügyvéd : 30, gyógyszerész : 5, mérnök : 23, író : 6, művész : 6, köztisztviselő : 154, magántisztviselő : 64, vasutas, póstás : 65, katona, csendőr, rendőr : 34, önálló gazda : 41, gazdasági alkalmazott : 12, önálló kereskedő : 43, kereskedelmi alkalmazott : 83, önálló iparos : 54, ipari alkalmazott : 16, tőkés, járadékos, magánzó : 23, nyugdíjas : 21, altiszt, szolga, házmester, munkás, napszámos : 12, egyéb : 5. — Százalékban : Tanár : 5 40 %, tanító : 1 18 %, orvos : 1 58 %, ügyvéd : 3 95 %, gyógyszerész : 0 66 %, mérnök : 3 03 %, író : 0 79 %, művész : 0 79 %, köztisztviselő : 20 29 %, magántisztviselő : 8 44 %, vasutas, póstás : 8 57 %, katona, csendőr, rendőr : 4 48 %, önálló gazda : 5 40 %, gazdasági alkalmazott : 1 58 %, önálló kereskedő : 5 66 %, kereskedelmi alkalmazott : 10 94 %, önálló iparos : 7 11 %, ipari alkalmazott : 2 11 %, tőkés, járadékos, magánzó : 3 03 %, nyugdíjas : 2 77 %, altiszt, szolga, házmester, munkás, napszámos : 1 58 %, egyéb : 0 66 %.

A tanulók viselete : Példás : 584, jó : 173, szabályszerű : 3, kevésbbé szabályszerű : —. Százalékban : Példás : 76 95 %, jó : 22 66 %, szabályszerű : 0 39 %.

A tanulók előmenetele : Jeles rendű : 114, jó rendű : 228, elégséges rendű : 356, egy tárgyból elégtelen : 34, két tárgyból elégtelen : 14, három vagy több tárgyból elégtelen : 13. — Százalékban : Jeles rendű : 15 02 %, jó rendű : 30 04 %, elégséges rendű : 46 90 %, egy tárgyból elégtelen : 4 48 %, két tárgyból elégtelen : 1 85 %, három vagy több tárgyból elégtelen : 1 71 %.

A tanulók mulasztása : Egy órát sem mulasztott : 120, harminc óránál kevesebbet mulasztott : 451, harminc óránál többet mulasztott : 188. — Százalékban : Egy órát sem mulasztott 15 81 %, harminc óránál kevesebbet mulasztott : 59 42 %, harminc óránál többet mulasztott : 24 77 %.

A mulasztott órák közül igazolt 33.568, igazolatlan 14. — Százalékban : Igazolt 99 96 %, igazolatlan 0 04 %.

Egy tanulóra 44 2 mulasztott óra esik.

A tanulók tandíjfizetése : Teljes tandíjfizető : 518, közalkalmazotti tandíjkedvezményben részesült : 168, részben tandíjmentes : 7, egészen tandíjmentes : 66. — Százalékban : Teljes tandíjfizető : 68 25 %, közalkalmazotti kedvezményben részesült : 22 13 %, részben tandíjmentes : 0 92 %, egészen tandíjmentes : 8 70 %.

A tanulók rendkívüli tárgy tanulása : Gyorsírás : 14, rajz : 38, ének : 70, zene : 30, vívás : 79.

A tanulók önképzőköri tevékenysége : A tagok száma : 99, az ülések száma : 18, a beadott dolgozatok száma : 62, a pályaművek száma : 28, a szavlatok száma : 40.

Vegyes adatok. Az iskolai év elején és folyamán más iskolákból jött tanulók száma, beleértve az első osztályba jött tanulókat is : 117, azaz a tanulók 15 42 %-a. Az ismétlő tanulók száma : 7, azaz a tanulók 0 92 %-a. A testgyakorlás alul felmentett tanulók száma : 29, azaz a tanulók 3 82 %-a. Budapest környékéről bejáró tanulók száma : 42, azaz a tanulók 5 53 %-a. Ősztöndíjban

vagy pénzsegélyben részesült tanulók száma : 38, azaz a tanulók 5'01%-a.
Könyvsegélyben részesült tanulók száma : 140, azaz a tanulók 18'45%-a.

Magántanulók. Az iskolai év folyamán magánvizsgálatot tett : 42 magántanuló. Megfelelt : 40, nem felelt meg : 2. — Százalékban : Megfelelt : 95'24%, nem felelt meg : 4'76%.

XII. TÁJÉKOZTATÓ AZ 1926—27. ISKOLAI ÉVRE.

Azok a tanulók, akik két kötelező tárgyból kaptak elégtelen érdemjegvet, az igazgató útján folyamodhatnak javítóvizsgálati engedélyért a tanterületi főigazgató úrhoz. A 20 ezer koronás bélyeggel ellátott folyamodványt az évvégi bizonyítvánnyal együtt július 2-ig adják be az igazgatói irodában. Az egy tárgyból bukottak ugyanilyen módon az igazgatótól kérhetnek engedélyt javítóvizsgálatra.

A jövő iskolai évre 1926. július hó 1., 2. napjain, továbbá szeptember hó 1., 2. napjain 9—12-ig vesszük fel a tanulókat. A felvételnél kétszázhuszonnyolcezer korona fizetendő.

A javító-, pótló- és magánvizsgálatokat augusztus hó 30., 31. napjain tartjuk meg. Szeptember 3-án Veni Sancte, 4-én rendes tanítás.

Figyelmeztetem a tanulókat, hogy a közölt tankönyvjegyzékben a múlt iskolai évben használt könyvek vannak felsorolva. A jövő iskolai évre megszerzendő könyvek jegyzékét a hirdető táblán fogom közölni.

Intézetünk fegyelmi szabályainak megtartása tanulóinkra a nagy vakációban is kötelező!

TARTALOM.

	Oldal
Gróf Széchenyi István emlékezete	3
Vörösmarty Mihály emlékezete	8
Hősi halált halt tanítványaink emlékezete... .. .	14
Titz Antal dr.	20
I. Iskolánk multja	23
II. Iskolánk az 1925/26. iskolai évben	26
III. A tanári testület működési köre	35
IV. A tanárok társadalmi és irodalmi munkássága	42
V. Tananyag... .. .	44
VI. Tankönyvek	45
VII. Szertárak és könyvtárak	47
VIII. Ifjúsági egyesületek	48
IX. Érdemsorozat	53
X. Érettségi vizsgálatok... .. .	73
XI. Statisztikai adatok	74
XII. Tájékoztató az 1926/27. iskolai évre	76

